דבר
יום שני, כ"ז בחשון תשמ"ט, 7 בנובמבר 1988 ● גליון 19563
היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר
● האלכימאים מן הירקון והלכודים במצודה / יצחק בן־אהרון
● „ממשלת שלום" לחצי שנה / חגי אשד
● בימי פלוש הלובאביצ'ר / יצחק רועה
● הפיתוי האחרון של שמעון / טדי פרויס
● גל המצויינות בחינוך הקיבוצי / יעל פישביין
● בורסה וכלכלה (עמ' 4–5); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

(ע). – מעונן חלקית אחר הצהריים ייתכן גשם מקומי בצפון הארץ.
ירושלים: 12 עד 29, רמת־הגולן: 13־21, צפת: 11־18, חיפה: 15־23, טבריה: 14־25, עפולה: 12־24, שומרון: 12־20, תל־אביב: 16־24, נמל תעופה בן־גוריון: 14־24, יריחו: 14־26, עזה: 15־23, באר־שבע: 13־24, אילת: 17־27.

הנשיא הרצוג פותח הבוקר בהתייעצויות עם נציגי המפלגות

המערך מנסה לגייס ש"ס, ‚דגל־התורה' ו‚צומת' לגוש שיחסום הטלת הרכבת ממשלה על שמיר

מאת עליזה וולך, יקיר צור והדבה צימוקי, סופרי „דבר"

המערך מנסה לגייס „רוב חוסם" לגוש שימליץ בפני הנשיא להטיל את הרכבת הממשלה על שמיר. לשם כך, פועלים אישים שונים במערך, מלבד צוות המו"מ, לשכנע את ש"ס, „דגל התורה" ו„צומת" לומר לנשיא, בשלב ההתייעצויות, שאין להן העדפה לגבי המומלץ להרכיב את הממשלה. היום יבקשו נציגי ש"ס מהנשיא דחיית פגישתם לימים.

הבוקר יחל נשיא המדינה חיים הרצוג בשיחותיו עם נציגי המפלגות. בשעה 9:30 יגיעו למשכנו בירושלים נציגי תנועת החירות שיבקשו להטיל את הרכבת הממשלה על שמיר. לאחר מכן, בשעה 11:00 יגיעו נציגי המערך. בשעה 16:00 אמור הנשיא להיפגש עם ש"ס ובשעה 18:00 ייפגש הנשיא עם אגודת־ישראל. הנשיא מתכוון לסיים את ההתייעצויות עד סוף השבוע ולהודיע על מי החליט להטיל את הרכבת הממשלה.

אמש נפגש צוות המשא־ומתן של המערך עם צוותי המשא־ומתן של „אגודת ישראל" ושל „דגל התורה". אלא שמלבד הפגישות ה„מסודרות" מתקיימים גם מגעים מאחורי הקלעים עם הדמויות המשפיעות במפלגות החרדיות. פרס קיים אתמול שיחה עם הרב פרץ, ביחידות, וכן שוחח בטלפון עם הרב עובדיה יוסף. אישים אחרים במפלגת העבודה מקיימים שיחות עם אריה דרעי, המתאמץ להשפיע על חכמי התורה של ש"ס ללכת עם המערך, על אף החשש מתגובת ציבור הבוחרים של ש"ס.

שיחות מתנהלות גם עם רפול, כיוון שהתייצבותו לצד המערך עשויה להשפיע גם על הרבנים של ש"ס ו„דגל התורה" להשתכנע שהמערך אינו מוותר על שטחים.

אם יצליח המהלך הזה, ימנה הגוש שימליץ בפני הנשיא על פרס 55 ח"כים וכמספר הזה ימנה הגוש שימליץ על שמיר. 10 ח"כים יאמרו שאין להם העדפה: ששת הח"כים של ש"ס, שניים של „דגל התורה" ושניים של „צומת". על פרס ימליצו: 39 הח"כים של המערך, חמשת הח"כים של רצ, שלושת הח"כים של מפ"ם, שני הח"כים של „שינוי" וששת הח"כים של חד"ש, „המתקדמת" ודראושה. על שמיר ימליצו 40 הח"כים של הליכוד, שלושת הח"כים של „התחיה", שני הח"כים של „מולדת", חמשת הח"כים של המפד"ל וחמשת הח"כים של „אגודת ישראל".

במקרה של תיקו יטיל הנשיא, בכל זאת, על שמיר את הרכבת הממשלה, אלא שבמצב של חוסר תמיכה מאסיבית בו, יקל על גורמים המעוניינים בממשלת אחדות להשפיע על הליכוד לפתוח בשיחות עם המערך. לחלופין, ישתכנעו רבני ש"ס ללכת לממשלה צרה עם המערך.

מחר ייפגשו נציגי „אגודת ישראל" שוב עם אנשי המערך.

(המשך בעמוד 2)

הדתיים עם המערך

צוות המו"מ של המערך עם נציגי אגודת־ישראל (צילום: יצחק הררי)

כוח צה"ל הרג 3 מחבלים; חיל האוויר תקף ליד צידון

משטרת לבנון: ילד נהרג וחמישה נפצעו

מאת שמעון וייס ושלי ולנגר, סופרי „דבר"

כוח של צה"ל הרג אתמול שלושה מחבלים בהיתקלות שאירעה מצפון לנקורה, בגזרה המערבית של איזור הבטחון, על חוף הים. לכוח צה"ל לא היו נפגעים.

התקרית אירעה אתמול בשעות אחר־הצהריים כאשר כוח של צה"ל הבחין במחבל המכוון מטול אר־פי־ג'י לעבר של החיילים. חיילי צה"ל הגיבו מיד וירו לעבר המחבל, שנהרג עוד בטרם הספיק לשלח את פצצת האר־פי־ג'י. שניות ספורות לאחר מכן איתר הכוח שני מחבלים נוספים שהיו בחוליה ופתח לעברם באש. במקום התפתח קרב אש מנשק קל מטווח קצר שבסיומו נהרגו שני המחבלים. כאמור, לכוחות צה"ל לא היו נפגעים.

בדיקה ראשונה העלתה כי שלושה המחבלים ניסו לחדור לשטח דרום לבנון באמצעות סירת גומי, עליה הגיעו מאיזור שמצפון לאיזור הבטחון. ליד גופות המחבלים נמצאו כלי נשקם האישי מסוג קלצ'ניקוב וכן אמצעי לחימה שהעידו כי היו בדרכם לביצוע פיגועים, כנראה באיזור הבטחון.

אלוף פיקוד צפון יוסי פלד הגיע למקום התקרית מיד עם סיומה ונפגש עם חיילי צה"ל שהשתתפו

(המשך בעמוד 2)

מפקד כוח צה"ל שסיכל חדירת המחבלים, אתמול (צילום: אורי נבו)

מירוץ צמוד יום לפני הבחירות: הפער בוש־דוקאקיס – 5 אחוזים

הדמוקראטים מקווים: המהססים, המונים 20 אחוז, יעברו אלינו

מאת דליה רפאל, סופרת „דבר" בארה"ב וסוכנויות הידיעות

התמודדות שקולה, מירוץ צמוד – זה מה שהאמריקאים אוהבים. כך מסתבר גם לפי משאלי דעת הקהל האחרונים, שאחד מהם טוען, שהמועמד הדמוקראטי מייקל דוקאקיס צמצם את הפער מהמועמד הרפובליקאי ג'ורג' בוש עד לחמישה אחוז בלבד.

האמריקאים אוהבים את המועמד הנלחם מעמדת חולשה, את ה„אנדרדוג", ותומכים בו עד שהוא נוטל את ההובלה, ואז מחליפים שוב צדדים. כך היה, כשבוש הוליך בתחילה על דוקאקיס בהפרש ניכר בזמן הבחירות המוקדמות, כך היה כשדוקאקיס פתח פער של 10 עד 17 אחוז לאחר הוועידה הדמוקראטית, וכך אירע לאחר הוועידה הרפובליקאית, אז החל הגל הגואה האחרון של בוש, שככל הנראה גם יכריע את הכף מחר. אולם ברגעים האחרונים, שוב מצטמצם הפער.

הסקר האחרון של 'נ.ב.סי.־וול סטריט ג'ורנאל' העניק שלשום לבוש יתרון של חמישה אחוז בלבד וקבע כי כרבע מהמצביעים עדיין לא החליטו. לפי הסקר, הרוב המכריע של מצביעים אלה נוטים להצביע בעד דוקאקיס. סקר של 'ניו יורק טיימס־סי.בי.אס', שנערך 24 שעות קודם לכן, העניק יתרון של שמונה אחוז לבוש, אבל גם לפיו הפער הצטמצם, וכ־10 אחוז עדיין לא החליטו בעד מי יצביעו.

המועמד הדמוקראטי לסגן הנשיא, לויד בנטסן, טען אתמול, כי המירוץ יוכרע רק ביום הבחירות עצמו. לדבריו, המסר הדמוקראטי של הימים האחרונים, המרכז על מאבק האיש הקטן נגד בעלי זכויות היתר, שוחק את היתרון הרפובליקאי. „יש שינוי דרמאטי, המהססים פונים אלינו", אמר בנטסן. יועציו של דוקאקיס אומרים, כי 20 אחוז מהבוחרים יכריעו רק ברגע האחרון.

אתמול עשו שני המועמדים בקולורדו. בוש המשיך משם לקליפורניה ואילו דוקאקיס יצא לאורגון ולמדינת וושינגטון, וזאת במסגרת הנסיון להכריע את הכף לטובתם במדינות הגדולות, המעניקות מספר גדול של אלקטורים. יועציו של בוש טוענים, כי מועמדם הבטיח לו 230 עד 245 מהאלקטורים הנחוצים לבחירתו לנשיאות, ואילו דוקאקיס הבטיח לעצמו פחות מ־100 אלקטורים. אנשי בוש מסבירים את השינוי של הימים האחרונים בכך, שדמוקראטים שתמכו בבוש, החליטו ברגע האחרון לחזור למפלגתם.

כך או כך, ברור שמאבק צמוד מבטיח שהמתח יימשך עד שריקת הסיום ממש, והציבור ימשיך להעביר להעביר את תמיכתו מצד לצד.

בן 18 נהרג ו־15 נפצעו בתקריות בשטחים; 5 מכוניות ישראליות נרגמו

ראשי יש"ע לרמטכ"ל: ניקח החוק לידיים; צה"ל לא שולט בשטח

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

צעיר נהרג אתמול מאש חיילי צה"ל ושמונה נפצעו בכפר יאביד מצפון לשכם. תקריות היו גם בבית־סחור, ברמאללה, בטול־כרם ובמחנות הפליטים של עזה. חמישה כלי רכב ישראלים נפגעו מאבנים בגדה.

התקרית החמורה ביותר היתה אתמול בכפר יאביד מצפון מזרח לשכם. צה"ל ביצע בכפר פעולה יזומה ונתקל במפגינים. מוג'אהד עבד אל־כרים, בן 18, נהרג וחמישה נפצעו. תושבי הכפר ערכו לצעיר לווית הפגנה גדולה ושוב אירעה התנגשות עם חיילי צה"ל, שבמהלכה נפצעו עוד שלושה צעירים. אחד הפצועים במצב קשה.

בטול־כרם נפגעו מאבנים מכונית משטרה ורכב פרטי ישראלי. צעירים התנגשו עם חיילים בעיקר באיזור שוק הירקות. בבית־סחור קיימו התושבים תהלוכת זיכרון לצעיר ממשפחת אבו־סעדה שנהרג בעיירה לפני שבוע. הם פוזרו בגאז מדמיע. רכב ישראלי נפגע מאבנים גם ליד הכפר אבודיס בכביש ירושלים יריחו.

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

הרמטכ"ל ואלוף פיקוד המרכז נפגשו אתמול עם ראשי יש"ע, שהטיחו בהם האשמות בעקבות התגברות הפיגועים ביהודה ושומרון. ראש מועצת אלפי־מנשה, שלמה קטן, אמר לאחר הפגישה לסופר „דבר": „אם לא היה מדובר בדמם של מתנחלים, היו מתירים כבר מזמן את הפיגועים, ומהר". גם המתנחלים שבראשי יש"ע התבטאו אתמול בחריפות נגד שלטונות צה"ל וטענו כי הם אינם שולטים בנעשה.

ראש המועצה האיזורית גוש עציון שילה גל, אמר לרמטכ"ל: „אתם דוחפים אותנו לקחת את החוק לידיים, במצב הנוכחי לא נוכל להמשיך מבלי להגיב". גל ציין כי בשעתו התפטר מראשות מועצת יש"ע משום שחלק על דעת חבריו שנקטו צעדים קיצוניים לאחר הטיול בביתא, ואולם הוא טען המצב השתנה עכשיו וצה"ל אינו שולט עוד בנעשה.

גליה מאור מועמדת לייצג הממשלה בפיקוח על ‚כור'

היום דיון בחברת העובדים בתוכנית ההבראה שהכינה ההנהלה

מאת דרור שרביט ואבי שובים

גליה מאור העומדת לפרוש בקרוב מבנק ישראל מועמדת לראשות הגוף שיפקח מטעם הממשלה על תכנית ההבראה ב'כור', אם אמנם תשתתף הממשלה בהזרמת הון לקונצרן.

מועמדותה של מאור נתמכת על ידי גורמים שונים בממשלה וידועה גם לבנקים הנושים ב'כור'. יצירת גוף פיקוח על תכנית ההבראה ב'כור' נועדה להבטיח שהסיוע הממשלתי, אם יינתן, ילווה במימוש מלא של תכנית ההבראה. עדיין לא ברור כיצד ישתלב גוף כזה עם הפיקוח של הבנקים הנושים על תכנית ההבראה ב'כור'.

אם יוקם גוף ממשלתי לפיקוח על תכנית הבראה ב'כור' עשויות להיות לו ולעומד בראשו השפעה מכרעת על ביצוע תכנית ההבראה וההחלטות העיקריות הקשורות בכך.

גליה מאור, חברת הנהלה בכירה בבנק ישראל, ולשעבר המפקחת על הבנקים, מסרה כי דבר הוצעה למנותה בראש גוף ממשלתי שיפקח על תכנית ההבראה של 'כור' ידוע לה אך טרם קיבלה כל פניה רשמית בנושא.

דיון בתכנית ההבראה

היום תדון הוועדה המנהלת של חברת העובדים בתכנית הבראה לקונצרן 'כור', שהתגבשה בימים האחרונים. תכנית זו, הכוללת סגירת מפעלים, פיטורי עובדים ומכירת נכסים נדונה אתמול בישיבת מועצת המנהלים של 'כור' לאחר שהוכנה והוגשה על־ידי הנהלת 'כור' ונבדקה על ידי יועצת הכספים של הקונצרן.

מועצת המנהלים אישרה בישיבתה אתמול את הגשת תכנית ההבראה למשרד האוצר, לבנק ישראל, לבנקים בישראל ובחו"ל, ולחברת העובדים. כן הבהירה מועצת המנהלים כי כל עוד לא התייחסו גופים אלה לתכנית לא ייחשפו פרטיה ועיקריה.

הוועדה המנהלת שתתכנס היום אמורה לדון גם בסגירת מפעל 'יובל גד' באשקלון ובפיטורי עובדיו (ראה עמוד אחרון).

הרופאים חוזרים לעבודה

עובדי המעבדות, המינהל והמשק מאיימים בעיצומים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

רופאי המדינה ב־32 בתי־החולים הממשלתיים והעירוניים חוזרים הבוקר לעבודה תקינה, לאחר ששביתתם שיתקה את המערכת ביממה האחרונה. ראשי ארגון רופאי המדינה מתריעים שאם האוצר לא יפתח איתם במשא ומתן מיידי הם יגבירו את המאבק וכתוצאה מכך יגרמו שיבושים בעבודת בתי־החולים.

השביתה אתמול היתה מלאה והקיפה כ־3,200 רופאים, שעבדו במתכונת שבת בלבד.

בשיחות עם סופרת 'דבר' הביעו אתמול ראשי הארגון תקווה, שהאוצר יבין את חומרת המשך העיוות בשכרם של רופאי המדינה ויואיל לשבת לשולחן המשא ומתן על מנת לפתור עניינית את הבעיות הנמצאות במחלוקת.

גוברת גם התסיסה בקרב עובדי המעבדות בשירות המדינה ועובדי המינהל והמשק. גם הם תובעים השוואת שכרם לשכר עמיתיהם בקופת חולים הכללית. בשבוע שעבר החלו עיצומים של עובדי המעבדות בבתי החולים הממשלתיים בצפון הארץ. היום מתכנסת מזכירות עובדי המעבדות בשירות המדינה לדיון במצב והרעה הרווחת, הנתמכת על־ידי מזכ"ל הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים אשר גולדשלגר היא, שאין מנוס מהרחבת העיצומים. נודע, כי תועלה הצעה להתחיל בהשבתה לסירוגין של המעבדות בכל בתי־החולים הממשלתיים בארץ המעבדות בלשכות הבריאות.

הוועד הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים הכריז על סכסוך עבודה. יו"ר הוועד משה אבגוס הודיע לממונה על יחסי עבודה, כי נוכח הסחבת בביצוע השוואת תנאי שכרם של העובדים בבתי־החולים הממשלתיים לשכר עמיתיהם בקופת חולים הכללית, יתחילו בסידרת עיצומים בבתי החולים הממשלתיים. במכתב לשרת הבריאות, ולידי האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות טוען אבגוס, כי בידיו נתונים המצביעים על פער גדול בין השכר המשולם בקופת חולים הכללית לבין השכר הניתן לעובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים.

המעילה ב„איגוד": הלקוח לקח ללב

רות עמר (משמאל) החשודה במעילה במיליון דולאר בכספי בנק איגוד מובלת להארכת מעצרה, ואחד הלקוחות (מימין) שלקה בהתקף לב והובל לטיפול נמרץ לאחר ששמע מה עלה בגורל כספו.
(צילומים: יצחק הררי ורחמים ישראלי) ראה ידיעה בעמ' 3

עיקרון תחילה
● התגוששות מילולית בין רבין לשרון בישיבת הממשלה / עמ' 2.
● להימנע מ„חרקירי" – קורא ברעם למערך / עמ' 3.
● תוכנית העבודה של צה"ל ל־89 תוגש לאישור עד סוף דצמבר / עמ' 2.
● שיא שלילי חדש צפוי בשיעור ההצבעה בארה"ב: יותר מ־50% לא ישתתפו בהכרעה / עמ' 3.
● ב„בור" סיכמו: מכתבי הפיטורים ב„יובל גד" – בעינם / עמ' 6.
● שליש ממפוטרי קריית הפלדה – מהנדסים / עמ' 6.

תפנית בתק"ם: תומך במו"מ עם הדתיים להרכבת קואליציה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר"

על רקע חידוש המגעים בין המערך לש"ס ודגל התורה והמלצתו של הרב שך להקמת קואליציה עם המערך, חלה אתמול תפנית גם בעמדת התק"ם בנושא ומזכירות התק"ם פירסמה אמש הודעה לפיה: היא מחזקת את ידי הנהגת המערך במגעים להקמת ממשלה בראשות המערך ולבדיקת אופציות נוספות.

אתמול התכנסו מזכירות התק"ם והפורום הפוליטי של התנועה לדיון ראשון בסיכום מערכת הבחירות ופעילות קיבוצי התק"ם במערכת הבחירות של המערך. בדיון הובעו דעות המחייבות דיון וניתוח מעמיקים במוסדות המפלגה על מערכת הבחירות, תכניה והאסטרטגיה שלה. בדיון הובעה הערכה לפעילות חברי הקיבוצים של התק"ם למען המערך וצויין ההישג של המערך בתק"ם שהגיע ל־82 אחוז תמיכה.

מזכירות התק"ם קראה לראשי המפלגה המנהלים את המו"מ הקואליציוני להציג במו"מ את יעדי מצע המערך והם קידום תהליך השלום, התחשבות בצרכי הדתיים ללא כפיה דתית ולא לוותר בנושא מיהו יהודי ומדיניות כלכלית שתבטיח את שיקומו וקידומו של המגזר היצרני וההתיישבותי ומדיניות של צדק חברתי והקטנת הפערים החברתיים.

עוד הוחלט בדיון כי התק"ם ישתף פעולה עם הקיבוץ הארצי והקיבוץ הדתי במאבקים הכלכלים והפוליטיים. במזכירות התק"ם הוחלט אתמול לפתוח במבצע הסברה ודיונים בקיבוצים על הבחירות ותוצאותיהן. נמסר כי התק"ם ידרוש לדון בתוצאות המו"מ הקואליציוני במרכז התנועה ומרכז המפלגה טרם החתימה על ההסכם הקואליציוני לכשיגיע הנושא לביצוע המעשי.

יהודי גרמניה מוחים על כוונת קוהל לנאום לזכר ‚ליל הבדולח'

מי שהלך לקברי הא"ס.אס. לא יכול לנאום בבית־כנסת

פרנקפורט (עיר).– תכניתו של הקנצלר הלמוט קוהל לנאום בבית כנסת, בתפילת אזכרה לרגל יום השנה ה־50 לליל הבדולח, עוררה מורת רוח בקרב יהודי מערב גרמניה, הזוכרים את ביקורו ב־1985 בבית קברות, שבו קבורים גם אנשי ס.ס.

עשרות יהודים צעירים ואחרים הודיעו, כי יפגינו מחוץ לבית הכנסת כאשר יתקיים הטקס ביום ד', בנימוק שקוהל צריך היה להימנע מהופעה בבית כנסת, בשל „אי־רגישותו" כלפי קורבנות השואה.

הם מצביעים במחאתם על הביקור המשותף שערך קוהל עם הנשיא רייגן במאי 1985 בבית הקברות הצבאי המערב גרמני ביטבורג, כדי לחלוק כבוד לחיילים שנפלו, ביום השנה ה־40 לסיום מלחמת העולם השניה. אירוע זה עורר זעם בקרב היהודים, משום שבבית קברות זה נמצאים גם קברים של חיילי ה„וואפן־ס.ס.".

„יש ספק גדול, אם הקנצלר שהרכין את ראשו בפני הקברים בביטבורג, יכול לנאום בבית כנסת", אמר מישל פרידמן, מחברי מועצת הקהילה היהודית בפרנקפורט.

בין 700 האנשים שיטלו חלק בתפילה יהיה גם הנשיא ריכרד פון וייצקר וראשי הממשלות של 11 המדינות של מערב גרמניה, יחד עם ראשי כמורה נוצריים.

ביטוח רפואי משלים בקופ"ח – בקרוב

מאת סופר „דבר"

קופת־חולים הכללית תחל בקרוב בביצוע התוכנית לביטוח רפואי משלים, שיכלול תוספת איבחונים וטיפולים וביצוע ניתוחים במשמרות שניה.

לצורך קבלת טיפול במסגרת „ביטוח משלים" ישלמו המבוטחים תוספת של 3 ש"ח ברמת השתכרות של כ־1,000 ש"ח בחודש ועד לסכום מירבי של 16.5 ש"ח ברמת השתכרות של 5,500 ש"ח.

תוספת הגבייה לקופת־חולים עבור הטיפולים הנוספים תיעשה במסגרת הסיכומים שהושגו בין ההסתדרות לממשלה. הסכומים שייגבו, יצטברו בקרן לשיפור השירות בקופת־חולים שבה תשתתף גם הממשלה. עם זאת טרם סוכם היקף ההשתתפות הממשלתית בקרן.

עלייה של 45 אחוז בדורשי דמי אבטלה

מאת אמנון אמיר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

מספר המבקשים לראשונה דמי אבטלה הגיע בחודש שעבר לשיא של 7,500. מספר זה גדול ב־45 אחוז ממספר הדורשים שנרשם בספטמבר, והוא עולה על השיא הקודם שנרשם ביולי השנה.

בדו"ח שהעביר לשר העבודה משה קצב; קובע מנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי, כי שיעורה החריג של העליה מורה על עליה חדה בהיקף האבטלה.

מהביטוח הלאומי נמסר אתמול כי העליות החדות ביותר בבקשות הראשונות לדמי אבטלה היו באיזורי נהריה־עכו, ירושלים, נתניה ותל־אביב.

גשם ייתכן היום

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

גשם עשוי לרדת לקראת הערב ואולי גם מחר עם הורדת אוויר קר ובלתי יציב ממערב, אמר אמש החזאי אליעזר דנציגר לסופר „דבר".

אמש התחוללו סופות־רעמים בקפריסין ומערבה ואפיק ברום עומד להגיע לשמי הארץ היום. עם בואו יירדו הטמפרטורות, פני השמיים יתקדרו ומזג־האוויר יהיה בלתי יציב. אמש לא היתה ודאות, שאכן יירד גשם, בכל אופן לא כמות של ממש.

• חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

התגוששות מילולית בישיבה הראשונה של ממשלת המעבר

רבין לשרון: היית שר הבטחון היחיד שנפסל שרון: אותך פוסל הכשלון בטיפול בטרור

מאת יקיר צור, סופר המדיני של „דבר"

הישיבה הראשונה של ממשלת האחדות הלאומית כממשלת מעבר, היתה אתמול זירה להתגוששות מילולית בין שר הבטחון, יצחק רבין ושר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, על רקע המאבק על אישוש של תיק הבטחון בממשלה הבאה. במהלך העימות הטיח רבין בשרון: אתה היית שר הבטחון היחידי, בכל תולדות מדינת ישראל, שנפסל מלכהן כשר בטחון ושרון ענה: „אותך פוסל הכשלון המוחלט בטיפול במרוד ובהתפרעויות ביהודה, שומרון וחבל עזה מלכהן כשר בטחון".

העימות בין השניים החל בעקבות שאלה ששאל השר יגאל הורביץ, מדוע לא פורסמו התמונות שצולמו לאחר הפיגוע באוטובוס ליד יריחו. תשובתו של רבין היתה: „זו היתה החלטה שלי. ביקשתי למנוע השתלהבות יצרים".

הורביץ: „זו היתה טעות, לפי דעתי".

רבין: „החלטה דומה קיבלתי גם בפרשת הריגתו של הערבי בכפר קטנייה. אני לא זוכר שמישהו בא ושאל מדוע לא פירסמתי".

כאן התערב שרון בדיון, באומרו: „אני אמרתי אז שהיית צריך לפרסם. לא יתכן שיפרסמו ללא הרף בעולם תמונות של חייל יהודי מחזיק בחבל ואנו נמנע פרסום מעשי זוועה שמבצעים ארגוני הטרור ועושי דברם בשטח".

רבין: „אז אמרת. אבל אני אחראי למה שמתרחש בשטחים".

שרון: „אחריות זו לא אמירה בלבד".

רבין: „הרשה לי להזכיר לך שאתה היית שר הבטחון היחידי, בכל תולדות מדינת ישראל, שנפסל מלשמש כשר בטחון".

שרון: „ועדת כהאן לא פסלה אותי מלכהן כשר בטחון. אותך פוסל הכשלון המוחלט בטיפול בטרור ובהתפרעויות ביהודה, שומרון וחבל עזה מלכהן כשר בטחון. מי שנכשל במשך שנה בהגנה על חיי יהודים, אינו יכול להיות שר בטחון".

רבין: „האמירה שלך מגיע לי בקצה הקרסול".

שרון: „זו גסות רוח".

רבין: „על גסות רוח לא אתחרה איתך".

שאר השרים, ובכללם גם השר משה ארנס, המתמודד אף הוא על תפקיד שר הבטחון בממשלת שמיר, אם תקום, שתקו במהלך חילופי הדברים. אחד השרים שישב ליד של ארנס, לחש לו: „אל תתערב, מה שקורה עכשיו זה הקרב עליך".

הממשלה שמעה אתמול סקירה במתכונת, מפי שר הבטחון, הרמטכ"ל ואנשי מערכת הבטחון, על הנעשה בלבנון ועל אירועי השבוע ביו"ש וחבל עזה, כולל דיווח מפורט על הפיגוע באוטובוס וסקירה על ההכנות לקראת כינוס המועצה הלאומית הפלשתינאית, באמצע חודש זה, בה צפוייה הכרזה על הקמת מדינה פלשתינית. השר שרון דרש לקיים דיון רציני בסכנה של החמרת הפעילות האלימה נגד היהודים ולחצים מדיניים, העלולים לבוא בעקבות ההכרזה. הוא טען שישראל צריכה להודיע שאם יוכרז על הקמת מדינה פלשתינאית עצמאית, תנקוט ישראל בצעד שנועד למנוע הקמת מדינה פלשתינאית עצמאית, על ידי החלת החוק הישראלי באיזורים מסויימים ביו"ש וחבל עזה.

בחלק הסגור של הישיבה, שמעה הממשלה דיווח מפי מנכ"ל משרד הבטחון על ההסכם לשיתוף פעולה אסטרטגי בין ישראל וארה"ב, שבימים אלו מלאו חמש שנים לחתימתו ועל ההתפתחויות בשיתוף מערכת הבטחון במכרזים ושיתוף פעולה בתחומי ייצור בטחוני וטכנולוגי ומכירת ידע ישראלי בסכומים גדולים לארה"ב. ההסכם לשיתוף פעולה אסטרטגי, שנחתם בנובמבר 1983, מתמקד בשלושה תחומים: תרגילים משותפים, תכנונים והצבת ציוד. השרים חזו בסרט וידיאו של תרגיל משותף שנערך עם צבא ארה"ב.

המערך מנסה לגייס ש"ס, ,דגל־התורה' ו,צומת'

(המשך מעמוד 1)

הדיון אתמול הוקדש בעיקר לעמדות מדיניות. נציגי אגו"י אמרו, שבשלב זה הכל פתוח, אך הדגישו את עמידתם הבלתי מתפשרת בנושא „מיהו יהודי".

נציגי „דגל תורה" ייוועדו עם הצוות של המערך אחרי הדיווח שימסרו לרב שך. בפגישתם אמש עם נציגי המערך לא חידשו אנשי „דגל תורה" לעומת הדברים שהשמיעו בפגישתם הראשונה. הם הדגישו את שאיפתם להשוואת זכויות, על־פי השקפתם, בעיקר בנושאי חינוך, וכן את קרבתם לעמדות המדיניות של המערך.

נציגי „דגל התורה" נפגשו אתמול גם עם צוות המו"מ של הליכוד וביקשו חופש הצבעה בעניינים מדיניים. לעומת זאת, ציינו כי אין להם תביעות לחקיקה דתית מעבר לסטטוס־קוו.

היום שוב ייפגש צוות המו"מ של „התחיה" עם צוות המו"מ של הליכוד. אמש החליטה מזכירות „התחיה", כי אם לא תיענה הצעת „התחיה" להפקיד בידיה את תיק הבטחון, וגם תיק הבינוי והשיכון, העדיפות השניה, לא יינתן לה, תתבע את תיק החינוך. עוד הוחלט במזכירות „התחיה" לתבוע מהליכוד לכלול בקווי היסוד את התביעה לראשות ועדת השרים לענייני התיישבות, גירושים המסתים וכן ביטול זכות העתירה לבג"ץ בשטחים.

ראשי ש"ס יבקשו היום מנשיא המדינה לדחות את פגישתם לימים שלושה, כדי שיוכלו לגבש עמדה סופית בשאלת המועמד עליו ימליצו בפני הנשיא להטיל עליו את הרכבת הממשלה.

מועצת חכמי התורה, בראשותו של הרב עובדיה יוסף, התכנסה אמש ושמעה דיווח מפי ראשי התנועה, הרב יצחק פרץ, הרב אריה דרעי, רפאל פנחסי ויאיר לוי, על המגעים עם המערך והליכוד. בתום הישיבה החליטה מועצת חכמי התורה שלא להחליט, בשלב זה, על מפלגה מועדפת אחת, והורתה לראשי התנועה להמשיך במגעים עם שני הצדדים. גורמים בש"ס נפגשו עוד אמש עם אישים בכירים בליכוד ובמקביל נמשכו המגעים עם נציגי המערך.

המלצתו של הרב ש"ך ללכת למשא ומתן עם המערך, עוררה בש"ס מחלוקת פנימית. בצד המצדדים בהליכה לקואליציה עם המערך, נמצאים כאלה החוששים כי צד זה עלול לפגוע בציבור הבוחרים של ש"ס, המזוהה, כביכול, עם הליכוד. אחד מראשי ש"ס אמר אתמול כי לש"ס אין מה לפחד מכך שהתומכים שלה הם, כביכול, אנשי ליכוד, וכי טענה זו בטעות יסודה. אישים בש"ס נתנו בימים האחרונים ביטוי לתרעומת שהצטברה נגד הליכוד על התנהגותו כלפי ש"ס בתקופת ממשלת האחדות, ועל הגישה שבאה לידי ביטוי בדברי אחדים מדוברי הליכוד, כאילו מצוייה ש"ס בכיסו של הליכוד.

ועדת רבנים של מועצת גדולי התורה, הגוף הרבני של 'אגודת ישראל', דנה אתמול אף היא בשאלה לאיזו קואליציה תצטרף אגודת ישראל. דיוני הועדה נמשכו שעות ארוכות וגרמו לדחיית הפגישה, שהיתה אמורה להתקיים עם נציגי צוות המשא ומתן של הליכוד, מאתמול להיום. גם חברי מועצת גדולי התורה לא הכריעו עדיין בשאלה לאיזו קואליציה תצטרף 'אגודת ישראל', אולם לאור עמדתו של הרבי מלובאביץ' העומד בתוקף על קבלת חוק „מיהו יהודי", מתנגד לוועידה הבין־לאומית ותומך נלהב ברעיון ארץ ישראל השלמה, ספק אם תוכל 'אגודת ישראל' להצטרף לקואליציה עם המערך. למרות זאת, עמדתו של הרב פרוש היא שיש להמשיך במגעים גם עם מפלגת העבודה, ואמש נפגשו נציגיה עם שמעון פרס, בלשכתו בירושלים.

נציגי 'דגל התורה', שנפגשו אתמול עם צוות המשא ומתן של הליכוד, בראשותו של דוד לוי, דרשו חופש הצבעה דווקא בשאלות מדיניות, כמו השלום ושאלת החזרת שטחים. בפגישה הועלה נושא מצוקתם של אברכי הישיבות. נציגי 'דגל התורה' ביקשו גם לחוקק חוק שיאסור שביתות במערכת הבריאות וכמו כן אמרו שכמדי שיבקשו תיק בממשלה, הם מעוניינים בתיק החינוך. ראשי 'דגל התורה' נפגשו אתמול גם עם צוות המשא ומתן של המערך.

במפד"ל נשמעה אתמול ביקורת על זריזות נציגי התנועה להתחייב בפני הליכוד על הצטרפות לקואליציה בראשותו וגברו הקולות הקוראים להקמת ממשלת אחדות, בראשות הליכוד והשתתפות המערך. אישים במפד"ל, ביניהם השר זבולון המר, החלו לבדוק ברצינות אפשרות להקמת ממשלת אחדות.

קצין סיני בכיר בירדן לדיון בהידוק שיתוף הפעולה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

מפקד צבא ירדן, גנרל זיד בן שאכר, נועד אתמול ברבת־עמון עם בר־אלוף שיאנג שוגי, קצין בכיר בצבא הסיני המבקר בירדן. השניים דנו בהידוק שיתוף הפעולה הצבאי בין מדינותיהם.

יצויין כי בעבר הוזו ידיעות שירדן ביקשה מסין, באמצעות מדינה שלישית, שתספק לה טילי קרקע־קרקע ארוכי טווח.

כוח צד"ל הרג

(המשך מעמוד 1)

בהיתקלות. האלוף שיבח את החיילים על פעולתם „הנקיה והמהירה". יצויין כי זו פעם ראשונה אחרי תקופה ארוכה שהמחבלים מנסים לחדור לאיזור הבטחון דרך הגיזרה המערבית וציר החוף הדרום־לבנוני. נראה שהמחבלים הניחו שהשמירה של צד"ל וצה"ל פחותה בגיזרה זו של דרום לבנון לעומת הגזרות המרכזית והמזרחית, בהן מרוכז עיקר הכוח של צד"ל בדרום לבנון.

עדיין לא ברור לאיזה אירגון השתייכו המחבלים ומהיכן יצאו בדרכם לדרום לבנון ולגבול ישראל. יתכן שהיו אלה מחבלים פלשתינים שיצאו מאחד ממחנות הפליטים באיזור צור או צידון.

קורת רוח מצד"ל

גורמי צבא בפיקוד הצפון הביעו אמש קורת רוח מהיכולת שמפגין צבא דרום לבנון, אשר אנשיו חיסלו אתמול בצהריים חוליה בת שלושה מחבלים מצפון לנאקורה.

תקיפת חיל אוויר

אתמול תקפו מטוסי חיל האוויר בסיס מחבלים של המחבלים ליד צידון.

צידון (רויטר, א.פ.). – ילד אחד נהרג וחמישה בני אדם נפצעו, אחד מהם קשה, בהתקפת מטוסי צה"ל על בסיס של ארגון המחבלים של אבו ניזאל ליד צידון – כך מסרה אתמול משטרת לבנון.

ירדן ומצרים קוראות לאש"ף למתן תוכניתו

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ירדן ומצרים הפנו בקשה לאש"ף שלא יישמע מתוצאות הבחירות בישראל ויגבש תכנית פעולה מדינית מתונה בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית (מל"פ) האמורה להיפתח בשבת הבאה באלג'יריה.

מקור ירדני מוסמך אמר שכל הקשחה בתכנית הפעולה ה„חדשה" שאש"ף מגבש בימים אלה לקראת כינוס המל"פ „לא תשרת את הבעיה הפלשתינית". במקביל אמר אבראהים בראיון לעתון הכוויתי 'אל־וטן', שאש"ף עומד להרחיב את המאבק המזויין נגד ישראל, לצד המאבק המדיני, לרבות מעבר לשימוש באמצעים צבאיים במסגרת האינתיפאדה.

פרשנים בקאהיר אמרו כי אש"ף צריך לגבש מצע פעולה ריאליסטי במועצה הפלשתינית, כדי שמצע זה ישמש מנוף לפתיחת הידברות בין אש"ף לארה"ב ולהפעלת לחץ מצד הממשל האמריקני הבא על ממשלה בראשות הליכוד, אם תקום, כדי שתאמץ את רעיון הוועידה הבין־לאומית. כמו כן אמרו הפרשנים שאש"ף ומדינות ערב צריכים לעודד את המשך האינתיפאדה, כדי שארה"ב תמשיך לגלות מעורבות ביוזמותיה לקדם הסדר לבעיה הפלשתינית.

בינתיים מסרו מקורות דיפלומאטיים ערביים כי המועצה הלאומית הפלשתינית תאשר שני מסמכים: האחד – מסמך הכרזה על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית בשטחים. במסמך זה ייאמר שהמדינה הפלשתינית תהיה דמוקראטית, רב־מפלגתית, בעלת חופש פולחן דתי ובלתי מזוהה מבחינת מדיניות החוץ שלה. ההכרזה על מסמך העצמאות הפלשתיני תתבסס על החלטת החלוקה של ארץ ישראל משנת 1947 (החלטת עצרת האו"ם מספר 181). משקיפים מציינים שירדן ומצרים ביקשו מהנהגת אש"ף לבסס את הכרזת העצמאות על החלטה 242, במקום על החלטת החלוקה, כדי שלא יתפרש שאש"ף חותר להקים את מדינתו גם על השטחים הנכללים בישראל שבגבולות 1948 – אולם הנהגת אש"ף דחתה קריאה זו.

המסמך השני הוא מדיני, ויוגדרו בו עמדות אש"ף כלפי תהליך השלום. במסמך זה ייאמר, לדברי המקורות הערביים, שאש"ף דוגל בכינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון, שתעניק ערבויות בדבר זכותן של כל מדינות האיזור להתקיים בשלום וזכותו של העם הפלשתיני לריבונות על אדמתו. כמו כן ייאמר במסמך שמזרח־ירושלים מוכרזת כבירת המדינה הפלשתינית, וכי אש"ף דבק בקונפדרציה בין המדינה הפלשתינית, לכשתקום, לבין ממלכת ירדן.

הנהג בועז גיל לא נרצח באקדחו

(ש.) – בחקירת רצח הנהג בועז גיל התברר, כי הנהג השאיר את אקדחו בביתו, והוא לא היה אצלו בעת שנרצח.

תחילה חשדו חוקרי המשטרה, כי הרוצחים הצליחו להוציא את האקדח מידיו ולרצוח אותו באקדח זה.

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

הוצ"ל „דבר" בע"מ
מודפס ב„דפוס דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 36
בית מאזיה קומה ב'
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ 33104

שמיר אמור לפתוח ישיבת הכנסת הי"2, כזקן חבריה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הינחה אתמול את מזכיר הכנסת לגבי ניהול ישיבת הפתיחה של הכנסת הי"ב.

ככל הנראה, יפתח את ישיבת הכנסת זקן חבריה, ראש הממשלה יצחק שמיר.

השאלה התעוררה באשר לניהול ישיבת הפתיחה על־ידי שמיר משום שהוא ראש הממשלה, ובהיותו חלק מהרשות המבצעת אינו יכול לעמוד בראש הרשות המחוקקת.

בהנחייתו הסביר היועץ המשפטי לממשלה כי בין התקנון והחוק היתה סתירה. הוא הבהיר כי החוק קודם לתקנון וקבע שכאשר יסיים מנהל הישיבה הפותחת את תפקידו לפי החוק יתפוס התקנון לפי הסדר: נשיא המדינה יפתח את הישיבה הראשונה של הכנסת הי"ב, ויזמין את זקן חברי הכנסת יצחק שמיר להצהיר אמונים, על פי סעיף 14 לחוק יסוד הכנסת.

שמיר יקרא באוזני חברי הכנסת את נוסח הצהרת האמונים ויודיע כי מזכיר הכנסת יקרא בשמות חברי הכנסת לפי סדר הא"ב, וכל חבר כנסת ששמו ייקרא יקום ויצהיר ממקומו: „מתחייב אני", כמו כן יציין שמיר כי על כל חברי הכנסת לדבוק בנוסח ההצהרה שנקבע בחוק, דהיינו „מתחייב אני", ללא כל שינוי או תוספת. לאחר מתן הצהרת האמונים של חברי הכנסת, ינעל שמיר את ישיבת הפתיחה של הכנסת. מכאן ועד לבחירת יו"ר הכנסת, יעבור ניהול ישיבות הכנסת לידי זקן חברי הכנסת שאינו שר או סגן שר.

אם יעלה הצורך בדיון נוסף בכנסת ביום הפתיחה (כגון בחירת יו"ר הכנסת, בחירת מוסדות הכנסת או מתן הודעה לכנסת), תיערך הפסקה בין ישיבת הפתיחה הראשונה לבין הישיבה השניה, שתיפתח באותו יום ושתנוהל, כאמור, על ידי זקן חברי הכנסת שאינו שר או סגן שר.

הרבנות עלולה להכשיר דיינים שהסמכתם לא חוקית

מאת טובה צימוקי סופרת „דבר" בירושלים

חיים דוד צוקר (רצ) קבל בפני היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש כי מועצת הרבנות עלולה לתת הכשר לשלושה דיינים שקיבלו הסמכה באופן שאינו חוקי.

במכתב ששיגר אתמול צוקר הוא מזכיר לחריש כי על פי קביעתו מלפני מספר חודשים נאסר מבחנים לדיינים שאינם פתוחים לכל, שניתן להם פומבי וניתנה עליהם מודעה שלושה חודשים לפני קיומם.

אף על פי כן, קבע צוקר, מועצת הרבנות הראשית עומדת לדון בעניינם של שלושה דיינים שמבחנם נערך ללא מתן פומבי.

להט: ת"א תמשיך להתנהל ללא שינוי

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

העיר תמשיך להתנהל כפי שהתנהלה עד כה – אני לא רואה את הכנסת מקבלת חוקים מגבילים נגד פתיחת עסקים ובתי עינוגים בלילות שישי – אמר אתמול ראש עיריית תל־אביב שלמה להט בתשובה לדברים שאמר חבר הכנסת מרדכי וירשובסקי (ר"צ) בישיבת מועצת העיר.

וירשובסקי אמר כי הוא מציע להביא תוך שבועיים שלושה תיקונים לחוק העזר העירוני של תל־אביב כשהעירייה אומרת בתיקונים כי היא מתירה את פתיחתם של עינוגים בשבתות חוץ משכונות, חוץ מאיזורים מסויימים שיוחלט עליהם. אישור זה ימנע – לדעת וירשובסקי – את האיסור האוטומטי הטוטלי שיכנס לתוקפו מיד עם אישור החוק הראשי בכנסת (חוק ההסמכה) ויאפשר המשך אורחות החיים המתקיימים בתל־אביב במשך שנים רבות. ההתמכמות היום על ידי מועצת העירייה שמשתתפת בה מפלגות דתיות.

המורים יקבלו מקדמות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הסדר בין ארגוני המורים לבין האוצר, הושג אתמול, לפיו יקבל כל מורה מקדמה חד־פעמית בגובה 54 אחוז משכרו החודשי, על חשבון הסכמי השכר לשנת 88. המקדמה תשולם במשכורת נובמבר שתשולם בדצמבר. בעקבות הסדר זה, הודיע ארגון המורים העל־יסודיים כי הוא מפסיק את העיצומים שנקט עד אתמול. נציגי שני ארגוני המורים ימשיכו במו"מ על הסכמי השכר עם האוצר.

הצרפתים אישרו ברוב גדול הסכם קלדוניה

מאת גדעון קוץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר"). – אזרחי צרפת אישרו אתמול במשאל־עם את התוכנית על עתידה של קלדוניה החדשה שבדרום האוקינוס השקט.

80 אחוז הצביעו בעד ההסכם, שאליו הגיעו ראש ממשלת צרפת מישל רוקאר ומנהיגי המתיישבים הלבנים והילידים הקאנאקים ושלפיו תידחה ההכרעה על הגדרה עצמית לטריטוריה בעשר שנים ועד אז היא תפוצל לשלושה אזורים, שלכל אחד מהם פרלמנט משלו (שניים קאנאקים ואחד לבן), ואילו השלטון הביצועי יישאר בידי נציב עליון צרפתי.

בהצבעת אתמול בלטה הימנעות שיא – רק 37 אחוז מבעלי זכות הבחירה הלכו לקלפיות. בקלדוניה עצמה הצביעו 63 מבעלי זכות הבחירה, אך ההפרש בין התומכים והמתנגדים היה נמוך יותר: 57 בעד ו־43 נגד. נראה כי למרות ההסכם מרבית המתיישבים הצביעו נגד או נמנעו.

המפלגה הגוליסטית, שראתה בהסכם את ראשיתו של תהליך הענקת עצמאות לקבוצת האיים, קראה להימנע מהצבעה ורק החזית הלאומית הימנית קיצונית קראה להצביע נגד.

תוכנית העבודה של צה"ל ל־89 לאישור שר הבטחון עד דצמבר

מאת טלי זליגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

צה"ל אמור להביא לאישור שר הבטחון עד סוף דצמבר את טיוטת הצעתו לתכנית העבודה לשנת הכספים 89. באחרונה הפיץ אגף התכנון במטה הכללי הוראות הנחיות לתכנון תכנית העבודה, כפי שסוכמו על־ידי הרמטכ"ל, סגנו והגופים השונים האמורים להגיש הצעותיהם.

בהנחיות לתכנון מוגדרות המסגרות התקציביות לגופים השונים, ומשורטטות הנחיות עקרוניות למגבלות ולקיצוצים ארוכים. לוח הזמנים שהפיץ אגף התכנון מורה לרכז את כל הנתונים במהלך נובמבר, תוך כוונה להביא התכנית לדיונים אצל סגן הרמטכ"ל והרמטכ"ל במהלך דצמבר ולאשרה בדרגים הללו עד סוף דצמבר. סבב מסכם שיקבע את תכנית העבודה ייערך עד אמצע ינואר הקרוב.

גורמים בכירים בצה"ל העריכו כי קצב הביצוע של ההנחיות עלול להשתבש בשל העיסוק המקביל בתכנית הרב־שנתית ממנה ניגזרת תכנית העבודה השנתית לשנה הבאה. התכנית הרב־שנתית טרם אושרה והיא מונחת לאישור שר הבטחון הבא, אשר עשוי להכניס בה שינויים. בהקשר זה, נראה כי חיל הים נמצא במירוץ נגד שעון הקואליציה כדי להספיק להביא לידי גמר חוזי תכנית הבניה של הספינות והצוללות, טרם מינוי שר בטחון חדש.

החבר הוותיק מבית אורן נחוש בדעתו לעזוב; מורת רוח בקיבוץ

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

מכתב ששיגר בימים אלה יעקב ארמיאלי, בן 70, מוותיקי קיבוץ „בית אורן" המטופח, על החלטתו לעזוב את המשק דווקא עתה, כאשר המשק עובר תהליך של שיקום כלכלי־חברתי, (פורסם בעיתון „הדף הירוק" של התנועה הקיבוצית) עורר מורת רוח רבה בקיבוץ.

ארמיאלי נימנה לפני שנה עם המתנגדים לתוכנית התק"ם לפזר את ותיקי בית אורן בין קיבוצים אחרים, עקב קשיים כלכליים שפקדו את המשק בעקבות עזיבתם של צעירים. מאבקם של ותיקי הקיבוץ נגד התוכנית, שזכה לפרסום בכלי התקשורת, הביא בסופו של דבר לביטולה של התוכנית, והוחלט לשקם את הקיבוץ באמצעות הפנייתן של משפחות צעירות אליו.

כיום עובר בית אורן תהליך שיקום, על־פי תוכנית ייחודית שהביאה קבוצת „סיאוף" שהצטרפה למשק, ואשר עיקריה הם זכות החבר לבחור את עבודתו, וחיים של שותפות המקיפים ייצור, צמיחה, מגורים, חינוך, תרבות ונכסים, שגבולם זכויות היחיד, ריבונותו וחירותו. התוכנית אמורה לשמש דגם לקיבוצים אחרים.

במכתבו כותב ארמיאלי בין היתר, כי בגיל 70, אחרי 58 שנות חברות בתנועה החלוצית, ומתוך זה 48 שנות חיים בקיבוץ, הגיע לפרשת דרכים ולאחר שיקולי מחשבה ממושכים ואוביקטיביים, בצער, אבל בלי מרירות, הגיע למסקנה כי „קיבוץ בית אורן נכשל והחברה נהרסה". עם זאת יש לדעתו סיכוי כי ההצטרפות של חברים חדשים למשק תביא לשיקומו „אולם במהלך זה, ככל שישארו פחות חברים ותיקים במשק, כך ייטב".

ארמיאלי סבור כי במסגרת המתחדשת הוצאו הוותיקים ממעגל קבלת ההחלטות בקיבוץ, ולכן רצוי לדעתו שוותיקים אשר אין להם בנים בקיבוץ בית אורן או בקיבוצים אחרים יקדימו ויעזבו את המשק.

מזכיר קיבוץ בית אורן שמואל כהן, אמר אתמול לסופרת „דבר" כי במשק מצטערים על כך שארמיאלי לא שעה לפניית המזכירות להשאר בקיבוץ. הוא ציין כי רוב ותיקי בית אורן ממשיכים את מפעל חייהם ומשתתפים עצמם בהתחדשות ביתם. בית אורן כפי שהוא כיום, מציין כהן, מתחיל להניב פירות לאחר שעבר בהצלחה את השלב הראשון של תוכנית ההתחדשות.

אמנ"ה תובעת משמיר: עוד 13 ישובים חדשים בשטחים

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

תנועת אמנ"ה פתחה אתמול בשביתת שבת מול משרד ראש הממשלה בדרישה להקים 13 ישובים חדשים.

בשביתת השבת משתתפים נציגים מ־14 גרעינים של אמנ"ה המיועדים לישובים חדשים. חמישה בתחומי הקו הירוק, ואחד, גרעין שכם, מבקש להתנחל בתוך העיר הערבית.

בתנועת אמנ"ה יש חילוקי דעות אם להאבק למען גרעין שכם, שכן מאבק זה עלול להביא להתנגדות בממשלה לישובים אחרים. בינתיים קיים גם ויכוח בישובים היהודיים בשומרון אם לתמוך את התנועה ולבצע הפגנות התיישבות תקשורתיות כבר עכשיו, בימי ממשלת המעבר.

ממזכירות אמנ"ה נמסר כי הגרעינים המיועדים להתיישבות יעשו זאת רק עם החלטת ממשלה ואמנם קיימים ויכוחים באשר לפעולות אחרות, שלא ניתנה להן הסכמה.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות אלה בדבר קיום־צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
צוואות			
6582/88	סם פירושטיין	14.6.85	גיטה פירושטיין
6613/88	שרה הלדנקר	10.10.87	מרים הלדנקר
6614/88	כהנה הלדנסקי	19.2.85	מרים הלדניק
6615/88	יהודה עטנחר	9.2.88	קרן קיימת לישראל
6617/88	להיטנר ישראל	10.9.88	עליזה הודר
6620/88	רבקה רבינה קרוליך	1.10.88	הלינה פיינגולד
6579/88	מרים בוקר	29.8.88	יהודה בוקר
6630/88	קסלר (גלבגרוזה) רוזה	30.7.88	רוזנברג אבי
6634/88	אורה ליבנה ויבנה	10.10.88	עליזה גרקים
6637/88	משה ביר	11.5.88	חיה רות קירשנר
6638/88	בנבנו אמנון – יעקב	12.7.88	פנינה אמיר
6639/88	פיקר יהודית	8.8.88	פיקר משה
6640/88	אדוגונר ליזה	16.9.88	בצרה אורן
6645/88	לחמן פול	12.3.77	שלום פול
6647/88	חובליק כנחום	20.9.88	סולביץ מינה
6650/88	צבי ברפנן	27.5.88	אורן ברפמן
6651/88	כרים מיכאן	11.3.87	אורן ברפמן
6655/88	שושנה שכרבון קשטר	21.9.88	נורית גלבסום
6656/88	סלובן מאיר	18.9.88	ויויאן מאיר
6657/88	גיזלה הלם שאטן	23.9.88	ישראל שאטן
6665/88	ולטן לפין	9.8.88	שרה לפין
6666/88	אליק מלכור	23.7.84	מלכה מילאשים
6667/88	גניה קרייזן	18.2.87	מלכה מילאשים
6668/88	סבאר ארנון	18.11.87	יואל ארנון
6669/88	אסתר באכון	23.11.79	מתתיה באכון
6670/88	בוכן כהה אלינה	08.10.73	מתתיה באכון
5797/88	מרגה סספר	7.9.88	מרים בן פרי
6671/88	יהודית שבר	26.5.88	יואל שבר
6233/88	מיכר צבי	26.9.88	סלומון יעל
5147/88	גודר טרנסר	28.4.88	קייה ליבה טרנסר
6677/88	מקריצה רחה	25.1.87	חוויב אברהם
6688/88	ייקובסקי בלה	10.10.86	יקובסקי אסנה, בנרולי רותה מגמה
6681/88	קיילי ביאלי	8.2.88	יעקב ביאלי
6687/88	אליצה ודיסטקי	17.9.86	דוסטאל ודשטקי
6689/88	כלי הרעג	6.8.88	הרגל אבדר
6692/88	ישה הצבוך	20.4.88	בצורה שדר
6693/88	שושנה קינגר	4.8.88	אליצבע אורן
6694/88	פרוזה קיסבו	15.8.88	אוד רליה
6699/88	דוד מאיר	10.8.88	זהבה שטיינלד
6700/88	שאוי סופה	9.1.87	שאוי יעקב
6702/88	ברסיה לישינסקי	3.10.88	אריאל לישינסקי
6709/88	דרזמן סבה מכבה	22.7.88	חיה זרף
6714/88	דיוהנס כוך	2.8.86	רותה כהן
6720/88	מרים יום טוב	27.3.85	לאה קודקס
6722/88	מירכי שלמה	[illegible]	[illegible]
6731/88	בך אברהם	19.11.87	חיים צבי הלברכט
6732/88	קרינה מגולה	3.1.86	ר"ר יעקב כהן
6733/88	והבה בראל	12.9.88	אשר מגולה
6738/88	פרה ביגל טונסקי	3.7.88	חנה ליפמן
6739/88	מיכאל הכצן	14.10.88	אריה מהר
6742/88	בגד צבי	2.3.85	מיקאל לאה
6748/88	והבקלר גתן	28.7.88	רבקה נצר
6749/88	ביגון מעימה	15.3.88	גבר מרים
6750/88	רבה באגאנסקי	2.9.88	יורם יעל
6757/88	אותה גרי	1.9.88	הירבן באנאנסקי
6758/88	בגלם הגה	29.6.88	רבקה בן אברהם
6759/88	ראבן מלדפברג	18.4.88	בגלם הגה
6760/88	אברהם סובל	19.9.88	סוניה ניסים מלדברג
6761/88	אברהם קאליגרה	5.9.88	שיבגה סובל
6769/88	רבינה שלך	15.1.88	אורה קאליגרה
6773/88	ישראל יקאל פרידמן	3.3.87	הגע קרע
6782/88	רות פרלשטיין	27.2.78	פליק פרידמן
6784/88	אהרן גרוס	25.8.88	יעל אשרוב
6785/88	הודקי רזה	14.9.88	מבבה גרוס
6792/88	נחמן הובע	8.9.88	יונס מינשטיין
6793/88	נחשרן מזיה	30.1.69	גוסרון יעקב
6794/88	קדיד יעקב	5.2.86	גרסחן יעקב
6795/88	רבה אליבדור	25.11.86	גנר מולך
6797/88	אלנה יצחק	18.2.88	ר"ר והבה מחי
6799/88	אהרן פיאר	18.9.88	בכיטס רחל
6830/88	בלה פיאר	26.5.86	פאר דודה
		31.7.80	פאר דודה
ירושות			
6616/88	בן יצחק רבקה	22.3.81	בן יצחק צביה
6618/88	ברוקוביץ אישור	9.9.88	איתן ראם
6619/88	ברוטוביץ מלכה	22.9.88	איתן ראם
6621/88	קולוביץ חנה	22.9.88	שלו נביבקין
6622/88	ביאל ויליר	21.6.88	בן יוסף ויליר
6623/88	בזה יהיה	3.10.88	אלקיפה שרה
6624/88	אבוהה באדף	29.8.88	יוסף באדף
6601/88	הדילה בכובי	19.8.88	מנבובי אריאל
6665/88	שבאר ארנון	18.11.87	בתלי ארנון
6632/88	אורן אברהם	4.4.88	אהרן הגיל
6633/88	אפילנסקי בלה	24.8.88	אורה בשלום
6636/88	בתיה גוף	15.8.88	בוריס כהן
6642/88	בסרבע אורן	2.9.88	סבאלל סניא
6643/88	פליק כהוד	29.6.80	בני כהוד
6644/88	בבליל דהב	14.9.88	אורן ביזור
6646/88	כהנה האשטוצי	10.9.88	עליז כרמל האשטוצ
6648/88	בדוף אידלה עינה	28.7.88	כוגסקי מלכה
6649/88	אשר חיים	14.8.88	דוד חיים
6652/88	בוריה ויגברסון	10.1.82	בן גור
6653/88	משה יוסף וילברסון	23.4.88	בן גור
6654/88	נחום חיים	27.9.88	נחום אבא
6658/88	הינגרס מרים	24.8.88	יואל הינגרס
6659/88	רבקה גלבען	11.3.88	רצג'ע אילנה
6660/88	אייק ישעיה	24.11.81	אידיק שרה
6661/88	משה אקרמן	8.1.85	שבטאי קרסמן
6662/88	משה אדלר	21.9.88	רקפי בלוה
6663/88	חיים שטר	5.10.88	בלהה שטר
6664/88	כרישל אסל	5.10.79	שמאל דחוב
4789/88	שושנה מסתול	14.6.88	האדוד בוכשטנסקי
6602/88	אולסמן פליק	16.3.88	אולסמן אייק
6603/88	חיה רבקה שמשי	10.3.88	ביונה שמשי הירש
6200/88	עבאדה אברהם	23.10.86	עבאדה עבדת משה
6641/88	שלמה יעקב שמר	21.8.88	יפה ארנבני
6465/88	דבורה והגברג	28.10.86	שמחה והגברג
6672/88	גפן יצחק	11.9.88	גפן אביגדור
6673/88	כבר כהן	7.3.88	כהן יעקב
6676/88	כסוק רחל	25.5.88	רובין יפה
6678/88	שושנה כרמונה	27.7.88	אורי עבריה כרמונה
6679/88	שר בתקו (נשקל)	30.12.76	רחל אינשקורן
6682/88	לאבור לאפירגר	25.12.70	לאבור משה
6683/88	לאבור ארנה	7.9.88	לאבור משה
6685/88	ברסה נקר	23.2.85	מרסין נקר
6686/88	בנדל הלוסקי	17.8.85	רנה הלוסקי
6690/88	פרידריך סקלסקי	8.4.88	אלידה סקלסקי
6691/88	גליק ארנולד אהרן	17.4.87	בלר רחל בלה
6695/88	פרנבים הלפרן	9.12.86	אלון הלפרן
6696/88	אליער ישראל	12.9.88	אליער אלה
6697/88	ויינשטיין בוני	28.5.84	אברהם וינשטיין
6698/88	כליני שחרה	5.11.87	כליני רבקה
6701/88	רייבר חיים	20.10.85	רייבר מיכלה
6703/88	זאב יוליס	25.5.88	ישראל יוליס
6705/88	מריה כרמלי	30.8.88	הדרן כרמלי
6706/88	משה שפירא	6.10.88	רחל שרון
6707/88	מנחם הלילי	27.4.88	אברהם הלילי לר
6708/88	אריה סלומן	6.11.79	חוה סלומן
6710/88	סולסקה לאה שרה	19.9.88	בלומנטל דיינמר
6711/88	נתן עודד	22.1.87	מלכה עבבל
6712/88	הדני הורנשטיין	22.9.88	מלכה עבבל
6713/88	צבורזרה רות	24.2.88	משה צבורזרה
6715/88	אשר אליוף בלאו	7.7.88	שמש מרים
6716/88	רוזה שרץ	10.3.82	מינה שרץ
6717/88	ארנשטיין שלום	18.12.85	ארנשטיין לאה
6718/88	סבגי רזי	9.3.87	קודן סבגי
6719/88	סבגי שרה	8.5.88	קודן סבגי
6721/88	גוטה יום טוב	00.00.75	יצחק יום טוב
6724/88	הללי ויקטוריה	22.7.88	הללי ברוך
6725/88	מגלשילי משה	5.12.87	מגלשילי מריה
6726/88	שפרינצה שפס	23.9.88	שפרינצר שפס
6728/88	זאב שיגל	21.6.88	חנה שיגל
6729/88	שמר יצחק	14.9.88	שמר לאה
6734/88	הללי בליצרים	3.1.88	בכי כנר (ולבליצרים)
6735/88	אלגן אברהם	29.2.76	אסתר אברהם
6736/88	פחם הענג	24.9.88	מינה פסן
6737/88	בלו בוליבה	1.8.88	בלו נסים
6740/88	רבקה יעקב	28.10.82	אליעזר יעקב
6741/88	יצחק יעקב	24.4.81	אליעזר יעקב
6743/88	פרידמן מיסל	11.10.88	פרידן שושנה
6744/88	אברהם דוד שטרן	19.1.88	אורה ש. ניסן
6745/88	ליימן לאה	2.2.88	לייכמן מספיה
6751/88	יצחק זן	12.4.88	לאלה זן
6752/88	מרינה פריאל	4.10.87	מלכה תקוה
6754/88	יוסף עזבון	7.4.88	הינדה – לאה עזבון
6755/88	אריה ליבוביץ	16.5.87	ליבוביץ מיגן
6756/88	לאה ליבוביץ	6.9.81	ליבוביץ מיגן
6762/88	מרדכי פנחס הסן	7.12.79	סרן הסן
6763/88	מוקרן מילביה	3.8.88	ליאנפלד מרגוטיס
6764/88	קליין יוסף	18.7.88	קליין מלי
6765/88	מרחמה שרה	31.10.83	שושנה כוך
6766/88	זאב הלבליק	7.1.88	מיסאל הירש
6767/88	אולאי אליה	24.6.88	אולאי בנימין
6770/88	אברהם קספן	7.9.76	יהודה קספן
6771/88	לאה בלוך	29.5.86	קוסקבע בורים
6772/88	יהודית שלום	18.9.88	מרים טידי
6774/88	הגשן ליזה	2.4.88	רבקה בכר
6775/88	אלוני אליעזר	26.9.88	אלוני רחל
6777/88	אסתר ליקוביץ	11.8.87	אליקוביץ שלום
6778/88	דוד שריר	7.10.88	דוד העמן
6779/88	דוד חיי	12.1.76	דוד ראובן
6780/88	הודסק משקוביץ	9.10.88	בכרי שוסה
6781/88	ראובן בנקין	6.9.88	בולה בנקין
6786/88	מרים בובליקה	9.1.87	כהן אליה
6787/88	אופירה שמר	6.9.88	בושה שמר
6789/89	מנחם קר	17.11.87	יצחק קר
6791/88	זקן שלום	18.6.88	הפן שטמן
6796/88	הלמד פינה	28.11.85	שנידר פינה
6798/88	אליקים בובני	29.11.87	חיים בובני

ר. שטרנברג־אליעז, שופטת
רשם בית המשפט המחוזי תל־אביב

קבלת מודעות 24 שעות ב„דבר"
מודעות
משפחתיות דחופות
אך יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

הודעת הועדה המקומית לתכנון ובניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש, על חלקה 668 בגוש 8267 רחוב בורוכוב מס' 13

בוריגנות: הקלה: אין ק.ע.ע. 7.7 אחוזי בניה ת.ב. 3785.

את התכנית מס' 376/88 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

עם משפחת בן־שמעון וקיבוץ ארז
אבלים על מותו של
אור
בנם של רחל ובניץ גורן
בית גבע

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
אבישלום שניפר
ההלווייה תתקיים היום, יום שני כ"ז חשון תשמ"ט 7.11.88 בשעה 14.00 בקיבוץ אשדות־יעקב איחוד.
המשפחה
ובית אשדות־יעקב איחוד

לחברתנו נאוה בן יעקב ומשפחתה
משתתפים בצערך במות אמך היקרה
אסתר קרמיש ז"ל
חברי ועובדי מושב נטעים

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של חברתנו רחל טובי במות
אימה ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל בע"מ
מרחב הדרום

לבשמת שפירא ולמשפחה
ולבית אשדות־יעקב איחוד
אתכם באבלכם הכבד על מות
אבישלום שניפר
חברי דגניה א'

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של חברתנו
יהודית גינזבורג במות
אביה ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל בע"מ
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו אליהו ליבלינג
במות **הבן ז"ל**
ועד עובדי חברת החשמל לישראל בע"מ
מרחב הדרום
המחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו יאיר עמר במות
אביו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל בע"מ
מרחב הדרום

בחירות 88 ○ בחירות 88 ○ בחירות 88

ברעם: להמנע מהתקפה אישית המובילה לחרקירי של המערך

שלוש מסגרות מפלגתיות ב'עבודה' קיימו אמש דיון בהשלכות של תוצאות הבחירות

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

ההתכנסויות של החוגים והקבוצות השונים במפלגת העבודה מאז הבחירות, שנשמעו בהם דברי ביקורת. גם נגד הנהגת המפלגה, ודרבנו את מזכיר העבודה, ח"כ עוזי ברעם, לפרסם הודעה, הקוראת לחברי מפלגתו להימנע מהתקפות אישיות.

„התקפות אישיות משמעותן 'הרקירי' של מפלגת העבודה, דבר המשחק לידי יריבינו", אמר אתמול ח"כ ברעם. „דבר לא יושאם מתחת לשטיח ובמוסדות המפלגה יתקיימו בירורים על תפקודנו בעבר והערכותינו לעתיד. מפלגת העבודה לא השיגה את יעדיה בבחירות אלה, אולם היא קיבלה את אמונם של כ־700,000 אזרחים, ואלה מצפים שנמשיך להתנהג כמפלגה מכובדת, העומדת על עקרונותיה ולא עוסקת באיבוד עצמי לדעת".

שלוש מסגרות מפלגתיות ב'עבודה' קיימו אמש דיון בהשלכות של תוצאות הבחירות: המשמרת הצעירה, החוג לשילוב והצג הכפר הירוק. הישיבה הסוערת ביותר היתה זו של החוג לשילוב, שכן החוג מייצג את השדרה המרכזית של המפלגה וכמה מהדוברים בדיון היו בוטים מאד בהתבטאויותיהם.

ארד: לבטל תפקיד היו"ר

ח"כ נאווה ארד המשיכה את המגמה שנתנה לה ביטוי עוד בדיונים על מצע המפלגה בנושאי דת ומדינה. „כששמעון פרס הואיל לרדת אל העם בליל הבחירות (שלוש וחצי שעות אחרי תחזית הטלוויזיה) והודיע שלא נקפל את הדגלים, הוא ידע שכבר קיפלנו אותם. מפי הוא קיבל סמכות לנהל משא־ומתן עם המפלגות הדתיות?"

בהמשך דבריה אמרה ח"כ נאווה ארד, כי הגישה למזכ"ל המפלגה הצעת תיקון לחוקה, המבטלת את תפקיד יו"ר המפלגה ומעניקה את מלוא הסמכויות למזכ"ל. בדברי ההסבר להצעתה, כותבת ח"כ ארד: „לאחר המהפך הפוליטי וכשלון מפלגת העבודה בבחירות, והתוצאה מההתמודדויות הבלתי פוסקות בצמרת המפלגה, תוקנה החוקה והוכנסה משרת יו"ר המפלגה. היום, לאחר שלא הצלחנו בארבע מערכות בחירות רצופות, ברור שהתיקון לחוקה היה מיותר, לא הוכיח את עצמו וגרם נזק למפלגה ולשיטתה. יש להחזיר את הנוהג, שהיה קיים במשך עשרות שנים, שהאחראי על המפלגה, הלשכה ומזכירות הלשכה הוא המזכ"ל".

את הישיבה של החוג לשילוב פתח יו"ר החוג, ח"כ מיכה חריש, שלא ייפה את המציאות וציין „מפלגת העבודה נכשלה בבחירות. זו מערכת הבחירות השניה שאנו מאבדים מכוחנו. אנשים הטוענים, כי אלה התוצאות הכי טובות שהיה אפשר להשיג, אסור להם להמשיך ולהנהיג בכל רמה שהיא".

חריש בא חשבון עם פרס, שעה שדיבר על „תפיסה בחוגים שונים ובצמרת המפלגה הזאת, שהמפלגה היא נטל והחוזמצו הישגים אלקטוראליים. המפלגה נוהלה יותר ויותר מהשפעה, ממעורבות, מתהליך קבלת החלטות ומביצוע. התפיסה הזאת נחלה כשלון מוחלט. אנחנו בחוג לשילוב צריכים להאבק לכך שהמפלגה תחזור להבריא. הרגש שאני שם כרגע הוא על בניית האלטרנטיבה".

לובלסקי: לא לדלג על דור הביניים

נאום תקיף נשאה מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי. „תם פרק", אמרה, ותחת כותרת זו נגעה בהיבטים שונים. „מהחוג לשילוב צריכה לצאת קריאה, שאיש לא יחשוב שתעודד מורש הזיכות רבי־קפרם. אנחנו לא ניתן יד לזה ולא ניקח בזה חלק", הדגישה מאשה לובלסקי. עוד אמרה, כי „תפקידו של החוג לשילוב להבטיח שלא לדלג על דור הביניים של מפלגת העבודה. לא חלף דור הביניים ממפלגת העבודה, והוא שיטול את ההנהגה הבאה של המפלגה", הדגישה בלגלגה על הציפיות שהיו במפלגת העבודה מכוח המשיכה של ראשי־ערים, נציגי מחוזות ומועמדים חדשים אחרים.

מנחם הכהן לא חסך אף הוא את ביקורתו מפרס ומאלה שניהלו את מערכת הבחירות. לדבריו, „לאור ניהול מערכת הבחירות כפי שנוהלה, התוצאה היא הישג בלתי רגיל", עקץ.

מנחם הכהן תקף את המגעים עם המפלגות החרדיות־דתיות בטענה, שאלה ישללו ממפלגת העבודה, אפילו בשבתה באופוזיציה, את הזכות לתקוף את הקואליציה „כאשר החינוך יקצץ ושטפי־זמנה של הבאבות למיניהם יסתובבו במחנות צה"ל, כאשר אוגדות המשתמטים מצה"ל יתרחבו ויגדלו, כאשר מיליונים יזרמו לישיבות ולמבואות אנטי־ציוניים ותקציבי הבריאות והרווחה יקוצצו". מפרס לא חסך את הליכתו לקבר הבאבא־סאלי והגדירו כ„שותף פעיל לזהו, כאשר מאלה שמכופפים את ראשם לברכה ומבקש את הקמיע של עושי הלהטים".

מנחם הכהן היה תקיף במיוחד כשטען, כי מפלגת העבודה לא רק סייעה לתשתית הארגונית והכספית של ש"ס ודגל התורה, אלא גם פרסמה בעתונות החרדית מודעה ובה קריאה לציבור המסורתי להצביע למפלגות החרדיות.

נסים זווילי: לא אינתיפאדה

נסים זווילי, ששימש יו"ר מטה ההסברה של המערך, אמר ש„למרות תוצאות הבחירות ולמרות כל מה ששמע, אם מפלגת העבודה היתה צריכה לבחור היום את אסטרטגיית הבחירות, היא היתה בוחרת בדיוק באותה אסטרטגיה ובאותם קודים". לדבריו, אחרי ישיבה של ארבע שנים בממשלת האחדות „היה קשה מאוד להציג הישגים של שרים של המערך במשרדיהם, ואסור היה להיגרר לנושאי משק העובדים, משבר המושבים וההתיישבות".

זווילי לא התחמק וציין שהוא רואה בתוצאה „כשלון, לפחות אי־הצלחה" והוא אינו בורח מאחריות. „חלק מהתגובות ששמעתי", אמר זווילי, „הן פאניקה והיסטריה, שאינן מובילות את מפלגת העבודה לשום מקום. אם פרס ורבין לא היו עומדים בראש המפלגה, התוצאות היו הרבה יותר טובות?! אני מציע לחברים במפלגה לא לפתוח באינתיפאדה בתוך המפלגה. זה מה שרגיל להרוס את המפלגה מבפנים. מה אנחנו צריכים, התאבדות קולקטיבית?"

בסוף הדיון, אחרי ויכוח סוער, אימץ החוג לשילוב שורה של החלטות, הקוראות לדמוקרטיזציה ולכינוס מוסדות המפלגה לדיון מעמיק על לקחי הבחירות. כן כוללות ההחלטות את הקביעה ש„במערכת יחסי־הכוחות של הכנסת ה־12 אין מנוס מלהסיק את המסקנות ולשרת את העם באופוזיציה".

'הכפר הירוק': למצות המגעים

חוג 'הכפר הירוק' – שראשיו הם חיים רמון ונסים זווילי – קיבל אתמול שתי החלטות: א. למצות את המשא־ומתן עם המפלגות הדתיות, במטרה להרכיב ממשלה בראשות המערך; ב. להתנגד להשתתפות המערך בממשלה בראשות הליכוד, בהשתתפות מפלגות הימין והמפלגות הדתיות. כן חיזק החוג את יו"ר פרס ורבין.

המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה אימצה אף היא את הנוסחה של 'הכפר' ובהחלטתה היא קוראת לראשי מפלגת העבודה להפסיק את המגעים הקואליציוניים עם המפלגות החרדיות־הדתיות.

שיא שלילי באחוזי ההצבעה צפוי מחר – יום הבחירות לנשיאות ארצות הברית

פחות מ־50 אחוז מבעלי זכות הבחירה צפויים להצביע מחר • שני שלישים מהאמריקאים סולדים מבוש ומדוקאקיס ולכן רבים „יוותרו על התענוג"

מאת דליה ראפל, סופרת "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שיא שלילי בהשתתפות הבוחרים האמריקאים צפוי מחר, יום הבחירות לנשיאות ארה"ב. מומחים ועורכי סקרים צופים שפחות מ־50 אחוז מבעלי זכות הבחירה בארה"ב יטריחו עצמם אל הקלפיות.

זו רמת ההשתתפות הנמוכה מאז שנת 1929, שהיתה, במקרה, גם הפעם הראשונה בה זכו הנשים בזכות ההצבעה, אך עדיין חסו להשתמש בה.

מערכת הבחירות מסתיימת היום, ו־ירידותה, שעמומה, ההתקפות המרושעות, הטשטוש המכוון של ההבדלים בין שני המועמדים וקומתם הנמוכה כמנהיגים, של שניהם, הם מהגורמים המרכזיים לשפל היסטורי השנה.

אולם נטיית הציבור האמריקאי להמנע מלמלא את הזכות – החובה האזרחית ולהמנע מליטול את חלקם האישי בתהליך הדמוקרטי היא רבת שנים. ארה"ב, הגאה בהיותה 'הדמוקרטיה הגדולה בעולם' נמצאת בתחתית הרשימה מבחינת אחוזי המצביעים בין אחיותיה הדמוקרטיות. בשלוש מערכות הבחירות האחרונות הצביעו רק קצת יותר מ־50 אחוז.

עוצמת העצמית של מצביעים פוטנציאליים מוכיחה את המגמה הציבורית הרחבה לוותר כליל על זכות ההצבעה השנה והצביעה על אווירה כללית של אפאטיה וציניות. מומחים מציינים, שאפילו רבים מהמצהירים על כוונתם להצביע, לא יעשו כן למעשה.

הסיבות לאפאטיה הכללית ולציניות של הציבור האמריקאי כלפי תהליך בחירת מנהיגיו הן, בין היתר, תהליך בירוקראטי מסובך מדי להרשמה להצבעה; יום הבחירות אינו יום שבתון; הממסד הפוליטי דוחה, למעשה, בוחרים חדשים, הנתפסים כאיום אפשרי; המפלגות אינן מהוות מוקד משיכה והזדהות וגורם הדוחף להצביע; האזרח האמריקאי עסוק מדי בענייניו האישיים מכדי להתעניין בנושאים ציבוריים: המועמדים חיוורים ומשעממים, ונושאי העימות פושרים ובלתי משמעותיים: מערכות בחירות 'שליליות', הגורמות לסלידת הבוחרים; אמצעי התקשורת, ובעיקר הטלוויזיה, ההופכים את הבוחרים לצופים פאסיביים, במקום משתתפים פעילים בתהליך הבחירות.

מומחים לבחירות מודים, עתה, כי אחוזי ההצבעה ההולכים ויורדים בהתמדה, לא מעידים על כשלונו של ציבור המצביעים להשתתף בנשיאת האחריות. מתרחבת התפיסה, לפיה הבוחרים, הבורחים מהקלפיות הינם קורבנותיו של התהליך הפוליטי המדרדר.

השנה, במיוחד, מודגש הדבר בהצהרותיהם של שני שלישים מהאמריקאים, שנסקרו על־ידי שתי המפלגות, כי אינם אוהדים, לא את דוקאקיס ולא את בוש. במקרים רבים הם מוסיפים, כי אינם מוכנים להתפשר ולהצביע לטובת הרע במיעוטו, ולכן יוותרו על התענוג כולו.

בבחירות של מחר, מסכימים המומחים ביניהם, אחוז מצביעים הגבוה יותר יהיה לטובתו של דוקאקיס. בהנחה שהרפובליקאים, המרוצים מהמצב הקיים וסומכים על הסקרים, הממשיכים להורות על יתרון (אם כי מצומצם יותר) של בוש, לא יטרחו לממש את זכות ההצבעה. הדמוקראטים, הרוצים בשינוי ואשר עדיין לא איבדו את האמונה ביכולתו של הפרט להשפיע, עשויים לעשות מאמץ מיוחד ולהגיע לקלפיות.

משמעותו של שפל חדש בהשתתפות העם האמריקאי בבחירות המסר שיעביר בהעדרו מהקלפיות אל מנהיגיו יהיה, שאם יתחילו הפוליטיקאים להתייחס לציבור ברצינות, יש סיכוי שהציבור יתחיל להתייחס אליהם ברצינות גם כן. בינתיים, נראה כי המפסידה העיקרית היא הדמוקראטיה.

אמריקה הולכת לקלפי

בנטסן: הרוח נוטה לכיווננו

שיקאגו (רויטר). – המועמד הדמוקראטי לסגנות הנשיא, לויד בנטסן, אמר אתמול, כי הרוח נוטה לכיוונו של מייקל דוקאקיס, וכי הוא ישתווה עם המועמד הרפובליקאי ג'ורג' בוש ביום הבחירות.

„התנועה היא בעיקר לכיווננו", אמר בנטסן, סנאטור מטקסאס, בראיון טלוויזיוני בשיקאגו, שם הוא עושה במסגרת מסע הבחירות. בנטסן הגיב על סקר 'נ.ב.סי.־וול סטריט ג'ורנאל', שהתפרסם שלשום, והראה שיתרונו של בוש הצטמצם לחמישה אחוזים בלבד.

בנטסן, המשמש בתפקיד המפתח של יו"ר ועדת הכספים בסנאט, הבטיח, כי לא ינסה להצר את צעדיו של בוש, במקרה שיבחר בכל זאת לנשיא: „המצב במדינה מסוכן מכדי שאבקש נקמה", אמר בנטסן.

בהתייחסו למועמד הרפובליקאי לסגנות הנשיא דן קוויל, אמר בנטסן, שהרפובליקאים מחביאים אותו 'מתחת לשמיכה' עד ליום הבחירות. בסקרי דעת קהל זוכה בנטסן לנצחון אדיר על פני קוויל, שנחשב לבחירה הפחות מוצלחת שעשה בוש במערכת הבחירות שלו.

עצבנות בשוק הכספים העולמי

לונדון (רויטר). – שוקי הכספים בעולם מחכים בעצבנות לתוצאות הבחירות לנשיאות בארה"ב.

מומחי כספים אמרו, כי השוק יגיב בחיוב לנצחון של המועמד הרפובליקאי ג'ורג' בוש, ואילו נצחון של מייקל דוקאקיס עלול להכניס חוסר בטחון במערכת הכלכלית העולמית.

אולם, תהיה התוצאה אשר תהיה, הדאגה בשוק לא תיעלם, אמר מומחה כספים בלונדון. "אם בוש ינצח, הוא לא יוכל להרחיב את מחזור העסקים, לשמור על אינפלציה נמוכה ולקצץ את גרעון הסחר והגרעון התקציבי בעת ובעונה אחת".

רייגן רואה בבחירות מבחן להצלחתו

מאת דליה ראפל, סופרת "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – הנשיא רייגן פועל, במאמץ מרוכז של הרגע האחרון, תוך גיוס כל האשראי הפוליטי שלו ואהדת הציבור כלפיו, לתמוך במועמד הרפובליקאי, ג'ורג' בוש ובהבטחת בחירתו לנשיאה הבא של ארה"ב.

רייגן הופיע בימים האחרונים של מערכת הבחירות, ללא לאות, במספר רב של כינוסים, אסיפות עם ואירועים פומביים, וקרא אישית לנוכחים להצביע למען בוש, להמשך שלטון הרפובליקאים והמשך מורשת רונלד רייגן.

הוא סיפר בדיחות עממיות, תקף את הדמוקראטים ואת הליבראלים – מנבאי השחורות, מתכנני המסים החדשים ומסכני עוצמתה של אמריקה בעולם. הוא מנה את הצלחות ממשלו (ופסח על הכשלונות והמחדלים), וחזר והדגיש, כי בוש הוא האיש שימשיך לשאת את דגל „אמריקה הגדולה", העוצמה הבין־לאומית, הצמיחה הכלכלית והזדמנויות הפז.

רייגן עצמו רואה בבחירות מעין משאל־עם על תקופת נשיאותו הוא, לא פחות מאשר בחירת הנשיא הבא, מעצם היות בוש סמל ההמשכיות של ממשלו ודרכו. „למרות שבינואר הקרוב אוחר אל תוך השקיעה", אמר בעצרת גדולה בטקסס, „אני מרגיש קצת כאילו אני עצמי עומד להצבעה השנה", משום שביום הבחירות תבוצע בעצם הכרעה לגבי אמריקה, חלום שאנו שותפים לו".

סיכוייו של בוש לנצח בבחירות נראים עתה ברורים למדי, לא מעט בזכות הנשיא היוצא, המשאיר לו את ממלכתו ומצהיר על כך בפומבי.

הדמוקראטים ימשיכו לשלוט בקונגרס

ואשינגטון (רויטר־עתים). – הסקרים האחרונים והערכותיהם של מומחים בשתי המפלגות מצביעים על כך, כי גם בשנה הבאה ישלטו הדמוקראטים בקונגרס, תהיה המפלגה הזוכה אשר תהיה.

הדמוקראטים בטוחים, כי הם ישמרו על הרוב שלהם בסנאט, בשיעור של 46־54, ואולי אף יגדילו אותו, וכן על רוב של 255־177 בבית הנבחרים. הרפובליקאים מודים, כי אין להם סיכוי לנצח בבית הנבחרים, ורק סיכויים קלושים לכבוש את הסנאט.

כל 435 המושבים בבית הנבחרים ו־35 מבין 100 המושבים בסנאט עומדים להצבעה בבחירות ביום שלישי. הסנאטורים נבחרים לתקופה של שש שנים, ואילו חברי בית הנבחרים לשנתיים.

בארה"ב חוששים שה'וירוס' ישפיע על תוצאות ההצבעה

ואשינגטון (ע"ר). – ימים ספורים בלבד לאחר שה'וירוס' גרם לשיבושים במחשבים ברחבי ארה"ב, תספור מערכת מחשבים אחרת יותר ממחצית הקולות של הבוחרים בבחירות לנשיאות האמריקאית.

מנהל ארגון פרטי לפיקוח על הבחירות אמר, שאירוע זה מעורר סימני שאלה לגבי פגיעותם של המחשבים שיספרו את קולות הבוחרים. "פגיעותן של מערכות מחשבים אלה ידועה זה זמן רב, אך איש לא חשב שהיא חלה גם על המחשבים של מערכת הבחירות".

המשטרה: הידיעות על חשדות לזיוף 20,000 קולות – פנטסטיות

מאת נתן רועי, יורם לוי ושמעון זייס, סופרי "דבר"

גורמי משטרה בכירים הגדירו אתמול כ'פנטסטית' את הידיעה, לפיה המשטרה חוקרת חשד, כי המפלגות החרדיות זייפו כ־20,000 קולות במערכת הבחירות לכנסת הי"ב.

אתמול פורסם באחד מעיתוני הצהריים, כי בלשי משטרת מרחב דן ברמת־גן אספו מידע, לפיו קיימת במשטרה הערכה מודיעינית שהמפלגות החרדיות זייפו בדרכים שונות כ־20,000 קולות. עוד נמסר באותה ידיעה, כי מהחומר, שכבר נבדק, עולה שבשנים האחרונות הוזן מחשב משרד הפנים בנתונים כוזבים, שבעקבותיהם הועלה גילם של בני נוער מגיל 17.5 לגיל 18, כדי שיוכלו להצביע בכנסת. וכן עוכבה גם הזנתם של תעודות פטירה למחשבי משרד הפנים, ואזרחים שמתו נכללו במרשם התושבים ובבחירות נעשה שימוש בתעודות הזהות שלהם.

במשטרה הכחישו אתמול, כי זהו החומר הערכוי שנחקר כעת במשטרת מרחב דן. נמסר, כי המשטרה חוקרת מקרים שנחשפו במהלך יום הבחירות, ולא מדובר על זיוף בסדר גודל כזה שמשמעותו יותר ממנדט מזויף.

צוקר פנה למפכ"ל

ח"כ דדי צוקר (רצ"ן) פנה למפכ"ל המשטרה בתביעה להורות למשטרה לחקור תלונה על שימוש בתעודות זהות של אזרחית שמתה, לצורך הצבעה בבחירות.

בתלונתו כותב צוקר, כי ב־28 במאי 1988 מתה סופיה שידלינגר. בתה של המנוחה מסרה את תעודת הזהות ללשכת משרד הפנים בבאר־שבע כאשר קיבלה את תעודת הפטירה של האם.

להפתעתה, נכלל שמה של הנפטרת בפנקס הבוחרים ובספר הקלפי. בעיר מגוריה עוד סומן, כי היא אפילו הצביעה בבחירות האחרונות.

„לפניך תלונה קונקרטית, הפותחת פתח אפשרי לחקירה במשרד הפנים, באשר לשימוש שנעשה בתעודות זהות שהופקדו בידיו".

ח"כ צוקר הביא לידיעת המפכ"ל מידע לפיו תושבים משכונת נווה־יעקב הפקידו את תעודות הזהות שלהם בידי חרדים תמורת 100 דולר.

ועדת הבחירות תדון בדרישה לדחות פרסום התוצאות

ועדת הבחירות לכנסת ה־12 אמורה לדון מחרתיים בפנייתו של עו"ד אלי גולדשמיט מקיבוץ גינוסר, לדחות את פרסום תוצאות הבחירות לכנסת ב'רשומות' עד שהמשטרה תשלים את החקירה בדבר כשרותן של הבחירות על רקע הידיעות כאילו חוגים חרדים שונים איימו או לחילופין, הבטיחו הבטחות ואיומים למצביעים בהתאם להצבעתם.

פנייתו של עו"ד גולדשמיט ליו"ר ועדת הבחירות, השופט אליעזר גולדברג, באה על רקע הידיעות שפורסמו בימים האחרונים, לפיהן 'קנו' מפלגות חרדיות, בעיקר ש"ס ואגו"י, קולות של מצביעים, תוך הבטחות למעשים טובים, או קללות שיותרגשו על מצביעים, אם לא יצביעו למפלגה המבוקשת.

8,000 קולות ערבים למפד"ל

(עתים). – המפד"ל זכתה ב־8,000 קולות בכפרים הערביים והדרוזיים.

בכפרים מסויימים, כמו כפר פרדיס, זכתה המפד"ל בכ־25 אחוז מקולות הבוחרים. הצלחה זו בולטת על רקע אווירת הבחירות הסוערת ברחוב הערבי, נוכח האינתיפאדה ומסע התעמולה של מפלגות השמאל.

העתונות הערבית הדגישה את הצלחות המפד"ל ומשרדי פרסום במגזר הערבי ציינו, כי הישגיה נבעו ממסע בחירות מוצלח ומקווי פרסום עניניים, שהופנו ישירות אל הבוחר הערבי. במסע הפרסום של המחלקה הערבית במפד"ל, בראשות טאופיק חאג' עזאר, והמחלקה הדרוזית בראשות סאלח באדר, הודגשה הזיקה המסורתית של המפד"ל לפתרון בעיות דת וחינוך וכן הבלטה תרומתם של ראשי המפלגה ושריה לפתרון בעיות בתחומים אלו ובתחום השוויון והכבוד ההדדי בין שני העמים.

„הפקדתי 78,000 דולר בחשבון ופתאום צ'קים שלי חזרו כי לא היה כיסוי"

„אם על הבנק אי אפשר לסמוך, אז מה נשאר", זעם אתמול אחד מלקוחות בנק איגוד, שבא לסניפו לדרוש את כספו חזרה, בעקבות החשדות למעילה בכספים

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

לקוחות זועמים הציפו אתמול את בנק איגוד ברחוב יפו בירושלים, לאחר שנודע, כי פקידת ניירות הערך מעלה בכספם ונגנבו מחשבונותיהם מאות אלפי שקלים.

מעצרה של הפקידה, רות עמר בת 32, הוארך אתמול בשישה ימים. מאמצי החקירה מתמקדים בניסיון לאתר היכן הכסף, ויש סיכוי כי חלקו יתפס. בשלב זה של החקירה לא ידוע אם היו לרות עמר שותפים במעילה, אך נודע כי עובדים ומנהלים נוספים בבנק יחקרו.

„אם על הבנק אי אפשר לסמוך, אז מה נשאר", זעם אתמול אחד הלקוחות, שבא לסניף כדי לדרוש את כספו חזרה. „היו לי בערך 2000 ש"ח בחשבון", סיפר אבי אוחיון, נהג מונית בן 25, „בעקבות הפרסום הוצאתי דף חשבון וגיליתי שאני במינוס של כמעט 2000 ש"ח". עובדי הבנק ומנהליו עשו אתמול מאמצים עצומים להרגיע את הלקוחות הנרגזים. הנהלת הבנק תגברה אותו בעובדים נוספים, שרשמו את התלונות מפי הלקוחות. במקביל המשיכו מבקרי הבנק בחקירתם על־מנת לברר את היקף המעילה. אחד המנהלים אמר ללקוחות, כי הבנק יחזיר להם חלק מכספם אם לא את כולו. כמה מהם דיווחו, כי הם אכן קיבלו כבר את הכסף אך מנהלי הבנק מוטרדים מאפשרות של לקוחות, שינצלו את המצב וידרשו כספם למרות שלא נפגעו ועל כן כל תלונה נבדקת בדקדקנות.

בין הלקוחות היתה אתמול אווירה קשה. היו כאלו שמכרו זה עתה דירה ואת כל הכסף הפקידו בידיה של עמר, 'כדי שתשמור עליו'. א.ג. בת 42 סיפרה, כי הפקידה 78,000 דולר. היא עלתה על התרמית, לאחר שצ'ק ששילמה תמורת דירה חדשה חזר משום שלא היה לו כיסוי בחשבונה. „פנינו אליה והיא הרגיעה אותנו בכל מיני סיפורים, הצלחנו לבסוף להוציא ממנה שני צ'קים על 40,000 ש"ח כל אחד, אבל אחד מהם חזר".

לקוח אחר, שמעון אהנה, שגילה כי מחשבונו נעלמו 30,000 ש"ח, התמוטט בתוך הבנק ופונה בניידת טיפול נמרץ של מד"א לבית החולים.

רות עמר, נשואה ואם לשני בנים, בני 4 ו־8, ישבה בפנים חתומות בעת שהתקיים הדיון בבקשת המשטרה להאריך את מעצרה. מפקח נובי דוובר ממחלק ההונאה של משטרת ירושלים סיפר, כי עמר קנתה את אמונם של לקוחות, אשר הרשו לה לנהל את תיקי ההשקעות שלהם, אולם במקום זאת, היא העבירה את הכסף לחשבונות פיקטיביים או לחשבונות סגורים. חלק מן הנפגעים היו גם קרובי משפחתה.

המשטרה סבורה, כי המעילות החלו עם מינויה של החשודה כפקידת ניירות ערך. לעת עתה, מסתכמת המעילה במאות אלפי ש"ח, אולם במשטרה סבורים, כי הסכום גבוה הרבה יותר.

בתשובה לשאלת הסניגור, עו"ד יהושע קרמר, אמר החוקר, כי עדיין לא ידוע להיכן נעלם הכסף.

החוקר הדגיש כי מדובר בעבירות חמורות ושחרורה של עמר יקשה להגיע לכסף וכן יש סיכוי שהיא תנסה לתאם עמדות ולפגוע בחלק מן הלקוחות.

עו"ד קרמר טען, כי עמר לא שלשלה את הכסף לכיסה. „החוסר בכסף נובע מעליות וירידות בשוק ההון ומתוך טפשות או רצון טוב ניהלה החשודה תיקי השקעות של לקוחות. כל עוד התיק הרוויח, היא נישאה על כפיים, כשהתיק הפסיד באים כולם בטרוניה שכספם הולך לאיבוד".

המשטרה ביקשה לעצור את החשודה ל־15 יום, אולם השופט דוד חשין התחשב בכך שאחד מילדיה חולה וציווה לעוצרה לשישה ימים.

מקום לדאגה

לקוחות מודאגים של בנק איגוד צובאים על דלת בית המשפט, לשם הובאה החשודה (צילום: רחמים ישראלי)

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י – הועד הפועל

המרכז לתרבות ולחינוך | והמכון ע"ש ג. יוספטל לשרותי רווחה חברתית

יום העיון השנתי לזכר גיורא יוספטל

לימוד מתמשך ועבודה קהילתית

יתקיים מחר, יום ג', 8 בנובמבר 1988 בקיבוץ גלעד, החל משעה 9.00 בבוקר.

בתכנית:

דברי פתיחה: ד"ר **דן כוהן** יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך בהסתדרות

הרצאות: **אליעזר שמואלי** מטרות וגישות של לימוד מתמשך
פרופ' בן לפין מטרות וגישות של העבודה הקהילתית

סדנאות: **„תכנית כלנית"** יו"ר הסדנא – **פיני שומר**
בתי ספר לפעילים בקהילה יו"ר הסדנא – **גדעון בן־ישראל**
הפעלה חברתית ולמידה התנסותית יו"ר הסדנא – **רמי אבן טוב**

סיכום: **פיני שומר** – סיו"ר המרכז לתרבות ולחינוך

דברי נעילה: **סנטה יוספטל**

עדות

דוד מלמדוביץ', מנכ"ל קופ"ח לאומית, בוועדת החקירה הממלכתית למערכת הבריאות

בעדותה בוועדת החקירה לענייני הבריאות:

אלמוזלינו מחייבת רפואה פרטית – בהפרדה מוחלטת

(ע). – שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו אמרה אתמול, כי היא מחייבת מערכת של רפואה פרטית, אבל תוך הפרדה מוחלטת ממערכת הרפואה הציבורית.

שרת הבריאות הופיעה בפני ועדת החקירה הממלכתית לענייני מערכת הבריאות, המקיימת ישיבותיה בבית־החולים 'שערי צדק' בירושלים. היא סקרה בפירוט נושאים שונים במערכת הבריאות הממשלתית, ובעיות אספקת שירותי בריאות במדינה.

בהזכירה את שביתת הרופאים בבתי־החולים הממשלתיים, גילתה שרת הבריאות, כי בפתח עומדת שוב שביתה של עובדי מינהל ומשק, על כך שמסקנות 'ועדת פרה' לא יושמו עד היום וגם קיימת התמהמהות מסיכום בעיה זו.

בדברה על בעיות קיום מערכת רפואה פרטית לצד המערכת הציבורית, אמרה ארבלי־אלמוזלינו, כי היא אומנם מחייבת קיומה של מערכת כזו, אבל בנפרד מהציבורית, וכן עליה להיות אחראית להשקעותיה. „אני שוללת רפואה פרטית בתוך מתקני הרפואה הציבורית", אמרה והוסיפה: „תופעה כזו מזמינה בלבול וחריגה מכללי התנהגות אתית. היא יוצרת תופעה של הקדמת תור של חולים הממתינים לניתוחים אלקטיביים. היחסים שבין המערכת הציבורית לבין זו הפרטית צריכים להיות מושתתים על בסיס כלכלי טהור, ולא מתקבל על הדעת שבבית־החולים הפרטי ישלם החולה אלפים רבים של דולרים תמורת ניתוח, וכאשר הטיפול מסתבך, יחזור החולה הקשה לבית־החולים הציבורי בהוצאה של 268 ש"ח ליום".

לדעתה, היקף המשאבים הנתון למערכת הבריאות וירידת חלקה של הממשלה במימון המערכת – מול הצרכים הגדלים והולכים – היו בין הגורמים העיקריים, גם אם לא היחידים, למשבר במערכת הבריאות בישראל בשנות השמונים. לדעתה, הצעת חוק ביטוח בריאות, אשר היא הניחה על שולחן הממשלה במאי 1988, נועדה ליצור בסיס חדש ולקבוע לשאלת המקורות למערכת הבריאות בישראל.

עדות מנכ"ל קופ"ח לאומית

דוד מלמדוביץ', מנכ"ל קופת החולים של ההסתדרות הלאומית, אמר אתמול בעדותו בוועדת החקירה, כי הוצאות הטיפול הרפואי במרפאות קופ"ח הלאומית ביו"ש ובעזה גבוהות במיוחד, משום שיש להצמיד לכל רופא היוצא לאזור המרפאות הללו, ליווי של מאבטח, והוצאות אלו מתוספות להוצאות הטיפול הרפואי.

מלמדוביץ' תקף בחריפות את משרד האוצר, על כך שאינו עומד בהתחייבויותיו, בהתאם להסכם שנחתם ב־1.1.88 עם קופת־חולים לאומית, לפיו התחייב האוצר להגדיל את השתתפותו בתקציב הקופה לשנים 89־88 ב־21,2 מיליון ש"ח. הסכום הזה, הדגיש מלמדוביץ', לא הועבר עד כה לקופה, למרות שכל חברי ועדת הכספים של הכנסת תמכו בהשתתפות זו של האוצר בהוצאותיה של הקופה.

בעדותו אמר מלמדוביץ' עוד, כי טוב היה לגבות חצי אחוז נוסף בתשלום במס האחיד, ובכך למנוע את הבזיון והחרפה של קיבוץ נדבות למען הטסת חולים לחו"ל.

המורים: נתנגד לשר שלא מזדהה עם ערכי המדינה

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

הסתדרות המורים שיגרה אתמול לנשיא המדינה ולראשי שתי המפלגות הגדולות מברק, בו הביעה את התנגדותה למינוי שר חינוך מקרב המפלגות הלא־ציוניות.

„המפלגות הלא־ציוניות, עמן אתם מנהלים מו"מ, מאיימות על מערכת החינוך הממלכתית והממלכתית־דתית. מורי ישראל לא ישלימו עם מינוי שר חינוך המייצג זרמים, שאינם מזדהים עם ערכיה הציוניים של המדינה, כגון שירות צבאי, שירות לאומי, חג העצמאות ודגל ישראל", כתבו נציגי המורים והוסיפו, כי לא ייתכן ששר כזה יישא באחריות לחינוך הדור הצעיר בישראל.

בין החותמים על המברק היה גם ראש ארגון המורים התיכונים, שמריה בר־צדו, שהודיע אתמול, כי הוא מציג את מועמדותו לתפקיד שר חינוך מטעם המפד"ל לצד פרופסור אבנר שאקי, יוסקה ספירא וזבולון המר.

ברה"מ 'עשויה לפנות' כוחותיה ממז' אירופה

בודפשט (ע"ר). – שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה אמר, כי ברה"מ עשויה להקדים את פינוי כוחותיה ממדינות ברית־ורשה, לרבות הונגריה, כבר בתחילת השנה הבאה.

בראיון לעתון הונגרי, שראה אור בשבת, אמר שווארנדזה: „נוכחות הכוחות הסובייטיים בכמה מדינות בברית־ורשה תלויות אך ורק בתנאי החוץ של ערובות הבטחון. אין שום סיבה אחרת".

הוא אמר, כי הושג הסכם אפקטיבי בוועידת וינה לבטחון ושיתוף פעולה באירופה על עתיד השיחות בדבר צמצום הכוחות המזויינים באירופה והקטנת מלאי הנשק הקונבנציונאלי. „שיחות אלה עשויות להתחיל עוד השנה", אמר השר.

„אם כל הצדדים יגלו רצון טוב, התוצאות הראשונות ימומשו בזמן קצר יחסית, והשלב הראשון יהיה צמצום כוחות תוך שנה־שנתיים", אמר שר החוץ. שווארנדזה אמר, כי צמצום הכוחות עשוי להתפשט על פני כל אירופה מן האוקיינוס האטלנטי עד הרי אוראל.

„מספר החיילים הזרים במדינות, המשתייכות לברית־ורשה ונאט"ו, עשוי לפחות אף הוא באורח הדדי. זה כולל גם יחידות של הצבא הסובייטי המוצבות בהונגריה", אמר שווארנדזה. ברה"מ מחזיקה בהונגריה 65,000 חיילים. הונגריה אינה גובלת עם אף אחת ממדינות נאט"ו.

ואלנסה מאיים: נשבות אם יסגרו המספנות

וארשה (רויטר־עתים וע"צ). – מנהיג ארגון 'סולידריות' לך ואלנסה איים אתמול להכריז על כוננות־שביתה ארצית, אם ממשלת פולין לא תבטל את הצעדים לקראת סגירת המספנה שבה נוסד האיגוד המקצועי – מסרו מקורות של האיגוד.

ואלנסה אמר בעצרת של כ־2,000 איש בגדאנסק, כי יבקש מהר אישור לכוננות־שביתה, אם הממשלה לא תבטל את החלטתה לסגור ב־1 בדצמבר את מספנות 'לנין' בנמל. הוא הוסיף, כי הוא עשוי להורות על שביתות כבר ביום שלישי שבשבוע הבא.

הממשלה הודיעה בשבוע שעבר, כי תסגור את המספנות מטעמים כלכליים, מכיוון שהן גורמות להפסדים כספיים כבדים, במסגרת תוכנית לייעל את התעשייה. ואלנסה מצדו אמר, כי להחלטה זו סיבות פוליטיות, וכי לפועלים הזכות להיאבק נגד הסגירה.

דובר הממשלה הבהיר לפני כמה ימים בווארשה, כי ההחלטה לסגור את המספנה „איננה ניתנת לשינוי".

עם העליה במחירי גיוס הכסף
פועלים מתקן זמנית ה„פריים" לשיעור הנהוג בשאר הבנקים

מאת כתב המלבלי של „דבר"

בנק הפועלים מתקן זמנית את ריבית החובה ללקוחות ומחזיר את ה„פריים" לרמה הנהוגה כיום בשאר הבנקים הגדולים. תיקון ה„פריים" נעשה בשל ההתייקרות החדה שהיתה בתקופה האחרונה בעלות גיוס המקורות, כולל גם אלה המועמדים על ידי בנק ישראל.

גם בבנקים אחרים יש נטיה להעלות את ריבית החובה לנוכח התייקרות המקורות, אך בשלב זה לא ברור כיצד יעשו זאת ובאיזה שיעור.

בנק הפועלים הפחית בחודש שעבר את ריבית ה„פריים" ועתה מחזירה לרמתה הקודמת בעקבות העליה התלולה שחלה בשבועות האחרונים בשעורי הריבית על כספים שהבנקים מגייסים הן בפקדונות מהציבור הן במסגרת ההלוואה המוניטרית והמכרזים המוניטריים של בנק ישראל. עליה זו, יחד עם ציפיות למדדים גבוהים בחודשים הקרובים, יצרו חוסר איזון בין מחירי המקורות של הבנקים למחירי השימושים שהם גובים מלקוחותיהם.

העלאת הריבית, הנעשית כצעד זמני, תהיה בשיעור של 0.1 אחוזים לחודש, מ־1.15 אחוזים ל־1.25, והיא תיכנס לתוקף ביום חמישי הקרוב.

במקביל להעלאת ריבית החובה העלה הבנק גם את הריבית בכל סוגי הפקדונות המבוססים על ריבית ה„פריים".

המלונאים צופים חורף קשה
הירידה בהכנסות מוערכת ב־20%; תחזית טובה לאילת

מאת דוד משיוב

התאחדות המלונות צופה חורף קשה בבהירת התוכה התיירות בגלל הירידה הניכרת בתנועת התיירות לישראל. מנכ"ל ההתאחדות משה עמיר אמר לכתב „דבר" כי יש ירידה בהזמנות לעונת הסתיו והחורף.

לדבריו במהלך תקופת החודשים השנה היתה ירידה ב־11 אחוז בתפוסת החדרים במלונות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. מבחינת מספר הלינות היתה ירידה ב־17 אחוז בקירוב בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 1987. הירידה גדולה משום שבשלושת החודשים הראשונים של השנה היתה עליה בתנועת התיירות והירידה באה לידי ביטוי החל באפריל השנה.

הסיבות לירידה בתיירות היא הדימוי הרע שיש לישראל בארצות אירופה ובארה"ב: אי בואם של תיירים יהודים מארה"ב: ירידה בשער הדולר לעומת המטבעות האירופיים הגורם לכך שסיור בארצות אירופה המשולב עם ישראל יקר יותר לאמריקאים.

המצב הקשה של המלונאים נובע לא רק מירידה בהכנסות, שתהיה בשיעור של יותר מ־20 אחוז השנה, אלא גם מהעובדה שיש הקפאת שער הדולר בעוד הוצאות המלונאים במטבע ישראלי גדלות והולכות.

ההכנסה הכוללת של המלונות בישראל אשתקד היתה כמיליארד שקל.

לדברי עמיר המלונות באילת לא יסבלו, כפי הנראה וצפויה שם עונה טובה.

הבורסה תעביר שבע חברות למסחר ברשימה המקבילה
8 חברות צפויות להפסקת מסחר אם לא יפרסמו דו"חותיהן

מאת אלי גולדברג, כתב המלבלי של „דבר"

דירקטוריון הבורסה החליט בשבוע שעבר העביר שבע חברות למסחר ב„רשימה המקבילה", הנקראת גם בשם „רשימת סיכון", בגלל הקטנת ההון העצמי בעקבות הפסדיהן במחצית הראשונה של 1988.

החברות הן: אליאנס, סופר, שלדות, משולם לוינשטיין, קיסריה מקרקעין, מסוריות מאוחדות, פוליגון. כל החברות הודיעו על הפסדים בדו"חותיהן הכספיים האחרונים, הנעים בין 300,000 דולר ל־1.8 מיליון. בולטת ברשימה זו „אליאנס", שהונה העצמי שלילי וספק אם יחודש בה המסחר.

בהחלטת הדירקטוריון, מיום 28.4.88, נקבע כי כל החברות שהונן העצמי קטן מ־2.5 מיליון דולר, יעברו לרשימה המקבילה. כן החליטה הבורסה לבדוק את כל הדו"חות הכספיים של החברות כדי לקבוע אילו חברות אינן עומדות יותר בקריטריונים של מסחר ברשימה הראשית, ולהעבירן לרשימה המקבילה.

ההון העצמי של החברות לאחר הפסדיהן הוא כדלקמן: אליאנס – גרעון של 1.02 מיליון דולר; סופר – 1.42 מיליון; שלדות – 1.75 מיליון; משולם לוינשטיין – 2.14 מיליון; קיסריה מקרקעין – 2.15 מיליון; מסוריות מאוחדות – 2.15 מיליון; פוליגון – 2.18 מיליון דולר.

רשימת החברות שעליה הוחלט בשבוע שעבר אינה סוף פסוק. בקרוב יפורסמו הדו"חות הכספיים של כל החברות המאוחרות בדיווח. יש לשער שבעקבות זאת יועברו חברות נוספות למסחר ברשימה המקבילה.

החלטות נוספות

★ חברות שעדיין לא פרסמו דו"חותיהן החצי־שנתיים עד 11.11.88, יסחרו רק פעם בשבוע, ביום ג', עד פרסום דו"חותיהן. החברות הן: הסנה, ציון, אילן־מלונות, אמבנים, ישראלום, מור, עוז, מסוריות מאוחדות.

★ חברת הזנזין תעבור להיסחר ברשימה הראשית במקום ברשימה המקבילה, מפני שהונה העצמי עבר את הסכום המינימלי של 2.5 מיליון דולר. הרווח הנקי שלה במחצית הראשונה של שנת 88 היה כ־1.4 מיליון דולר.

★ שינוי בקריטריונים של איסור על בעלי עניין של חברות, המתנפקות בפעם הראשונה, מלמכור את מניותיהן בבורסה.

נקבעה רשימת הדירקטורים החיצוניים לבורסה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

רשימת חמשת הדירקטורים החיצוניים שיכהנו בדירקטוריון הבורסה לניירות ערך, נקבעה סופית על ידי ועדת מינויים שהוקמה לצורך העניין. ועדה זו כללה את חיים שטסל יו"ר הבורסה, עו"ד אפרים אברמזון, ד"ר בן־עמי צוקרמן.

חמשת הדירקטורים החיצוניים שנבחרו הם: פרופ' מנחם ברנר מהאוניברסיטה העברית (משמש גם כיועץ לבורסה בניו־יורק בנושא בכשירים פיננסיים), עו"ד זבולון הנדלר (לשעבר נציב מס־הכנסה), ד"ר אהוד גלר (מנכ"ל חברת „אינטרפארם"), עמוס מנור (מנכ"ל חברות) וד"ר שלום רוזאל.

ועדת המינויים הוקמה בשל כניסתו לתוקף של תיקון מס' 9 לחוק ניירות ערך ב־1.11.88. מבנה הדירקטוריון הבורסה, לפי תיקון זה, שונה מהנוכחי. עקב כך התעורר הצורך להחליף את כל הדירקטוריון.

בדירקטוריון החדש יכהנו 14 חברים ויו"ר. שבעה מהם ייבחרו על ידי חברי הבורסה וייצגו אותם. דירקטור אחד ימנה שר האוצר ישירות. דירקטור נוסף ימנה נגיד בנק ישראל, וחמישה נציגי ציבור.

נוסף לדירקטורים החיצוניים, אשר שמותיהם מפורטים כאן, נבחרו גם שאר הדירקטורים. רשימה מלאה של כל 15 חברי הדירקטוריון תפורסם על ידי הבורסה בימים הקרובים.

„שקל" פיתחה תוכנה לתכנון מס בפרישה

במטרה לחסוך תשלומי מס מיותרים, העלולים להתבטא בסכומים גדולים, פיתחה חברת היעוץ „שקל", העוסקת בתחום תנאים סוציאליים, תוכנה שנועדה לעזור לתכנון נכון, יעיל וחסכוני של קבלת כספי הפיצויים בעת פרישה.

בהתאם לתנאים הספציפיים של כל עובד כמו: גיל, מצב משפחתי, ותק, שישתלבו עם תקנות מס הכנסה וקריטריונים נוספים, יקבל העובד הפורש את כל האינפורמציה על האלטרנטיבות העומדות בפניו (פיצויי פיטורים, פנסיה מוקדמת, או שניהם), בצירוף ייעוץ והכוונה לאלטרנטיבה הבראית בשבילו.

נוסף על כך יוכוון העובד הפורש לגבי הדרך האידיאלית להשקיע את כספי הפיצויים והאופן שבו יוכל לנצל בצורה מקסימלית הטבות מס תוך הבטחת ריבית גבוהה והצמדה למדד של הכספים המושקעים.

התוכנית כבר מיושמת בקיבוצים אחרים. מאיר אנון, מנהל החברה, מסביר שתכנון נכון של מס מיטיב הן עם העובד הן עם המעביד מבחינת הנטל הכספי הכרוך בכך.

עליות שערים ושיפור באווירה

● פעילות ערה במיוחד נרשמה במניות קונצרן כלל בפועל יוצא מידיעות שכלל החלה לרכוש מניות באמצעות בטוחה ● החששות מפיחות גוברים, זרימת הכספים לקרנות נמשכת ● גרעונות הנזילות בבנקים גוברים, הריבית השיקלית הגיעה ל־21% ● בשוק ההון צופים לגידול חד ברווחיות ממפעלי ים המלח ● עניין רב גם במניות דיסקונט באלרון, אי.די.בי. פיתוח ודיסקונט השקעות, נמשכת פעילות חיובית במניות האלקטרוניקה ● הפסקת מסחר בדלתא גליל, המשקיעים מחו"ל ישקיעו בחברה 16.7 מיליון דולר תמורת 25.1% מההון ● בבורסה מאמינים כי בקרוב יתבצע מהלך של צמיחה במשק ● פעילות ערה באגרות החוב לטווח קצר ובאג"ח להמרה במניות

מאת שמואל רוזנבלום

מגמת עליות השערים קיבלה אתמול תאוצה נוספת תוך שיפור באווירה וגידול בתמורה הכספית. החששות מפיחות הביאו להמשך הזרמת כספים לקרנות הנאמנות ולגידול בגרעונות הנזילות הבנקאיים. פעילות חיובית בלטה אתמול במניות קונצרן כלל בפועל יוצא מהערכות שבטוחה החלה במגמת רכישות. הפסקת מסחר נרשמה אתמול בדלתא גליל עקב הגדלת השקעה על־ידי קונצרן „דיס" בחברה.

למרות התנודות שפקדו אתמול את מניות ים המלח צופים בשוק ההון לשיפור חד ברווחיה. במסחר במשתנים בלטו עליות נאות באלרון +7.5%, אי.די.בי. פיתוח +7%, כלל תעשיות +5.5%, כלל אלקטרוניקה +4.75%, דיסקונט השקעות +4%, פועלים השקעות +5%. עליות מתונות יותר נרשמו בפי.בי., הבינלאומי ושבע.

במניות המופשיות בלטו עליות בקריסטל +10.1%, קרור +9.1%, ניקוב קנים בלבד, מרלו +10%, ליגת +6.9%, פריון +5.5%, פז +5.6%, ספקטרוניקס +5.6%, אי.פי. +5.2%, אלביט +5%, טמפרסט +10% ומפה קנים בלבד. מניית כור הכסיפה להידרדר ושערה ירד אתמול ב־5%, ירידה תלולה נרשמה בברוך אופציה –12.3%. מניות המשתנים ריכזו אתמול 3.98 מיליון שקל, סכום המהווה גידול בהשוואה לימי מסחר קודמים.

מדד „פעילים"

חברת ההשקעות „פעילים" ערכה חישוב אודות סך הנכסים המצויים בידי הציבור. מדד „פעילים" – תיק הנכסים הנזילים שבידי הציבור עמד ביום ה' 3.11.88, על 107.1 נקודות (בסיס 31.12.87 – 100 נקודות). מדד זה, המחושב על־ידי כלכלני חברת „פעילים" לניהול תיקי השקעות מקבוצת בנק הפועלים, עלה השבוע בשיעור 1.3%. חישובי כלכלני פעילים מלמדים כי למרות שמתחילת '88 ירד מדד המניות בשיעור של כ־17% נומינלית, עליות השערים בתיק אפיקי ההון גרמו לתיק הנכסים להציג עליה כוללת של כ־7% לערך.

קרנות הנאמנות – זרימה כספית גדולה

הזרימות הכספיות בקרנות הנאמנות הסולידיות נמשכו גם אתמול בהיקף נרחב. אתמול הוזרם קילוח כספי קטן גם לכיוון קרנות הנאמנות המתמחות בהשקעה במניות, אולי בשל התעוררות שנרשמה בשוק המניות. עוד חוזה למגדר שבו יוזרמו סכומים גדולים לקרנות המניות. הציבור, בשלב זה, ממשיך להתבצר באפיקי השקעה סופר סולידיים. קופות הגמל הבנקאיות שקיבלו באחרונה סכומי כסף גדולים מצויות בנזילות „מסוכנת". במידה ויבוצע פיחות עלול הקטע הנזיל להיפגע במלוא שיעור הפיחות. סביר לפיכך, להניח שמנהלי קופות הגמל ימשיכו לפעול במגמת רכישות בעיקר באפיקים הסולידיים אולי גם מעט במניות.

כלכלני בנק לאומי – ציפיות משקיות

כלכלני בנק לאומי מעריכים באחרונה כי בשנת 1989 צפויה האצה בקצב האינפלאציה היא עשויה להגיע עד 25%. בנוסף מעריכים בבנק כי התוכנית הכלכלית הנדרשת תכלול מרכיבים של שחיקת שכר, הפחתת ריבית ורפורמה מקיפה בשוק ההון. כלכלני בל"ל מעריכים כי מגזרים שונים שנפגעו מהאינטיפאדה כתיירות ובנין עשויים להתאושש במידה מסוימת. להערכת אנשי הבנק, תהליך הצמיחה במשק עשוי להתרחש לקראת סוף 1989 וגם זאת במידה ויינקטו צעדים כלכליים בכיוון הצמיחה. גורמים כלכליים נוספים מעריכים כי המסמך הכלכלי של בל"ל עשוי להתרחש תוך סטיה זמנית בקצב האינפלאציה כלפי מעלה בתחילת 1989.

עליה בריבית השיקלית – 21% ויותר

הריבית השיקלית למפקידים ממשיכה במגמת עליה חדה. בסוף השבוע הגיע שיעור הריבית המשולמת לבעלי פקדונות ג'מבו עד 21% לערך בחישוב שנתי. גרעונות הנזילות בבנקים גדלו באחרונה באופן ניכר בשל המעבר מאשראי במט"ח לאשראי בשקלים עקב החששות לפיחות בזמן הקרוב. לאחר מועד הבחירות גברו החששות, וככל הנראה מאמינים רבים בשוק ההון כי הפיחות יתבצע לפני המועד הצפוי בינואר 1989.

לעיונך טבלת הריבית המשולמת בבנקים לבעלי פקדונות שיקליים:

הבנק	הסכום בשקלים	ריבית מחזיק	ריבית פק"מ שבועית	חודשית
פועלים	50,000	11	10.5	11.5
	100,000	12	11	12
	500,000	17	13	14
כלל	50,000	13.5	15	16.75
	100,000	14	16	17
	500,000	15	16.50	17.50
דיסקונט	50,00	12	14	13.50
	100,000	14	14.5	15
	500,000	16	15.75	16.75
מזרחי	50,000	13	14	13.50
	100,000	15	16	14
	500,000	16	16.5	15
הבינלאומי	50,000	11	10.45	11.45
	100,000	12	12	13
	500,000	15	12.70	12.60

פיחות – הציבור יקבע מתי

כלכלנים ופרשנים נוטים להעריך כי הפיחות הצפוי במשק יתבצע, כנראה, בינואר לאחר שתוקם ממשלה חדשה שתציג תוכנית כלכלית ברורה. כל הפרשנים למיניהם מתבססים על הנחות כלכליות בולוקן מבוססות הגיונית. מי שבפועל של עניין יקבע את הפיחות ושיעורו יהיה כרגיל ציבור המשקיעים בעצמו. במידה והציבור ימשיך לרכוש דולרים, ולהתבצר באפיקי השקעה דולריים כדרכו באחרונה, עשויה הממשלה להאלץ ולבצע פיחות גם אם לא היה בכוונתה לבצע מהלך זה בעת הקרובה. כבר בעבר הכתיב הציבור הרחב את מועד הפיחות על־ידי רכישות מוגברות של מטבע חוץ. אין סיבה שגם הפעם לא יתרחש תסריט זהה.

משקיעי חוץ נכנסים ל„דלתא"

חברה בינלאומית תשקיע סכום של 16.7 מיליון דולר תמורת הקצאת 25.1 אחוז מהונה של „דלתא־גליל תעשיות", ו־11.51 אחוז מזכויות ההצבעה. לחברה המשקיעה תינתן אופציה לתקופה נוספת של 5 שנים להשקיע סכום נוסף שלא יפחת מ־18.1 מיליון דולר.

„רוגוזין" עוברת לרשימה הראשית

מניות חברת „תעשיות רוגוזין בע"מ" יוסחרו החל מיום א' 13.11.88 ברשימה הראשית, במקום ברשימה המקבילה. החברה תיסחר בענף „טקסטיל והלבשה", לאחר הסחור במניות „גיבור־ספורט".

תנודה בלתי מוגבלת ב„בור התוקף"

היום ינוהל המסחר ב„בור הנפקות" סדרה 1, תוך הגנת תנודת שער בלתי מוגבלת להלוסין, לאחר שנקבע לאג"ח שער „מוכרים בלבד" בפעם השלישית ברציפות.

הודעות כספיים חצי־שנתיים

רשף – הפסד של 1.3 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 350 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק מסד – הפסד 2.7 מיליון ש"ח, לעומת רווח 2.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כרגא – רווח של 80,000 ש"ח, לעומת 218,000 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי מטבע חוץ ביום 06.11.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב			1.57	1.64	1.57	1.64			1.5941	1.6139	1.5931	1.6131	1.6038
1 מארק גרמני			0.88	0.92	0.88	0.92			0.8939	0.9051	0.8957	0.9069	0.9001
1 ליש"ט			2.78	2.92	2.78	2.92			2.8341	2.8695	2.8348	2.8705	2.8516
1 פרנק צרפתי			0.25	0.27	0.25	0.27			0.2623	0.2656	0.2620	0.2653	0.2636
100 ינים יפניים			1.26	1.32	1.26	1.32			1.2824	1.2984	1.2821	1.2982	1.2888
1 גולדן הולנדי			0.78	0.82	0.78	0.82			0.7932	0.8031	0.7931	0.8031	0.7982
1 פרנק שווייצרי			1.05	1.10	1.05	1.10			1.0702	1.0835	1.0691	1.0826	1.0749
1 כתר שוודי			0.25	0.27	0.25	0.27			0.2581	0.2613	0.2579	0.2612	0.2597
1 כתר נורבגי			0.24	0.25	0.23	0.25			0.2401	0.2430	0.2399	0.2429	0.2416
1 כתר דני			0.23	0.24	0.22	0.24			0.2320	0.2349	0.2320	0.2349	0.2335
1 מארק פיני			0.37	0.39	0.37	0.39			0.3790	0.3837	0.3786	0.3834	0.3815
1 דולר קנדי			1.28	1.34	1.28	1.34			1.3044	1.3207	1.3036	1.3200	1.3128
1 דולר אוסטרלי			1.27	1.37	1.28	1.37			1.3209	1.3374	1.3214	1.3380	1.3291
1 ראנד דרא"פ			0.39	0.54	0.41	0.58			0.6504	0.6585	0.6502	0.6584	0.6547
10 פרנקים בלגיים			0.41	0.44	0.41	0.43			0.4274	0.4327	0.4267	0.4321	0.4295
10 שילינגים אוסטריים			1.25	1.31	1.25	1.32			1.2727	1.2885	1.2729	1.2889	1.2806
1000 לירטות איטלקיות			1.18	1.25	1.19	1.27			1.2044	1.2194	1.2041	1.2192	1.2106
1 „אקו" (ECU)			—	—	—	—			1.8552	1.8783	—	—	1.8668
1 דינר ירדני			3.09	3.29	—	—			—	—	—	—	3.2397
10 לירות לבנוניות			—	—	0.02	—			—	—	—	—	0.0345
1 לירה מצרית			0.61	0.65	0.66	0.72			—	—	—	—	0.6736

בנקים ומוסדיים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	35563	116	+1503	+4.7	+169
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	15260	103	+10	+.1	+43.0
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	— הפסקת מסחר				

[illegible]

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	145700	154	−1300	−.9	−212
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	115759	73.0	+4435	+4.0	+342
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	193500	3.0	−3000	−1.5	−19.0
[illegible]	61500	245			+66.0
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	101500	281	−1250	−1.2	−510
[illegible]	152550	37.0			+96.0
[illegible]	266250	4.0	−1010	−.4	−6.0
[illegible]	64500	556	−400	−.6	−572

[illegible] הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	120350	1139			+981
[illegible]	[illegible]	70.0	−250	−.3	−52.0
[illegible]	155000	18.0	+1650	+1.2	+210
[illegible]	154161	350	−18		−148
[illegible]	49400	759			−162
[illegible]	50370	36.0	+1000	+2.0	+949
[illegible]	81480	1798			−761
[illegible]	61700	500			+390
[illegible]	206231	50.0	−19		−30.0
[illegible]	51654	4.76			−1958

[illegible] להשקעות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	30100	70.0	−100	−.3	−25.0
[illegible]	10750	170			−118
[illegible]	225 תב	5009	+12	+5.6	+15219
[illegible]	123.5	27916	+5	+.5	+13347
[illegible]	134.0	107574	+1.5	+1.5	+187362
[illegible]	2423	590	+20	+.8	+303
[illegible]	4259	410	−111	−2.6	−721
[illegible]	16900 תב	7.0	+1260	+7.6	+6.0
[illegible]	7179	100	−260	−3.8	−298
[illegible]	24500		−400	−1.6	−5.0
[illegible]	23940	12.0	−200	−.9	−12.0

[illegible]

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	16700	25.0			−162
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	675	2800	+23	+5.5	+2147
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	16220	6.0			−6.0
[illegible]	15003	150	+630	+4.2	+150

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	90.0				
[illegible]	95.5		+.5	+.5	+5000
[illegible]	910	527	+30	+3.4	+323
[illegible]	335				
[illegible]	129.5				
[illegible]	204				
[illegible]	138.0	1000	+1.5	+1.3	+49000
[illegible]	154.5	23200	+7.5	+4.8	+43819
[illegible]	146.0	22157	+6.0	+4.3	+16634
[illegible]	135.0	4500			+4014
[illegible]	570	1409	+20	+3.6	+1439
[illegible]	523				
[illegible]	5610	50.0	+110	+2.0	+100
[illegible]	5010		+110	+2.2	+195
[illegible]	244	11.0			−11.0
[illegible]	29.0	18142			+20629
[illegible]	109.5	27000			+8630
[illegible]	746	81.0	−20	−2.6	−354
[illegible]	677	12.0			−12.0
[illegible]	160.0	4350	−2.0	−1.2	−4350
[illegible]	1085	444			−444
[illegible]	— הפסקת מסחר				
[illegible]	1591				−117
[illegible]	665	5.0			−43.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטרנאבא 1	615	1200	−18	−2.8	−1863
אינטרנאבא 5	532	1825	+1	+.2	+537
מאיר עזרא 1	500	800			−800
מאיר עזרא אפ 2	87.0				+628
כלל סחר אפ ד	155.0	19685	+6.8	+4.0	+44015
כלל סחר אגח 2	139.0	3111	+1.0	+.7	+2880
דיסקונט 1.0	446 תב	6461	+41	+10.1	+6008
רפק 1	11000				−22.0
רפק 5	12200				
קופרסל א' 0.02	1202	1973	+46	+4.0	+6560
שופר־סל אפ ד	4551	2960	+256	+6.0	+8387
שופר־סל אגח 2	124.0	221531	+2.0	+1.6	+222761

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסותא 1	318 תב	800	+16	+5.3	+1800
ספנות הפסקה 1	264	6931	+3	+1.1	+5489
ספנות הפסקה 5	146.0	9673	+6.0	+4.3	+9993
ספנות הפסקה אפ	105.0	15548			+4592
ספנות הפסקה אגח	107.0	15080			−3080
פרוד הפסקה 1	460 תב	4820	+40	+9.1	+7440
עיור הפסקה 10	198.0	23576	+8.5	+4.5	+18717
מחברי עיתונה 1	50.0	926			−30.0
מחברי עיתונה 5	621	1939			−279

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גני הדר 1	80.0	5340	+2.0	+2.6	+2795
גני הדר אפ 1	32.1	3500			−3477
מלונות דן 1	1210	297			−297
מלונות דן 5	765	12.0			−12.0
חוף האלמוג 0.1	6531 תב	4.0	+311	+5.0	+17.0
מלונות ידין 1.0	2200	19.0	+46	+2.1	+176
ים סוף 1	259 תב	11420	+17	+7.0	+24640
ים־סוף אפ 1	155.0 תב	5180	+8.5	+5.8	+4320

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ן. 1	114.0 תב	2000	+7.0	+6.5	+4000
ת.י.ל.ן. אפ ב	27.0	2000	+1.0	+3.8	+2000
ת.י.ל.ן. אגח א	107.5	1000			
יעד"א 1	4350	54.0	−180	−4.0	−257
ב.ק.ל. 1	1900	20.0	+45	+2.4	+25.0
ב.ק.ל. 5	950	316	−15	−1.6	−316
ניסקו 1	788 קו		+38	+5.1	+2796
ניסקו 5	290 תב	3500	+20	+7.4	+621
ניסקו אפ 2	299	3112	+7	+2.4	+536
תים מחשבים 1	485	1530			+481

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אזורים אפ 1	280	2947	+10	+3.7	+9348
אזורים אגח 3	147.5	3000			−3000
[illegible]	55.0	4889			−2201
[illegible] אפ	21.0	30000			−6371
אל־דוב 1	343	197	+7	+2.1	+597
אפריקה 0.1	32200	35.0			+7.0
אפריקה אפ 5	10850	20.0	+550	+5.3	+171
[illegible] 1	370	14453			−612
[illegible] 1	2460				
[illegible] 5	1981	250			−204
ברנביך 1	2050	1.0			−1.0
ברנביך 5	1950	20.0	−1	−.1	−20.0
דנקור 1	4459				
[illegible] 1	194.0				
[illegible] 5	115.5	371			−671
כור־נדל 1	1566 תב	953	+126	+10.0	+8366
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				
הפסקלל 1.0					
הפסקלל 5.0					
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ב.ב. 5	— הפסקת מסחר				
כלכלית ים אפ 1	62.5	16359	+1.0	+1.6	+45463
גב־ים 1	4010	356			−300
גב־ים 5	3650	395			−295
הכשרת ישוב אפ7	125.0	39914	+4.0	+3.5	+11281
הכשרת ישוב אפ8	89.0	44139			−23214
הכשרת ישוב אפ9	114.0	17926			−13546
מבני תעשיה 1	64.0	17798	+1.0	+1.6	+70322
מבני תעשיה אפ 1	18.0 תב	142360	+1.0	+5.9	+359250
מבני תעשיה אגח א	109.5	42300	−.5	−.5	−2300
ישרס 1	3700	215			+35.0
ישראלום 1	1210	387	−40	−5.2	−287
[illegible] 1	32050	72.0			+7.0
כנף פיתוח 1	5900	10.0			−76.0
לומיר 1	4690	279	−100	−2.1	−309
לומיר 5	1402	798	−50	−3.4	−998
[illegible] 1.0	307	4015			−348
בת"ם אפ 2	153.0	500			−150
בת"ם אגח א	133.0	175	+.5	+.4	+9625
מאגרי בניה 1.0	475	905	−4	−.8	−305
מישנאל 5	118.5	5337			−786
מישנאל אפ א	72.0	4860	+3.0	+4.3	+11246
[illegible] 5	— הפסקת מסחר				
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] 5	— הפסקת מסחר				
ליפשיץ 1	72.0	17077			−1985
ליפשיץ 5	43.2 תב	37000	+5.6	+14.9	+58000
ליפשיץ אפ 2	• 13.3	21499	+.8	+6.4	+57900
• ביצוע חלקי 96.00%					
ליפשיץ אפ 3	• 14.1	32515	+1.1	+8.5	+72240
• ביצוע חלקי 95.60%					
ליפשיץ אגח 1	78.5	20000	+1.0	+1.3	+53260
נאות אביב 0.5	1681	90.0	+51	+3.1	+150
נכסי אזורים 1	• 135.0	7642	+5	+.4	+158
• ביצוע חלקי 97.90%					
נכסי אזורים אפ	• 56.8	10636	+.3	+.8	+1148
• ביצוע חלקי 96.00%					
נכסי אזורים אגח	98.0	20396			+48044
[illegible] 1.0	370	300	−4	−1.1	−1700
[illegible] 1	1397				−20.0
קיסריה 1	— הפסקת מסחר				
קיסריה 5	— הפסקת מסחר				
[illegible] 1	203	4313			+4187
[illegible] 5	• 141.0	6000			+420
• ביצוע חלקי 93.40%					
[illegible] אפ 2	334	265	+25	+8.1	+765
[illegible] אגח א	136.0	9500	+.5	+.4	+20000

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2720				
מטעי הדר 0.5	2925				+1.0
מהדרין 1	3930	703	+80	+2.1	+777
נכסי הדרים 1	1093	54.0	−10	−.9	−54.0
פריאור 5	2140	1.0			−1.0

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	1750	400	+82	+4.9	+384
דובק מב מ	1793 תב	250	+90	+5.3	+224
תלכל 1	220				
תלכל 5	185.5				
ותלכל אגח 1	89.5		+1.5	+1.7	+3000
טמפו בירה 1	22200	7.0			−10.0
טמפו בירה 5	16450	30.0	−400	−2.4	−30.0
יצור 1	1000	69.0	+35	+3.6	+31.0
יצור א 5	510	100	+10	+2.0	+900
יצור אפ 2	140.0 תב	400	+15.0	+12.0	+5800
מן 1	138.0 קו		+6.5	+4.9	+5283
מן 5	• 127.5	1185	+11.5	+9.9	+1364
• ביצוע חלקי 47.40%					
סנפרוסט 1	11025 תב	50.0	+1002	+10.0	+150
עסיס ב 5	— הפסקת מסחר				
שלמה אבג"ל 1	1745	75.0	+25	+1.5	+235
שמן מבכ א 4	• 484	464	+44	+10.0	+1838
• ביצוע חלקי 58.00%					

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארגד 1	322	140			−140
ארגד אפ 2	86.0 תב	675	+8.0	+10.3	+4000
ארגד אגח 1	118.0				
אפיס 1	287		+12	+4.4	+700
אופנת ברוך 1	120.5 תב	1860	+11.0	+10.0	+4850
אופנת ברוך 5	93.0				
אופנת ברוך אגח	57.0 תב	2048	−8.0	−12.3	−7050
ארגמן רג ש	9070	35.0	−30	−.3	−35.0
דלתא־גליל 0.1	— הפסקת מסחר				
דלתא־גליל 0.5	— הפסקת מסחר				
מסוריות מאוחד 1.	— הפסקת מסחר				
מסוריות מאוחד 5.	— הפסקת מסחר				
דיקלט 1	170.5 תב	45.0	+9.0	+5.6	+2045
דיקלט 5	125.0 תב	500	+8.0	+6.8	+2854
[illegible] 1	4635				−1.0
דקית 1	1350	1100	+25	+1.9	+50.0
דקית 5	985 תב	1688	+55	+5.9	+4100
דקית אפ ב	241	1200	+6	+2.6	+2700
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] אפ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 1	430	180	+20	+4.9	+2035
לודזיה 4	356	2696			−196
ליבנת 1	23.2 תב	55735	+1.5	+6.9	+65689
עים 1.0	• 181.5	1767	+1.5	+.8	+885
• ביצוע חלקי 94.80%					
עים 5.0	106.0	2400			+5020
עים אפ 2	50.0	7396	+2.0	+4.2	+20375
עים אגח 1	• 110.5	1500	+4.0	+3.8	+9108
• ביצוע חלקי 75.00%					
עמק 1.0	120.0	840	+1.0	+.8	+1704
עמק אפ 1	33.4	4615			−1025
פולגת א 1	430	1000	+15	+3.6	+1159
פוליגון א 0.5	— הפסקת מסחר				
פרטוד 1	685 תב	600	−45	−6.2	−1050
פרטוד אג"ח א'	86.0	5700	+1.0	+1.2	+14300
גיבור־סבריני	2468	434			−184

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 1	3410 תב	458	+240	+7.6	+759
אורדן 5	2950	85.0	+100	+3.5	+92.0
אלומות 1	7450				
אלומות 5	6430				
בבלים 1	370	6000	+14	+3.9	+1598
בבלים אפ 1	65.0	180587	+2.0	+3.2	+96039
בבלים אג"ח־אפי	109.5	15390	+.5	+.5	+21110
בבלים אגח א	110.0	109408			−80088
בבלים אג"ח סד ב	97.0	252190	−3.0	−3.0	−361965
התכוף 1.0	360	400	−5	−1.4	−400
התכוף 5.0	167.0	1150	−5.0	−2.9	−1150
ויקה 1	1596	100			
ויקה 5	1012	300	+17	+1.7	+51.0
טמפוסט פח 5	1970 תב	557	+120	+6.5	+412
כבלי ציון 1.0	2460	270	+100	+4.2	+1276
כבלי ציון 5.0	1545	618			−867
מתכת קרמני 1	• 101.0	6255	+9.0	+9.8	+28896
• ביצוע חלקי 55.00%					
מתכת קרמני 5	• 61.5	1000	+.5	+.8	+1000
• ביצוע חלקי 50.00%					
נחושתן 0.1	22110 תב		+2010	+10.0	+7.0
נחושתן 0.5	7150	75.0	+250	+3.6	+63.0
עמק פלדה 1	1540 תב	1016	+115	+8.1	+1368
קינג 1	347		−3	−.9	−47.0
קינג 5	205	80.0			−80.0
קליל 1	2970	50.0	+90	+5.1	+485
קליל 5	2510	900	+75	+3.1	+520
קליל אפ	1215	1500	+44	+3.8	+990
קליל אגח	141.0	40000	+1.0	+.7	+21076
שלדות 1.0	— הפסקת מסחר				
לביש 1	412	125	+4	+1.0	+98.0
לביש 5	312	140	−6	−1.9	−140

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	348600	93.0	+16600	+5.0	+125
אלקו 0.25	9550	75.0	+100	+1.1	+95.0
אלקטרה 0.1	1940	520	+80	+4.3	+1400
אלקטרה א 0.5	1401 תב	360	+70	+5.3	+1005
אלקטרה אפ 5	901	907	+51	+6.0	+4412
אלקטרה אגח 3	150.5	26400	+3.0	+2.0	+129578
אורית 0.02	15335	496	+320	+2.1	+434
כלל אלקט אפ א	432	2800	+40	+10.2	+31127
כלל אלק אגח 1	114.0	13394			+45506
ספקטרוניקס 1	1040 תב	951	+55	+5.6	+852
ספקטרוניקס 5	738	524	+18	+2.5	+824
[illegible] 1	400	700			−325
[illegible] 5	284	3000	+6	+2.2	+2400
ביקון 1	2250	1491			−925
ביקון 5	1600	400			−400
קופשטיין 1	2700	518	−83	−3.0	−1184
ת.א.ת. 1	498	1004			−1204
ת.א.ת. 5	256	851			+249
תדאה 1	605	4096			−1646

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.פ.כלל בנין 1	152.5	26198	+7.5	+5.2	+62473
א.פ.בנין אפ א	452	290	+15	+3.4	+2410
א.פ.בנין אפ ב	• 47.5	2285	+3.5	+8.0	+13437
• ביצוע חלקי 65.70%					
א.פ.בנין אגח א	147.5		+2.0	+1.4	+62000
א.פ.בנין אגח ב	100.5	38129	+.5	+.5	+68391
אקרשטיין 1	485	294			−294
אקרשטיין 5	258	2575	−2	−.8	−2575
אקרשטיין אפ א	279	860	−15	−5.1	−472
אקרשטיין אג"ח 1	138.5				
האחים בלוס 1	57.0	8543			−6416
אחים בלוס אפו	26.7		−1.5	−5.3	−3766
[illegible] 1	— לא נסחר				
[illegible] 5	1800				
נגב קרמיקה 1	250	1500			−1500
נגב קרמיקה אפו	68.0	1080	+7.0	+11.5	+6500

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבן 5	1946	5755	+60	+3.2	+11273
אבן אפ 2	427	10982	+17	+4.1	+10972
אבן אג"ח א'	103.0	121087	+2.5	+2.5	+335868
אליאנס ב 200.0	— הפסקת מסחר				
גל תעשיות 1	180.0	1169	+5.0	+2.9	+1592
גל תעשיות 5	105.0 תב	2200	+7.5	+7.7	+2200
גל תעשיות אפ	22.0 תב	26591	+2.0	+10.0	+56300
גל תעשיות אגח 1	90.0	1000	−3.5	−3.7	−7600
דשנים 0.1	3050	688	+65	+2.2	+435
דשנים 0.5	1530	202			−193
ליפסקי 1.0	2110	206	+100	+5.0	+190
מקסימה 1	751	650	+17	+2.3	+650
מקסימה 5	532		+12	+2.3	+342
סנו 1	3750	100	+100	+2.7	+155
סנו 5	3149	140	+39	+1.3	+185
פריקלאס 1	575 תב	2199	+29	+5.3	+3194
פריקלאס אפ 1	144.0 תב	8236	+9.0	+6.7	+18720
קרם 1	6090	574			−359
קרם אפ 2	4350	26.0	−100	−2.2	−26.0
קרם אגח 1	128.0	52906			+52906
תיא 5	5449	30.0	+199	+3.8	+40.0
פרוטארום 10.0	1017	14778	+40	+4.1	+26732

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כתר 1	71.0 תב	5339	+4.0	+6.0	+4930
רפוה 1	5680	40.0	+60	+1.1	+10.0
רפוה 5	4903	30.8	+35	+.7	+30.0
[illegible] 1.0	4396	56.0			−4.0
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] אשקלון 1.	550	901	+15	+2.8	+527
[illegible] ב 0.5	26100	100	+111	+.4	+2.0
[illegible] 1	495	3000			−1797
[illegible] אפ 1	190.0	3368			−1454
[illegible] אפ 2	83.0	23243			+1551
[illegible] אג"ח להמרא	101.0	45268			+28049
רים 1	199.0 תב	520	+10.0	+5.3	+333
רים 4	88.0	4454	+5.0	+3.5	+7739
תעל ב 2	13700	20.0	+400	+3.0	+20.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורין 1	175.0 תב	1645	+11.0	+6.7	+2274
אורין 5	98.5	6966			−4160
[illegible] 1	1520	21.0			−21.0
[illegible] 1	1008				
[illegible] 5	1082				

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] ב 0.1	11770	200	+100	+.9	+258
כור כבל 1.0	2633	544	−140	−5.0	−342
כלל תעש אפ ד	91.0	23359	+3.5	+4.0	+94200
כלל תעש אגח 6	122.0	20120	+3.5	+3.0	+89482

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] ש	3088				−395
אידיבי פית אפ	2850	1131	+120	+4.4	+3886
אידיבי פית אגח	114.5	18200	+1.0	+.9	+111500
אלגר 1	912	1875	+5	+.6	+608
[illegible] השקעות 1	955				
[illegible] אפ א	700				
[illegible] אגח 1	117.0				
[illegible] 1	• 465	611	+20	+4.5	+848
• ביצוע חלקי 87.20%					
[illegible] 5	321	525			−375
חברה לישראל 5	3195	2100	+90	+2.9	+2484
[illegible] 0.1	115000	1.0			−3.6
[illegible] 1.0 ש	15500	32.0	−250	−1.6	−32.0
[illegible] א 0.5	13072 תב	21.0	−1000	−6.2	−18.0
השק דיסק אפ	1079	6151	+40	+3.8	+13720
השק דיסק אגח א	122.5	61429	+1.5	+1.2	+72409
השק מרכז 10	35500	43.0			−29.0
[illegible] 1	1166 תב	95.0	+106	+10.0	+95.0
[illegible] 5	527	163			+37.0
[illegible] 1	1254				−13.0
[illegible] 5	738	250	+6	+.8	+158
[illegible] ש	10550				
ירדן א 0.1	• 1019	193			−40.0
• ביצוע חלקי 83.30%					
[illegible] 1	36.3	10500			−11039
[illegible] אגח־אפ 1	55.0				
כלל ישראל 50.0	677	2467	+29	+4.5	+8038
[illegible] 1	276	611	+6	+2.2	+1841
[illegible] א 5	• 175.5	802	+1.0	+.6	+1198
• ביצוע חלקי 80.20%					
[illegible] אג"ח 1	133.0	1500			−1500
סהר פיתוח 1	227	278	+1	+.4	+278
פז השק ש	2912 תב	1213	+155	+5.6	+2028
פמה א' 1	4531 קו		+216	+5.0	+34.0
פמה 5	3685	8.0	+36	+1.0	+192
פריון ב 0.2	10500 תב	458	+550	+5.5	+1401
קידן 1	84.0	3093			+15487
קידן 5	50.5	6278	+.5	+1.0	+3463
קידן אפ 2	31.8	19300			−1399
קידן אגח 1	119.5		+1.0	+.8	+45000

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] ם	280	500			+100

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 1	1900	229	+20	+1.1	+196
דלק חיפושים 5	• 954	205	+15	+1.6	+144
• ביצוע חלקי 85.40%					
פז חיפושי נפט	24000	69.0			−26.0
י.ו.א.ל. אפ 2	109.0	9500	+3.0	+2.8	+13700
מ.ג.ן. 1.0	• 3662	101	+10	+.3	+46.0
• ביצוע חלקי 79.50%					
מ.ג.ן. 5.0	1960	430			+40.0
נפטא ש	352	2796			−304

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
הראל עיונה 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] 1	240	41.0			−41.0
קונסטרוקט 1	• 891	102	−9	−1.0	−50.0
• ביצוע חלקי 67.70%					
קונסטרוקט 5	207 תב	357	−23	−10.0	−663
[illegible] 1	518				
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] ישראלית 1	25.2				
[illegible] 1	475				−25.0

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איכות 1	• 150.0	1100	−1.5	−1.0	−1305
• ביצוע חלקי 71.20%					
דטה [illegible] 1	• 385	834	+15	+4.1	+1681
• ביצוע חלקי 85.90%					
[illegible] אפ 1	600	165			+35.0
כלל מחשבים 1.0	• 2406	11.0	−267	−10.0	−22.0
• ביצוע חלקי 50.00%					
משגב 1	60.0	1770	+2.5	+4.3	+15870
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמבנים 1	321				−100
[illegible] 1.0	1324	8.0	+13	+1.0	+8.0
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר				
[illegible] 5.0	— הפסקת מסחר				
[illegible] 3.0	738	107			−207
[illegible]	— לא נסחר				
[illegible]	— לא נסחר				

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	550	330			−876
[illegible] 1	212	65.0	−2	−.9	−65.0
[illegible] 5	118.0		+3.0	+2.6	+3418

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	180.0				
[illegible] 0.1	1700	897			+597
[illegible] 0.5	715 תב	719	+35	+5.1	+519
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר				

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	66.0	356	+1.5	+2.3	+1244
[illegible] 5.0	— לא נסחר				
[illegible] 1	— לא נסחר				
[illegible] 1	48.0	2000	+1.0	+3.1	+5000
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלשל 1	— הפסקת מסחר				
אלשל אפ 2	— הפסקת מסחר				
בר־און 1	2190	382			−14.0
בר־און 5	1400	274			−272
בר־און אפ 2	670	550			−450
[illegible] 1.0	4840				
[illegible] 5.0	2300	304			−61.0
[illegible] 1	655	225			−225

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] 1	2066	8.0	+88	+4.4	+13.0
[illegible] 1	4900	40.0			−40.0
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר				
[illegible] 5.0	— הפסקת מסחר				
[illegible] 5	5200	20.0			−20.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	368	500	−8	−2.1	−235
[illegible] 1	1329				+1.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	207	200	+4	+2.0	+500
[illegible] 1	144.0				
[illegible] 1	282	2576			+2076

השקעה בתעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1	127.5	3372			−2572

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] 1	195.5				
[illegible] אפ 1	20.7				
[illegible] 1	254 תב	1.0	+16	+6.7	+661
אפיק 1.0	364	1100			−825
אפיק 5.0	256	1645			−1645
[illegible] ב 5	11.0	10098	−460	−4.4	−71.0
[illegible] 1	— הפסקת מסחר				
[illegible] 5	— הפסקת מסחר				
עוז השקעות 1	520				−31.0
עוז השקעות 5	322 תב		−18	−5.3	−166

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] ב 0.03	2946	54.0	+1		+25.0

משתנים

שם נייר	כמות עסקות	שער [illegible]	שער [illegible]	שינוי [illegible]	מחזור [illegible]
הבינלאומי	7	5625	5581	.75	1963.0
פיבי	12	6450	6340	2.76	2296.0
הסנה	4	110.50	110.00	.45	32296.0
[illegible]	2	739	734	3.21	8572.0
כלל סחר	7	215	208	3.86	32914.0
שפר־סל ב'	3	1073	1066	3.47	7455.0
דלק ב'	21	2548	2517	2.25	14626.0
אפריקה 1	18	30934	30342	4.50	764.0
אזורים	18	552	541	6.98	22411.0
[illegible]	13	2789	2695	5.49	6783.0
הכשר הישוב	12	495	485	2.06	33452.0
חברה כלכלית	6	300	286	4.90	27338.0
כלל בנין	5	536	520	5.10	5704.0
[illegible]	6	15551	15135	2.75	859.0
פלגת ב'	4	329	320	2.81	8997.0
[illegible]	2	2250	2239	4.99	3510.0
כלל תעש אל	4	2028	1994	4.75	3380.0
אלרון	22	221633	218540	7.50	243.0
שבע	19	9987	9864	2.00	3301.0
ים המלח	29	1860	1874	.76	25890.0
פטרוכימים	22	352	363	1.73	133993
נייר חדרה	4	243554	239955	1.50	36.0
כלל תעשיות	46	146.50	144.50	5.40	367383
אידיבי פת'	29	6254	6079	7.00	6239.0
אלרון	2	797	774	2.97	2775.0
חברה לישראל	26	3893	3789	2.99	19532.0
פועלי השקע	5	711	707	5.02	13199.0
דיסקו השקע	26	2582	2564	4.02	22832.0
כלל ישר"ס	28	849	829	5.99	24521.0
יואל	6	378	369	6.18	18470.0

גובר זרם המבקשים להצטרף להתיישבות

מאת דויד מרשיוב

בחודשים האחרונים ביקשו 145 משפחות עירוניות להצטרף למושבים, לקיבוצים ולמצפים. זאת, על אף המשבר העובר על החקלאות – מוסר מכון א.ל.ה. המתמחה במתן שירותים לכל אדם או משפחה המחליטים לנסות מזלם באחת מצורות ההתיישבות.

שרות זה פועל מזה שש שנים במסגרת „מכון אדם" לאבחון וייעוץ במשאבי אנוש. המכון עורך בדיקות מוקדמות כדי לבחון את התאמת המבקשים לאחת מצורות ההתיישבות.

נמסר כי באחרונה גבר זרם הבקשות של משפחות ובודדים להצטרף להתיישבות העובדת.

באמצעות המבדקים שעורך המכון אפשר להמליץ על סוג הישוב אליו יופנה המתעניין מבחינה חברתית, מבנה התעסוקה, גודל הישוב ומיקומו. מבדקים אלה קבילים על רוב הגופים ההתיישבותיים ולכן המועמדים פטורים מלעבור סדרת מבדקים נוספת.

חילוקי דעות מונעים כסף מקרן ההדרים

מאת דויד מרשיוב

חילוקי דעות בין מגדלי ההדרים לנציגי האוצר בדבר מסקנות לשיקום ענף ההדרים, מעכבים הזרמת כספים מהאוצר בסך 7.5 מיליון דולר לקרן משותפת בת 15 מיליון דולר במטרה לשמור על נפח יצוא הזנים המובילים בהדרים עם דגש מיוחד על זן השמוטי שרווחיותו נמוכה במיוחד.

בפו"מ בין ההדרים נקבע כי הבוררים, מנכ"ל משרד החקלאות מאיר שמיר והממונה על התקציבים דוד בועז יפתרו ביניהם את חילוקי הדעות.

לסופר „דבר" נודע כי החקלאים דורשים הקמת הקרן לתקופה של שלוש שנים כאשר כל שנה יזרימו המגדלים 7.5 מיליון דולר והאוצר 7.5 מיליון. האוצר מסכים כי בשנת 1988/89 תהיה הקרן בהיקף 15 מיליון דולר אולם בשתי השנים שלאחר מכן יהיה היקפה רק 8 מיליון דולר, כאשר השתתפות הממשלה היא 4 מיליון דולר בשנה בלבד.

נקודה שניה השנויה במחלוקת היא הרכב מועצת המגדלים. משרד החקלאות ונציגי המועצה רוצים כי יהיו בה ששה נציגי ארגון המגדלים וחמישה נציגי קבלנים. משרד האוצר רוצה 7 נציגי המגדלים ו־4 מהקבלנים.

המועצה והמגדלים רוצים כי תהיה התארגנות אזורית של המגדלים שבם יפעילו באורח עצמאי את בתי האריזה. האוצר דורש שהעברת בתי האריזה להתארגנויות האזוריות תהיה מיידית והם יעבדו כגוף אוטונומי ללא תיווך הקבלנים וללא השתתפות בהוצאותיהם.

סעיף נוסף השני במחלוקת קשור בהפניית פרי הדר לתעשיה. המועצה, משרד החקלאות והמגדלים רוצים שהפנייתו ישירות לתעשיה תתאפשר לכל פרדס החל בעונת 1989/90 בתנאי של התקשרות לתקופה של חמש שנים לפחות ובתנאי שההתקשרות נוגעת לכל היבול מאותו זן של המגדל. נציגי האוצר דורשים הפנייה ישירה של פרי הדר לתעשיה בשיעור של לפחות 30 אחוז מיבולו של המגדל החל בעונת פרי ההדר בשנת 1989/90.

כאמור, הבוררים צריכים לפסוק בחילוקי דעות אלה ובינתיים מעכב האוצר הזרמת כספים לקרן המשותפת.

150 מיליון דולר ממטענים ב„אל על"

מאת אריה אדר

גידול של שבעה אחוזים ... חל בכמות המטענים שהובילה "אל על" בתשעת החודשים הראשונים של השנה והכנסותיה מעיסוק זה מגיעות ל־150 מיליון דולר, כרבע מכל הכנסותיה.

מהצלבת נתונים שונים עולה כי הגידול בהובלת המטענים חל בשוק הבין־לאומי, לא בקו הישראלי. בעוד שהובלת המטענים על־ידי "אל על" גדלה, כאמור, פחתה תנועת המטענים בנמל בן־גוריון בארבעה אחוזים.

הגדלת העיסוק בהובלת מטענים היתה האסטרטגיה שקבע המנכ"ל רפאל הרלב כדי להתגבר על הירידה התלויה במספר הנוסעים. לפיכך נקטה "אל על" מדיניות שיווק אגרסיבית ביותר בשוק העולמי והצליחה בין השאר לחדור להובלה הימית־אווירית המשולבת מהמזרח הרחוק דרך החוף המערבי של ארה"ב לאירופה. כן זכתה בעסקה רווחית מאד להעברת ... מאירופה לאלסקה.

נראה כי בזכות הגדלת העיסוק בהובלת מטענים הצליחה "אל על" למנוע את הצורך בפיטורי עובדים ובהשבתת מטוסים והיא אף עשויה לסיים את השנה באיזון. על אסטרטגיה זו החליט הרלב לאחר הפסד גדול במחצית הראשונה של השנה. עתה נראה כי במחציתה השניה מתקזז הפסד זה.

בתוך כך נודע כי למרות צמצום תנועת המטענים בנמל בן־גוריון, נוצר במטענים פיגור של שלוש טיסות במסוף. חברות התעופה הזרות שלחו בימים אלה התראה למנהל מנ"ת, חברה־הבת של "אל על", כי יוחזק אחראי לנזקים שייגרמו להן מפיגור זה. "אל על" אינה תגובה על מכתב זה.

שלוש החברות המובילות בהובלת מטענים בקו הישראלי הן "אל על", "סי.ה.אי." ו"סוויסאיר".

הסכם להקמת מרכז למחקרי תשתית תעשייתיים במדעי־החיים

הסכם בין הממשלה, באמצעות המדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר, ובין מרכז ידע גליל עליון (מיגל) על הקמת מרכז למחקרי תשתית תעשייתיים בתחומי מדעי־החיים, נחתם באחרונה.

מיגל הוא מכון המשותף לקיבוצים בגליל העליון הממוקם באזור התעשיה בקרית שמונה. עיסוקיו העיקריים הם מחקר ופיתוח בתחומי האגרוכימיה, המזון והביוטכנולוגיה, בשביל ההתיישבות בצפון הארץ והגולן. במכון מועסקים 70 עובדים מקרית שמונה והסביבה, מהם 15 בעלי תואר דוקטור. נוסף למחקר ופיתוח עוסק המכון בפרוייקטים חינוכיים בתחומי מדעי־החיים.

המדען הראשי יגאל ארליך ציין כי משרדו רואה חשיבות רבה בסיוע הממשלתי לפיתוח תשתית תעשיה עתירת ידע באזור הגליל לפיתוח ענפי פרנסה לבני המקום. ההסכם בנוי על תוכנית עבודה שמיגל תגיש למדען הראשי לתקופה של שלוש שנים לפחות וישתתפו במימונו קיבוצי הגליל והסוכנות היהודית.

הגידול בפריון העבודה ב־85־87 עלול להיבלם השנה בגלל ההאטה

מאת חיים ביאור

בשנים 85־'87 גדל פריון העבודה במשק בשיעור גבוה מאשר בשנים הקודמות אולם השנה, עקב ההאטה, עלולה מגמת הגידול בפריון להיעצר – נאמר בסקירה השנתית של המכון לפריון העבודה והייצור.

במגזר העסקי עלה הפריון בשלוש השנים האמורות בשיעור של 4 אחוזים, לעומת אחוז אחד בראשית שנות ה־80'. במיוחד נרשמו תוצאות נאות בתעשיה, שבה עלה הפריון ב־4.5 אחוזים, עקב הגידול בצריכה הפרטית, בייצוא ובתעסוקה גם יחד.

בשנת '87 גדל הפריון ב־3.5 אחוזים. העליה מקיפה את כל ענפי המשק: בחקלאות 12 אחוז; בתעשיה 3.5; תחבורה ותקשורת 2; ענף הבינוי 9 אחוזים.

האומדן לגבי '88 מצביע על כך שלאחר עליות של 5־8 אחוזים בתוצר המקומי הנקי בשנים 85־'87, חזויה השנה עליה של 1־2 אחוזים בתוצר המקומי. מספר המועסקים הישראלים יעלה בכ־2 אחוזים, אך במקביל מורגש צמצום במספר שעות העבודה של המועסקים במשק בפחות מאחוז אחד. צמצום זה ישפיע על הפעילות בענף הבינוי שבו כ־40 אחוז מהמועסקים הם ערביי השטחים.

מסקירת המכון לפריון עולה שהתוצר למועסק בישראל נמוך לעומת התוצר ב־10 מדינות תעשייתיות הנסקרות. כך, לדוגמה, בשווייץ עמד אשתקד התוצר למועסק על 52,500 דולר; בגרמניה 44,200; בצרפת 41,900; יפאן 40,400; ארה"ב 39,500; נורווגיה 39,000; איטליה 36,800; שוודיה 36,700; קנדה 34,900; בריטניה 27,300 וישראל 23,300 דולר.

מנהל המכון לפריון העבודה והייצור, יוסף הוריאל, קרא אתמול במסיבת עתונאים לחדש את תמריץ המס שניתן עד שנת 75 על עליה מוגדה בפריון. לדבריו בארה"ב, שבה שלטה במשך שנים ססמת אי ההתערבות של הממשלה בפעילות המשקית, ניכרת באחרונה התערבות כזאת המתבטאת במתן פטור ממס על הטבות לעובדים שרשמו עליה בפריון ותרמו ישירות לייעול המפעל. הוא קרא לוותר על הסובסידיה בסך 1.5 מיליארד שקל, הניתנת כיום דרך הביטוח הלאומי למטרה של הוזלת עלויות העבודה ולהנהיג במקום זאת תמריץ מס על עליות ליחידת תוצר.

סקירת המכון לפריון מציינת כי שיעור ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי מסך האוכלוסיה מגיע בישראל רק ל־34 אחוז, השיעור הנמוך ביותר מבין המדינות התעשייתיות שבהן הוא מגיע לכ־50 אחוז. שיעור ההשתתפות הנמוך גורם לכך שהתוצר לנפש בישראל הוא רק כשליש מהתוצר למועסק כלומר כל מועסק "מפרנס" עוד שתי נפשות בעוד שבמדינות המושוות כל מועסק "מפרנס" נפש נוספת אחת בלבד ולכך נודעת משמעות רבה לגבי רמת החיים.

הוצאות העבודה לשעת עבודה במגזר העסקי עלו בשנת '87 בשיעור גבוה יותר מעליית הפריון, קובעת הסקירה. עובדה זו, בצירוף ההקפאה המתמשכת של שער החליפין, מקטינה את כושר התחרות של ישראל בשווקים הבין־לאומיים.

מלאי ההון למועסק, שהוא אחד הגורמים המשפיעים על הפריון, נמוך בישראל בהשוואה למדינות התעשייתיות. אשתקד לא חל שינוי במלאי ההון למועסק בכלל המשק. מבין ענפי המשק, רק בתעשיה נרשם גידול־מה, של כ־1.5 אחוזים, במלאי ההון למועסק, בעוד שבשאר הענפים נרשמו ירידות, שהבולטות בהן: ענף הבינוי – ירידה של כ־14 אחוז במלאי ההון למועסק, וענף החקלאות כ־2.5 אחוזים.

גידול חד בנכסי קרנות „המזרחי" באוקטובר

מסיכום נתוני אוקטובר במערכת קרנות הנאמנות התברר כי הגידול הגבוה ביותר השיגה „עמרה", חברה לניהול מקבוצת בנק המזרחי: סך נכסי הקרנות שבניהולה הגיעו ל־234.3 מיליון ש"ח, גידול של 21.5%, לעומת גידול בממוצע במערכת של 11.7%.

להלן הגידול באחוזים:

המזרחי	21.5
הבינלאומי	18.2
פועלים	16.1
דיסקונט	11.5
כלל	7.4
אחרים	10.1

גידול זה מעלה את חלקו של בנק המזרחי ל־6.2% מכלל המערכת.

עוד התברר כי את התשואה המשוקללת הגבוהה ביותר מבין קרנות הנאמנות של ארבעת הבנקים הגדולים מאז תחילת השנה עד סוף ספטמבר השיגו קרנות הנאמנות שבניהול „עמרה" שהגיעו ל־10.91%, כלל 10.32%, פועלים 7.78%, דיסקונט 9.06%.

„כף חנוכה" בעין גדי

מאת דויד מרשיוב

בית הארחה בעין גדי מציע לנופשים לעשות „כף משפחות" בחופשת החנוכה בשני מחזורים לחמישה ימים וארבעה לילות.

התוכנית: במחיר 220 שקל לזוג או 270 שקל לזוג פלוס ילד ו־300 שקל לזוג פלוס שני ילדים בתנאי פנסיון מלא עם כניסה חופשית למרחצאות עין גדי ולפעולות הנלוות.

כן כוללת תוכנית הנופש סיורי מדבר מודרכים על ידי מדריכים מקצועיים בשמורות הטבע, במעיינות ובמפלים, במצדה, במערות קומראן וכן פעילויות ספורט. לנשים מוצעות שיחות הדרכה בתחום טיפוח העור, קוסמטיקה ומסג'ים.

איל הון סעודי ממומן כשליש מהבעלות על „פרסט בוסטון"

החברה האמריקאית ערכה את הערכות השיווי של החברות הממשלתיות ועתה מתמודדת יחד עם פרופ' אמיר ברנע על המכרז להערכת שווי הבנקים

מאת דויד שרביט

איל הון סעודי ממנן כשליש מהבעלות על חברת „פרסט בוסטון" במסגרת עסקת ענק להפיכתה של החברה מחברה ציבורית לפרטית. „פרסט בוסטון" ערכה בשביל הממשלה את הערכות השווי של כל החברות הממשלתיות הראויות למכירה ועתה מתמודדת במכרז, יחד עם פרופ' אמיר ברנע וחברת יעוץ מקומית נוספת, להערכת שווי הבנקים.

דבר המעורבות של איל ההון הסעודי ב„פרסט בוסטון", באמצעות קבוצת אוליאן, הועבר לידיעת גורמים מוסמכים בממשלה, שעתה בודקים את משמעותו מבחינת עתיד היחסים עם הממשלה ו... של החברה לשמש גם להבא כיועץ בנושאים שונים.

מעורבות הקבוצה הסעודית בבעלות על „פרסט בוסטון" היא במסגרת עסקה משולבת להפיכתה של „פרסט בוסטון" לחברה פרטית תוך מיזוגה עם „קרדיט סוויס" כבנק השקעות עולמי. הקבוצה הסעודית מממנת את השלב הראשון של "היציאה מהציבור", בדרך של רכישת 30.5 אחוז ממניות „פרסט בוסטון", כאשר הכוונה הסופית היא להעביר את חבילת המניות למשקיעים מוסדיים מהמזרח הרחוק או מאוסטרליה.

פרידריך קוניצקי, ראש החטיבה הבין־לאומית של „פרסט בוסטון", ידע גורמים מוסמכים בארץ על השינוי בבעלות על החברה והמעורבות הזמנית שתהיה לקבוצת ההשקעות הסעודית. הוא ציין כי היה צורך במציאת מימון ביניים לבעלות על החברה מאחר שחוקי ההתאגדות בארה"ב אוסרים על בנק מסחרי („קרדיט סוויס") להחזיק שליטה בבנק להשקעות. לדבריו, עד שתוסדר הבעלות הסופית עם המשקיעים המוסדיים, לא תהיה לקבוצה הסעודית השפעה על הניהול או התפעול של קבוצת „פרסט בוסטון".

פרופ' ברנע, השוהה בשנת שבתון בארה"ב, כבר נפגש עם מחלקת ההערכות של „פרסט בוסטון" לקבלת חומר ראשוני הנוגע להערכת השווי של הבנקים הישראליים.

הערכה של פרופ' נסים ארניה סייעה ל„תבל" לצאת לבורסה

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

פרופ' נסים ארניה, ראש החוג לחשבונאות באוניברסיטת תל־אביב, העריך את שוויה של חברת „תבל", שהתמוססה באחרונה ומנהלה ברח לחו"ל, בכשני מיליון דולר. הערכתו ניתנה לפני כשנה וחצי זמן קצר לפני שיצאה החברה לבורסה. בזמן הערכתו עמד הונה העצמי של החברה על כ־50,000 דולר בלבד.

חוות הדעת של פרופ' ארניה, שניתנה בתשקיף ההנפקה של חברת „תבל", סייעה במתן אישור להנפקת החברה על־ידי הבורסה והרשות לניירות ערך.

בחוות דעתו קבע פרופ' ארניה כי רווחיה של „תבל" בשלוש השנים שלפני ההנפקה הסתכמו בכ־280,000 דולר בשנה והם צפויים להימשך גם בשנים הבאות. על־סמך מכפיל של 7 שווה, לכן, החברה להערכתו כ־1.2 מיליון דולר. כאמור, התעלם פרופ' ארניה בהערכתו מהשווי הנכסי האפסי של החברה.

לדבריו עתה מקבל ששווי חברת שירות יתבסס על זרמי ההכנסות והרווחים הצפויים. לטענתו, בזמן ההנפקה לא ניתן היה לחזות את הסתבכות החברה בהשקעות כושלות ואת התרוקנותה של החברה, שגרמה הוצאות רבות ללא הכנסות מקבילות.

מומחים אחרים בחשבונאות דוחים את הסבריו. לדבריהם אי אפשר לבסס שווי חברה העוסקת בתיווך פיננסי על שיקולי הכנסות בלבד תוך התעלמות מהונה העצמי. כמו כן אי אפשר להקיש מרווחי החברה בעבר, בזמן אינפלציה גבוהה, לגבי רווחיה בעתיד, כשהאינפלציה מצטמצמת ואתה הרווחים הפיננסים. עוד אומרים המומחים שפרופ' ארניה התעלם בהערכתו ממצב לחזיה של החברה, הכמותנות שלהם ופיזורם. בדיעבד התברר שחלק גדול מהפסדי החברה נבעו מחובות אבודים של לקוחותיה.

אגב, פרופ' ארניה, יחד עם „מריל־לינץ'", הציע לממשלה להעריך את שווי המניות הבנקאיות לצורך מכירתן. יש לקוות שהערכתו את שווי המניות הבנקאיות תהיה קרובה יותר למציאות מאשר הערכתו את „תבל".

יותר מ־50% מבקרים בקניון אילון כדי לבלות לא לקנות

הביקור בקניון אילון אינו בהכרח למטרת קניות. מטרת כמחצית מן המבקרים שם היא קניות, אך יותר ממחציתם מצהירים כי מטרתם בילויים, כולל ארוחה במסעדה או ישיבה בבית קפה – כך קובעת איריס גרייצר במחקר על קניון אילון המתפרסם בכתב העת „עיר ואזור" בהוצאת משרד הפנים.

היא טוענת כי מאחר שקניון אילון היה הראשון מסוגו בישראל ומאחר שהוקם ואוכלס בתקופה של אי־שקט כלכלי, ננקטו אמצעים מוגברים כדי לבחור בזהירות את היחידות המסחריות בו. העסקים שזכו להיכנס לקניון קשורים ברובם לרשתות מסחריות בעלות חנויות נוספות, והיו, בתל־אביב ובערים אחרות והיו יכולות להוכיח את איתנותן הכספית.

מאחר שהיתה מלכתחילה אי־ודאות ביחס להצלחתו של הקניון, לא יכלה ההנהלה המרכזית להרשות לעצמה חילופים באכלוס החנויות בשלבים הראשונים לפתיחתו, דבר שהיה עלול לפגוע בתדמיתו של הקניון כמרכז מסחרי מצליח ולהשפיע בכך לא רק על היקף הקניות במקום, אלא גם על סיכויי הצלחתם של מרכזים דומים נוספים המתוכננים לקום בארץ.

המחקר מציין, כי הרוב הגדול של המבקרים בקניון אילון (80%) מתגוררים בתחומי האיזור המטרופוליטני של תל־אביב. היתר (20%) מגיעים מאזורים שמחוץ לאיזור המטרופוליטני, אך יותר ממחציתם עובדים בתחומי המטרופולין ומתגוררים סמוך לו. בגלל כוח המשיכה הרב של הקניון היה מספר המבקרים מאזורים מרוחקים גדול בעת שנפתח, אך הוא ירד במהירות.

באופן כללי רוב המבקרים בקניון אילון הם צעירים ורובם נשים. רק כשליש מהמבקרים הוא אוכלוסיה מבוגרת, שחלק ממנה עדיין שייך לכוח העבודה. יש חשיבות מיוחדת לעובדה, שבערך שליש מן המבקרים בקניון הם מבוגרים.

התדמית של הקניון, כפי שנמצאה בסקר, היא זו של מקום קניות יקר. כמחצית מן הנשאלים ציינו שזה החסרון העיקרי שלו. יש להזכיר, שהקניון אוכלס מלכתחילה בגופים מסחריים מבוססים, ידועי שם, שרובם קשורים לרשתות מסחריות המספקות מוצרים באיכות גבוהה ועקב כך גם במחירים בינוניים ומעלה. אין כמעט הבדל במחירים בין החנויות בקניון אילון ובין חנויות אחרות של הרשת הנמצאות במקומות אחרים.

„ב.מ.וו 1316" ב„באדג'ט"

מאת אריה אדר

חברת ההשכרה "באדג'ט" רכשה באחרונה 100 מכוניות "ב.מ.וו. 1316", שיוצעו להשכרה ב־483 דולר לשבוע.

ה"ב.מ.וו. 1316" היא הדגם החדש ביותר בסדרת ה־3 של היצרן הגרמני והיא מצויידת בתיבת־הילוכים אוטומטית, בהגה־כוח, במזגן, במראות־צד חשמליות ותמורת תשלום נוסף גם בפלאפון.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5769.70	5731.78
אבוקה	375.72	374.10
אגת	304.85	302.72
אגם	116.67	115.79
אדיר	2054.10	2039.23
אדם	157.97	156.85
אופיר	185.07	183.81
אור *	457.43	453.70
אוריון	129.11	128.14
אורלי	332.91	330.54
אורן	930.69	924.19
אייל	6193.93	6072.79
איים	6103.41	6017.72
איתן	894.27	887.30
אלון	718.06	711.47
אלמוג	730.61	724.20
אנליסט אלף	117.40	115.68
אנליסט גמישה	111.25	108.60
אנליסט כניות	103.99	101.47
אנקור	103.52	102.48
ארז	206.52	205.03
אש	146.88	143.64
אשל	198.59	197.19
אתגר	89.50	88.74
אתרוג	293.38	291.24
בדולח	152.06	151.84
ברוש	585.70	579.60
ברק	505.18	499.25
ברקת	361.71	360.11
גביש	1713.50	1701.41
גבע	128.18	127.23

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	516.55	514.15
גיא	117.98	117.12
גיל	3459.78	3435.53
גלית	738.50	733.04
דובדבן	389.36	386.66
דוכיפת	559.60	554.71
דולב	282.24	280.05
דורון	165.12	162.07
דותן	315.79	310.00
דליה	635.12	625.13
דרור	346.32	340.03
דקל	370.69	368.07
הדס	432.24	429.43
הילה	455.76	455.71
ורד	624.69	613.18
זוהר	124.68	123.74
זיו	154.50	153.11
זינוק	108.62	106.31
זיק	82.95	80.97
זמיר	436.97	433.24
זמרת	192.68	191.37
חליפין	162.97	162.54
חלמיש	252.70	231.62
חן	169.37	168.95
טופז	131.66	130.49
טל	6903.81	6817.84
יובל	531.35	526.75
יהלום	173.55	172.19
יסודות	385.11	379.38
ישרה	518.85	515.53
כוכב	301.17	298.61
כחל	138.06	137.13
כלנית	692.89	679.66
כספית	302.68	301.42

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
להם	5224.43	5187.07
למשקיע	140.23	138.46
לפיד	306.71	300.85
לקט	2207.52	2190.20
לשם	449.38	447.37
מבחר	1574.24	1563.48
מבטח	4567.36	4536.07
מגד	303.56	301.39
מגן	4253.26	4203.65
מור	1712.48	1700.58
מורן	949.72	942.75
מטה	27644.61	27231.54
מימר	1192.12	1183.86
מכלול	98.45	97.77
מעוף	5070.22	5035.02
מעיין	804.44	798.83
מקשה	450.17	448.14
מרווח	143.49	142.95
מרום	1558.65	1547.74
נגה	165.83	164.57
נטיף	284.88	283.73
נטע	482.02	474.88
נילי	134.29	133.30
סביון	681.35	668.30
סגולה *	152.20	151.06
סלע	436.08	434.08
סנונית	619.28	615.08
סער	407.76	404.27
ספיר	181.41	181.40
עדיף	386.13	382.86
עדית	—	—
עידן	572.69	564.27
ענבר	120.63	119.59
ענת	2350.69	2333.21

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עפרוני	585.67	578.52
ערמון	127.61	126.74
פלא	1735.45	1722.97
צבר	571.91	567.83
צופית	520.96	516.44
צוק	141.82	141.82
צייד	1303.18	1292.98
צמיחה	571.02	562.61
צמרת	164.90	163.72
צריח	116.21	114.59
קלע	181.61	181.16
קשת	119.24	118.39
רבית	18088.41	17931.09
רימון	153.55	153.28
רקפת	987.65	971.85
רשף	475.18	471.46
שביט	531.90	527.29
שהם	393.98	391.90
שחף	109.62	108.66
שירה	490.01	486.58
שמיר	475.52	472.09
שנהב	713.11	707.91
שחק	741.52	737.49
שפע	105.16	104.40
שקד	203.20	201.75
תאנה	263.17	261.17
תדהר	560.63	559.13
תירוש	636.86	632.17
תנופה	114.59	113.70
תמר	296.91	294.91
תפוח	230.05	228.47
תרשיש	124.62	123.73
תשרי	614.81	609.62

נדל"ן / אבי שוברט

פעילות בהשכרת ומכירת שטחים מסחריים בת"א

פעילות ערה בתחום המסחרי היתה בארבעת החודשים האחרונים בתל־אביב. העסקות, שכולן כבר בוצעו ונחתמו, היו בכל המגזרים המסחריים: חנויות, משרדים, מבני תעשיה, אולמות ומחסנים. כך מתחוור מדיווחה של המחלקה המסחרית ב„אנגלו־סכסון".

להלן עסקות שנעשו בתקופה האחרונה על־ידי „אנגלו־סכסון" בתל־אביב:

★ השכרה של 2000 מ"ר ברחוב קיבוץ גלויות ב־4 דולר למ"ר.

★ השכרת שטח מסחרי של 130 מ"ר ברחוב ז'בוטינסקי, רמת־גן, לחברת רהיטים, 18 דולר למ"ר.

★ השכרת 200 מ"ר בכיכר אתרים, 10 דולר למ"ר.

★ השכרת 400 מ"ר משרדים למוסד בנקאי בשדרות רוטשילד, 15 דולר למ"ר.

★ מכירת שטח (200 מ"ר) בדרך פתח תקווה, 800 דולר למ"ר.

★ השכרת שטח 1000 מ"ר באזור התעשיה של ראש העין, במבנה בן שתי קומות, לפי 5 דולר למ"ר, למפעל מזון.

★ השכרת שטח של 660 מ"ר למעבדות רפואיות ברחוב ז'בוטינסקי ברמת־גן, 8 דולר למ"ר.

★ השכרת משרדים במגדל רסקו בתל־אביב: 245 מ"ר, 6,125 דולר לחודש לחברת „סגר" כימיקלים.

★ השכרת 150 מ"ר לנספחות זרה בבית אסיה, 37.5 דולר למ"ר.

★ מכירת מגרש בקרית מסלול, 110,000 דולר לדונם.

★ השכרת מחסנים ברחוב אבא הלל ברמת גן לחברת „רפי זהב", 5 דולר למ"ר.

★ מכירת מגרש בחולון (לא לבניה), 55,000 דולר לדונם.

★ השכרת 14 דונם עם מבני תעשיה (5000 מ"ר) בצומת סגולה־פתח תקווה לחברת „שופרסל", 25,000 דולר לחודש.

★ מכירת מגרש בקרית מסלול: 3 דונם במחיר 310,000 דולר.

★ השכרת 65 מ"ר בדיזנגוף סנטר, בקומה העליונה, למשרדים ושיווק, לפי 30 דולר למ"ר לחודש.

★ באזור התעשיה החדש של ראשון לציון נמכר מגרש בן 4 דונם ועליו מבנה תעשיה של 1,800 מ"ר, במחיר של כ־600,000 דולר.

★ עשרות עסקות קטנות של השכרת ומכירת אולמות תעשיה בקומות עליונות באזור רמת־החייל, שיכון דן, בני־ברק ורמת־גן במחירים הנעים בין 6־8 דולר בעד השכרה ו־800 דולר למ"ר במכירה.

★ השכרת שטח של 1400 מ"ר באזור התעשיה בקרית מסלול להקמת מועדון בולינג, 7000 דולר לחודש.

★ מכירת מגרש (7 דונמים) באזור התעשיה רמת אליהו בראשון לציון, כ־100,000 דולר לדונם.

★ השכרת בניין מסחרי ומעבדות ברחוב נחלת יצחק 40, בשטח של 1600 מ"ר, 16,000 דולר לחודש לחברת מעבדות ותרופות „תבור".

★ השכרת 500 מ"ר באזור רמת־החייל, 5 דולר למ"ר.

★ השכרת כ־500 מ"ר למשרד ברחוב הראשי ביהוד, 6 דולר למ"ר, לחברת „מוקד אמון".

השכרת מבנה בודד ברחוב התעשיה באזור יהודה, בשטח של 900 מ"ר למפעל להיתוך נייר, 5 דולר למ"ר.

מנכ"ל חברת „אנגלו־סכסון" תל־אביב, עמוס גלזר, מסר כי חברתו קבלה לטיפול בלעדי פרוייקטים מסחריים גדולים בתחום תעשיות עתירות ידע, משרדים ואולמות תצוגה: ברמת החייל שיכון דן (תל־אביב) – פרוייקט „בית שביט" ברחוב ז'בוטינסקי פינת בן גוריון – פרוייקט „בית דוד", בהרצליה פיתוח, בצומת אכדיה – פרוייקט „בית אקרשטיין".

„מהדרין" תקים מרכז קניות במקום בית אריזה

חברת „מהדרין" עומדת לערוך שינוי ייעוד ולהפוך את תוכנית בית האריזה של החברה בנתניה למרכז מסחרי.

הפרוייקט, המוערך בכ־5 מיליון דולר, ייבנה על ידי החברה וישתרע על 8,500 מ"ר. כבר עתה נחתם חוזה שכירות על 3,000 מ"ר להיפר־כל.

החברה תעמיד כ־4 מיליון ש"ח ממקורות עצמיים למימון הפרוייקט והבניה תארך כשנתיים.

„אדוארדס, דאוול סטון" יתכננו את „אילת קלאב"

אחד משלושת משרדי האדריכלים הגדולים בעולם בתחום אדריכלות נוף ופיתוח סביבתי יתכנן את פיתוחו של מלון הנופש הגדול ביותר במזרח התיכון מלון „אילת קלאב".

משרד האדריכלים האמריקאי „אדוארדס, דאוול, סטון" נבחר על ידי בעלי הפרוייקט להיות המתכנן לפיתוח הסביבתי. משרד זה תכנן הקמתם של בתי מלון לנופש מהמפוארים בעולם כמו „הייאט גראנד סייפרס" ב„דיסני וורלד" בפלורידה, מלון נופש באיים הקריביים, מלון בברזיל ועשרות פרוייקטים אחרים.

„אילת קלאב" באילת, המוקם על ידי חברת „קלאב הוטלס אינטרנשיונל", ישתרע על שטח של כ־40 דונם ומתוכנן בידי האדריכלים הישראלים ישראל בר־לב ואלכס כהן. במלון יהיו 800 סוויטות מפוארות שבכל אחת מהן שני חדרים וכל השירותים האחרים. תכנון המלון כולל 7 בריכות, 5 מפלי מים, גבעה מלאכותית מסלע שמתוכה יצאו אפיקי מים, פארק עם צמחיה במרכז שיקיף בתי קפה ועוד. במלון יהיו 8 מסעדות.

עבודות התכנון נכנסו באחרונה להילוך מואץ תוך תיאום מלא עם מהנדס העיר אילת דב רול ואדריכלית העיר רוזה מייקליס. צוות האדריכלים האמריקאים יגיע שוב בקרוב כדי להיפגש עם המתכננים הישראלים וגורמי ההנדסה באילת להשלמת עבודות התכנון.

„אברהמי" בונה דירות באילת

חברת „אברהמי ובניו", בונה באילת דירות של 3 חדרים עד 7 חדרים בבנייני דירות הממוקמים על הגבעה מול בית החולים יוספטל ששטחם נע בין 110 מ"ר ל־135 מ"ר.

השכונה נבנית בבניה נמוכה, על שטחים הנעים מ־120 מ"ר עם אפשרות להרחבה עד 155 מ"ר. בסך הכל בונה החברה 200 יחידות דיור בשכונת קוטג'ים ודירות בחסות משרד השיכון.

★ „אברהמי" בונה שכונת וילות בת 27 יחידות דיור באלפי מנשה. הוילות מדורגות ולכל אחת גינה צמודה ומרפסת גדולה הצופה לנוף. הוילות בעלות 4 חדרים בשטח של 133 מ"ר, מרפסת של 36 מ"ר + גינה וחדר משק עם אפשרות להרחבה. מחירן החל ב־117,000 ש"ח. הפרוייקט בשלבי בניה וסיומה מתוכנן לאוגוסט 89.

★ כן בונה החברה שתי שכונות באריאל: שכונת דירות וקוטג'ים אחת בת 42 יחידות דיור ושניה בת 85 יחידות. בשכונות בנות 3 חדרים על שטח של 80 מ"ר עם אפשרות להרחבה ודירות בנות 5 וחצי־ חדרים בשטח של 140 מ"ר. מחירן החל ב־84,000 ש"ח.

המינהל מבקש 2.6 מ' ש"ח בחולות ראשל"צ

מינהל מקרקעי ישראל מבקש 2.6 מיליון ש"ח בעד 4,180 מ"ר בחולות ראשון לציון. על שטח זה ניתן להקים 70 יחידות דיור ומבני מסחר בשטח של 480 מ"ר.

★ במבשרת ציון הסמוכה לירושלים מציע המינהל 9 מגרשים בשטח של 5,630 מ"ר. מחיר המינימום, 746,000 ש"ח.

★ בקרית אריה, אזור התעשיה של פתח תקוה, מציע המינהל מגרש של 3,300 מ"ר להקמת מבנה תעשיה. מחיר המינימום 639,000 ש"ח. כל המחירים כוללים הוצאות פיתוח.

★ במסגרת „בנה ביתך" בשלומי מוצעים 17 מגרשים.

חידושים במערכות המידע הממוחשב בפועלים

בנק הפועלים הנהיג מספר חידושים במערכות המחשוב המספקות מידע ללקוחות על פעולותיהם הבנקאיות. חידושים אלה נועדו לשפר את שירותי המידע העומדים לרשותם ולסייע להם בניהול עניניהם הכספיים בבנק.

הלקוחות יכולים מעתה לקבל במסופי ה„ערכן" לשירות עצמי „ריכוז יתרות כולל", המדווח במרוכז על היתרות המשוערכות בכל חשבונותיהם העיקריים בבנק. הדיווח החדש כולל הן את היתרות של הנכסים הפיננסיים של הלקוח, כולל תוכניות חיסכון, ניירות ערך, פקדונות בשקלים ופקדונות במט"ח, הן את היתרות המשוערכות של התחייבותיו לבנק, כולל: הלוואות לא צמודות והלוואות צמודות, ערבויות, משיכת יתר בחשבון העו"ש וכן התחייבויות במסגרת הסדר „ישראכרט גמיש".

דיווח מרוכז כזה מאפשר ללקוח לקבל בכל עת תמונה עדכנית על מכלול התחייבויותיו ונכסיו הפיננסיים, דבר שהוא בעל חשיבות רבה בניהול פעילותו הכספית.

הלקוחות יכולים לקבל במסופי ה„ערכן" מידע מעודכן גם על חשבונותיהם בקופות הגמל וקרנות ההשתלמות. מידע זה כולל נתונים על היתרות המשוערכות בכל אחת מהקופות והקרנות וכן נתונים על התנועות בכל קופה ובכל קרן.

חידוש נוסף שיונהג על ידי הבנק יאפשר ללקוחות, שבצעו פעולות בפקדונות בשקלים, לקבל לביתם דיווח חודשי מרוכז של כל הפעולות שבוצעו בפקדונות השקליים במרוצת החודש החולף. דיווח כזה יישלח ללקוחות לראשונה בתחילת דצמבר לגבי פעולות שבצעו בפקדונות בשקלים במהלך נובמבר.

מיסוי ועבודה / איתן יעקבסון

פיצוי על הודעת פיטורים מוקדמת – חייב במס

מעסיק המפטר עובד, חייב לתת לו התראה של 14 יום מיום ההודעה על הפיטורים עד הפסקת עבודתו. בימים אלה העובד זכאי לקבל את שכרו במלואו. מעבידים רבים נוהגים לשלם בעד 14 ימי העבודה את השכר המגיע ולהפסיק מייד את עבודתו של העובד בפועל. האם תשלום זה חייב במס?

בוודאי. תשלום זה חייב במס על פי סעיף 2 (2) לפקודת מס הכנסה מפני שהוא משכורת לכל דבר. אם עובד מוותר על זכותו למתן הודעה מוקדמת ובמקביל מקבל פיצויים מוגדלים, ייתכן שהסכום נטו שלו יהיה גדול יותר.

מדובר בעיקר כאשר המשכורת נמוכה מ־2,770 ש"ח ואז, בכפוף לנסיבות, יתכן שפקיד השומה יתיר פטור ממס היכול להגיע עד התקרה של 2,770 ש"ח כפול מספר שנות העבודה. לדוגמה: נתונים: שנות עבודה – 20, משכורת – 1,500, פיצויים – 30,000, בעד הודעה מוקדמת – 750, פיצויים מוגדלים עקב ויתור על הודעה מוקדמת – 30,750, תקרת פטור ל־20 שנה – 55,400. במקרה הזה יש לעובד סיכוי טוב לקבל פטור ממס על 30,750 ש"ח וזה טוב יותר מאשר אם היה מקבל פטור ממס על 30,000 ש"ח ועל 750 ש"ח היה משלם מס.

פיטורי עובדת בעת חופשת לידה

סעיף 9 לחוק עבודת נשים משנת 1954 קובע שלא יפטר מעביד עובדת בחופשת הלידה ולא יתן לה הודעת פיטורים למועד החל בתקופה האמורה. כלומר הפיטורים אינם יכולים להיכנס לתוקף במהלך חופשת הלידה.

אולם פיטורים שיתממשו לאחר תום חופשת הלידה הם חוקיים, גם אם הודעת הפיטורים נמסרה במהלך חופשת הלידה. כך קבע בית הדין הארצי לעבודה.

עובדת שסברה כי עצם מסירת הודעת הפיטורים בתקופת חופשת הלידה אסורה, פנתה לבית הדין לעבודה לאחר שקבלה הודעת פיטורים במהלך חופשת הלידה. היא חשבה שאסור לפטרה בתקופה זו. אולם החוק קובע כי מסירת הודעת פיטורים מותרת אז, אך אסור שהפיטורים ייכנסו לתוקף בתקופה זו.

שכר פנסיונר בלי פגיעה בקצבתו

גבר יחיד עד גיל 70 ואשה במעמד זה עד גיל 65 יכולים להשתכר באוקטובר 1988 עד 910 ש"ח בחודש בלי שתיפגע זכותם לקבל קצבת זקנה מהביטוח הלאומי. סכום זה הוא מחצית השכר הממוצע במשק לעניין חוק הביטוח הלאומי. כלומר פנסיונרים יכולים להשתכר, עם הקצבה, עד 1,219 ש"ח בחודש.

פנסיונר עד גיל 70 שאשתו אינה עובדת, ישלם החל באוקטובר 1988 13 ש"ח בלבד מס הכנסה ממשכורת של 910 ש"ח לחודש וכן הם יקבלו קצבת זקנה בסך 437 ש"ח. לכן פנסיונרים רבים מעדיפים משרות חלקיות המאפשרות להם נטו גבוה יחסית אם מצרפים יחד את המשכורת וקצבת הזקנה.

קצבת זקנה ו„קיום בכבוד"

הביטוח הלאומי עדכן באחרונה את סכומי קצבת הזקנה. קצבה זו ליחיד היא 291 ש"ח בחודש ולזוג קשישים 437. סכומים אלה פטורים ממס. אולם הם מכסים כדי מחצית בערך את עלות המחיה של הקשישים.

אחד העיוותים הקיימים בנושא זה הוא שקשיש ששילם כעצמאי או כשכיר דמי ביטוח גבוהים, מקבל בערוב ימיו קצבה קטנה השווה לקצבה שמקבל אזרח ששילם דמי ביטוח נמוכים.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

140 מ־360 עובדי קריית הפלדה יפוטרו במסגרת תוכנית הבראה

שליש מהמפוטרים — מהנדסים; שבעה מיליונים דולר הפסדים מתחילת השנה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

140 מסך 360 עובדי קריית הפלדה בעכו יפוטרו במסגרת תוכנית הבראה. המפעל הפסיד מתחילת השנה כשבעה מיליון דולר.

לסופר "דבר" נודע כי אתמול בערב כונס הצוות הבכיר של המפעל בישיבה מיוחדת שנערכה בקפה "צור" בעכו, שם נמסרו לראשונה הפרטים הראשונים על תוכנית ההבראה אשר עובדה על ידי הנהלת קבוצת "מתכת פלדה" של "כור".

נוסף לצמצום הדראסטי של כוח האדם, יבוטלו פונקציות ניהוליות רבות, יאוחדו מחלקות, וכן ייקבע סולם תפוקות חדש לתשלום פרמיות. נודע כי כשליש מבין המפוטרים הם מהנדסים.

אתמול גם נמסרה לראשונה תוכנית ההבראה לוועד העובדים. השמועות על פיטורים קודמים נפוצו במפעל ובאיזור עכו בשבועות האחרונים, אך עד אתמול לא ידע איש מהעובדים כי מתוכנן צימצום שליש מכוח האדם במפעל.

מפעלי הפלדה בעכו צמצמו את כוח האדם שלהם ב־10 השנים האחרונות מ־720 עובדים ל־360. במהלך השנה האחרונה בלבד הוצאו לפנסיה מוקדמת כ־90 עובדים מעל גיל [illegible] כוח האדם [illegible]

[illegible] "כור", [illegible] כי 140 [illegible] מקריית הפלדה. [illegible] הצמצום הדראסטי [illegible] קריית הפלדה [illegible] השנים [illegible] בלבד,

בעוד הקודד עלה ביותר מ־80 אחוז. זה ביטוח חד ומכאיב, אך אני בטוח שאם הועד יתן ידו לתוכנית, תעלה קריית הפלדה על דרך המלך ותתחיל להרוויח, אמר ברדצן. הוא הוסיף כי אם העובדים יעמדו בתפוקות הנדרשות על פי התוכנית החדשה, לא ייפגע מרכיב הפרמיה בשכרם.

המחזור של קריית הפלדה עומד על כ־120 מיליון דולר בשנה. למרות עליה חדשה במחירי הפלדה בעולם בשנה האחרונה, לא הצליח המפעל להיחלץ מהקשיים, בעיקר עקב תחרות הקשה עם "רם תעשיות" ו"פקר פלדה".

ב"כור" מקווים שתוכנית ההבראה תביא לחיסכון בהוצאות בשיעור של 5 עד 6 מיליון דולר בשנה.

מאות מהשרון ליוו למנוחות את בועז גיל

(ע). – מאות מתושבי השרון ליוו אתמול למנוחות את בועז גיל (33), שנרצח ביום חמישי לפנות בוקר בצומת בית קמה שליד באר שבע.

"חקלאי שיצא בלילות כדי להתפרנס בכבוד", אמרו עליו חבריו. "האיש שאמר תמיד אסע לאט לאט כדי שאגיע בשלום לבני המשפחה", סופר לו.

ספד לו גם ראש עיריית כפר סבא יצחק ולד.

בן 17 ירה כדי להפחיד חברו נידון ל־4 שנים

(ע). – ארבע שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי הוטלו אתמול בבית משפט המחוזי בחיפה על נער בן 17, תושב קריית מוצקין, שירה לעבר חברו מאקדח על רקע חיסול חשבונות אישיים.

הנאשם הובא למשפט בפני הנשיא אברהם פרידמן והשופטים מלכיאל בלס וגתן קלינגבייל. התביעה טענה כי בליל השנה בשעת לילה, ארב לחברו בפתח ביתו בקריית מוצקין. הנאשם פתח באש מאקדח לעבר ידידו בעת שביקש להחנות את מכוניתו ליד הבית. הוא לא נפגע אך קליע ניפץ את שמשת המכונית.

כתב עת"ם בחיפה מוסר, כי התביעה חזרה בה, בעקבות עסקת טיעון, מאשמת ניסיון לרצח שיוחסה לנאשם, שהורשע על פי הודאתו בגרימת חבלה בכוונה מחמירה.

הנאשם טען להגנתו, כי ביקש להפחיד את המתלונן בעקבות מחלוקת אישית שנתגלעה ביניהם. השופטים ציינו בגזר הדין כי לא ייתכן שבלב עיר יפתח אדם באש כפתרון לחיסול בעיות אישיות.

חשד: רשת מפיצה ביו"ש ביטוחים מזוייפים

(ע). – חוקרי מפלג ההונאה במשטרת מחוז תל אביב בודקים בימים אלה חשד לפעילותה של רשת המתמחה בהפצת פוליסות ביטוח מזוייפות לרכב לתושבי השטחים. הפרשה נחשפה אתמול בבית משפט השלום בתל אביב, לשם הובאה זיוה עמק (30) מירושלים, החשודה בהפצת פוליסות ביטוח של החברות "פול" ו"הסנה".

בא כוח המשטרה טען, כי נהגים רבים בשטחים נוהגים במכוניותיהם כשברשותם פוליסות מזוייפות. במהלך החקירה נעצרה ביום ו' האחרון זיוה עמק, בעת שנסתה למכור פוליסות מזוייפות וגנובות לתושב השטחים מעט. בחיפוש אצלה נתפסה כמות גדולה של פוליסות ביטוח חובה שהוצאו על ידי "פול" ו"הסנה".

התוקר טען עוד, כי החשודה מסרה לחוקריה שקיבלה את הפוליסות מאדם אחר ובכוונת המשטרה לעצור את מפיצי הפוליסות וכן לערוך חיפוש בבתיהם. הוא אמר עוד כי נבדק החשד שמדובר ברשת של תושבי השטחים והזכיר כי בעבר נחקרה פרשה דומה.

החשודה טענה כי אינה מעורבת הפרשה ומסרה לחוקריה את זהותו של האדם ממנו קיבלה את פוליסות הביטוח המזוייפות. היא טענה כי היא אם לשלושה ילדים, בעלה הוא נכה צה"ל ואם תיעצר, "יהרסו חייה".

השופט ארי זידראב הורה לעצרה לארבעה ימים. "למרות בכייה של החשודה, עלול שחרורה, בשלב זה, לחבל בחקירה", קבע.

"נפסיק להיות הפריירים של המערכת" – מזהיר מנכ"ל קופ"ח

(ע). – בהופיעו אתמול לפני עובדי קופת חולים הכללית בעת סיור במרפאות פתח תקווה הודיע מנכ"ל הקופה נחום פסה כי "בגלל הסכם האזוריות אנו נאלצים לתת לקופות החולים מכבי, המאוחדת והלאומית שירותי אשפוז במחירים מסובסדים. עלינו להסתלק מהאזוריות ובנושא זה נלך עד בג"צ. ברור כי נפסיק להיות הפריירים של המערכת", ציין פסה.

פסה תבע מן העובדים לעודד את הכוונות השירותיים בכלל המקצועות ולשפר את הניהול. בפנייתו אל העובדים אמר: "אתם יודעים את המציאות היטב. בכוונו ברירה יסודי מלמטה עשינו, בעת בניית תקציב 89, שיהיה מנוף לשיפור השירות".

מנכ"ל תבע להתמקד בארבעה נושאים: 1. שיפור השירות למבוטח, מתן חופש בחירה לגבי רופא המשפחה, לגבי בחירת המרפאה ואפילו בחירת שיטת השירות במרפאה או אצל הרופא העצמאי; 2. הגדלת ההצטרפות לקופת חולים "לא נתחרה בשטחים מקיר לקיר. נתחרה באיכות הרפואה, התרופות, בשילוב בתי החולים ויש לנו יתרון מוחלט בתחום זה. 3. "נחפש דרכים להגדיל את הכנסות קופת חולים על ידי תשלום נוסף לשרותים שמעבר לסל הנוכחי כמו הפריות מבחנה לילד שני ושלישי, או הגברת התשלום הסמלי עבור מנת תרופות שהיא היום שקל אחד, ויעלה בקרוב לשקל וחצי. כן אנו דורשים מההסתדרות להגדיל את חלקנו במס האחיד". 4. להקטין את ההוצאות השוטפות, להתייעל, לחסוך, כדי לא להיות תלויים במשרד האוצר שעלול להיות עויין מבחינה פוליטית", סיים פסה.

אנשי הקיבוץ הארצי יחליטו אם לבטל או לשנות ה"הטבלה"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר"

הפרסום הראשון ("דבר" מיום שישי) על פרשת ההתעללות במוסד החינוכי־קיבוצי "אשרת" של תלמידי כיתות י"ב בתלמידים החדשים מכיתות ז', עורר בסוף השבוע סערת רוחות בקיבוצים, עד כדי כך שהקיבוץ הארצי אסר על מנהלת המוסד, נעמה אבירן, או על איש מהמחנכים והעובדים במוסד לדבר עם עתונאים.

מזכירה במוסד שאליה פנו עתונאים אמרה: "קיבלנו הנחיות מפורשות לא לדבר עם עתונאים ולהפנות אותם למזכירות של הקיבוץ הארצי".

כזכור, מדובר בטקס מסורתי הנקרא "הטבלה" שבמהלכו "מכשירים" התלמידים הבוגרים במוסד את התלמידים החדשים לכניסה "בלתי רשמית וכוגרת" למוסד. הדבר נעשה כאשר הבוגרים קשרים את הצעירים זה לזה לאחר שהעירו אותם באישון לילה, מרחו עליהם קמח, מרגרינה, ביצים וחלב לעיתים בתוך הבגדים ובאיזור אבר המין ואלצו אותם לעבור בבוץ ולהתרחץ במים קרים.

בעקבות הפרסום הופעל על חלק מהעתונאים לחץ כדי לדעת כיצד הגיע העלון "דפים" של קיבוץ עברון לידיהם, שם פורסם לראשונה מכתב של הורים מהקיבוץ המתארים את הטקס המשפיל. זאת, מאחר שעל פי הידוע לסופר "דבר" ניתנה הוראה כי אם עלונים פנימיים של הקיבוצים נשלחים לאמצעי התקשורת, מוטלת החובה על המפיצים לתלוש "דפים פרובלמטיים" כדי להסתיר בעיות מסוג זה שקיבלו תאוצה ופורסמו ברבים.

עוד נודע לסופר "דבר" כי בעקבות תלונות של הורים על טקס החניכות המשפיל, יגיע הבוקר לעברון, מקום מושבו של בית הספר "אשרת", מרדכי בהן מקיבוץ שמיר, רכז מחלקת החינוך של הקיבוץ הארצי. הוא יפגש עם חמשת מזכירי הקיבוצים מהגליל המערבי השותפים למוסד "אשרת" ויחד עם אנשי חינוך יגבשו החלטה או תוכנית אם להמשיך בטקס החניכות המסורתי, לבטלו או להכניס בו שינויים ומגבלות.

עם זאת, בקיבוץ הארצי הדגישו אתמול כי טקסים כאלה מקובלים גם במוסדות אחרים של הקיבוץ הארצי ובמהלכם נתגלו גם ערכים אחרים בקרב התלמידים כגון תושיה, אומץ והקרבה.

עדי אופי במשפט טייטלמן: "לב זהב, ביקורת על לשון פזיזה"

(ע). – בית המשפט המחוזי בירושלים יתן בימים הקרובים את גזר הדין במשפטו של אהרן טייטלמן, הסמנכ"ל המושעה של משרד התיירות. אתמול שמע השופט עזרא הדייה את הטיעונים לעונש.

טייטלמן הורשע בחודש שעבר בעבירה אחת של בקשת שוחד מיני מאחת הפקידות הכפופות לו, תמורת תוספת דרגה בלתי חוקית שאישר לה.

סניגורו של טייטלמן, עו"ד אהרן בן שחר, העלה אתמול על דוכן העדים שני עדי אופי: ח"כ אריאל ויינשטיין מהליכוד ובוחק לוי סמנכ"ל משרד התחבורה.

לוי סיפר כי הוא מכיר את טייטלמן 31 שנה, מאז שרותם הצבאי המשותף. "הוא בעל לב זהב, מהיר חשיבה ויכולת מקצועית רבה, אך במשרד התחבורה ובקרב חבריו היתה ביקורת על הלשון הפזיזה שלו". לוי סיפר, כי לאחר שנחשפה הפרשה וטייטלמן אולץ לעזוב את משרד התיירות ולחזור לעבודתו בשרות המטאורולוגי, חשבו עליו כמועמד לסגן מנהל השירות. בשל הפרשה הוטלה מועמדותו.

ח"כ ויינשטיין תיאר את פעילותו של טייטלמן כחבר במפלגה הליברלית. השניים הכירו לפני כשמונה שנים וויינשטיין תיאר את הנאשם כאדם שאיכפת לו באופן יוצא דופן ומעל ומעבר לבעיות המפלגה והחברה בישראל. "לאחר שנבחרתי לכנסת ב־1982, הוא לא פסק מלצלצל אלי ובתקיפות רבה וביקש להשפיע על עמדותי בנושאים שונים. הוא לא תבע דבר לעצמו, וזה יוצא דופן בתחום הפוליטי. הנביעות שלו היו בתחום של החברה הישראלית, של דברים שצריך לשפר".

הסניגור בן שחר ביקש להטיל עליו עונש של קנס כספי מתון, משום שלדבריו עולמו חרב עליו בשל אמירה אחת פזיזה. לדבריו צפוי עתה טייטלמן לפיטורים משרות המדינה בעקבות הרשעתו, והקריירה הציבורית שלו, שנמשכה שנים, תחוסל. טייטלמן גם יצטרך להתפטר עתה מתפקידיו הציבוריים כחבר בדירקטורים של חברות ממשלתיות ומחברותו במועצת עיריית ראשון לציון. לדברי הסניגור, טייטלמן נענש כבר מעל ומעבר בצורה חסרת פרופורציה, משום שכתב האישום המקורי נגדו כלל חמישה אישומים. שלושה נמחקו כבר בשלב מוקדם במשפט ומאישום נוסף זוכה. רק באישום שלי הורשע.

התובע, עו"ד מוטי פנציאס, דרש להטיל על סמנכ"ל משרד התיירות עונש הולם של מאסר בפועל. לדברי התובע, העונש צריך לתת ביטוי לשאט הנפש שחש בית המשפט כלפי עבירה של הטרדה מינית וגם לעובדה שתוספת הדרגה ניתנה לפקידה מקופת המדינה בשל שיקולים זרים ופסולים. כאמור, יתן השופט את גזר דינו בימים הקרובים.

★ מקום העליה לקברו של חיים וייצמן, נשיאה הראשון של מדינת ישראל, במלאות 26 שנים למותו, ייערך מחר בשעה 11.00, באחוזת הקבר שבמכון ויצמן ברחובות.

★ במעמד ראש הממשלה יצחק שמיר והנשיא הרביעי של מדינת ישראל אפרים קציר, ייחנך היום במכון ויצמן "המכון הקנדי לאנרגיות ולמחקר שימושי". המכון, "מגדל השמש", יאפשר למדעני המכון וכן לחוקרים מהארץ ומחו"ל לבצע מחקרים חלוציים בתחום ניצול אנרגיית השמש.

בל"ל מבקש כונס לשתי חברות של חיים שיף

(ע). – בנק לאומי פנה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה למנות כונס נכסים לשתיים מקבוצת חברותיו של המלונאי חיים שיף בשל חובותיו של שיף לבנק המסתכמים בכ־31 מיליון דולר. עוד לא הוגשו כתבי תשובה.

המדובר בבתי המרגוע ומלונות "הירוס" ובית המלון "אילה" ברחוב אחד העם בירושלים.

בא כוח בל"ל, עו"ד צבי מרגלית, טוען כי שיף שיעבד לטובת הבנק, כביטחון להבטחת תשלום חובותיו, את כל קבוצת חברותיו. לטענת הבנק, סוכם בינו לשיף כי החל ב־1 ביולי '89 ישלם שיף לבנק בתשלומים למשך תקופה של 10 שנים, סכום של 12 מיליון דולר. את יתרת הסכום ישלם ב־16 תשלומים חודשיים החל ב־1 במארס 88, כאשר סכום התשלום החודשי לא יפחת ממיליון דולר.

בא כוח בל"ל מציין עוד, כי נכון ליום הגשת הבקשה, הגיעה יתרת החוב שבפיגור מעבר ל־90 יום לסך של כ־4,500,000 ש"ח, וכל החוב שבפיגור הגיע לכ־9,000,000 ש"ח. בל"ל מבקש מבית המשפט למנות את עו"ד זכריה פייס לכונס לבתי המרגוע ובית המלון הנזכרים כדי לשמור על נכסיהן ולהבטיח את האפשרות לממשם.

★ אגודת העתונאים בירושלים הודיעה אתמול על הקמת תא לענייני העם היהודי שמטרתו להרחיב את המודעות לחשיבות הקשר שבין ישראל לתפוצות, ולהרחבת תחומי הכיסוי של הנושא, שאינו מקבל את הדגש וההיקף המתאימים. להנהלת התא נבחרו: יו"ר – אברהם בן מלך ("קול ישראל"); מזכיר – דני קיפר ("ידיעות אחרונות"); מרכז – אריה בנדר ("מעריב").

חיבוק לדגל באושוויץ

התרגשות גדולה עברו כ־150 בני נוער ישראלים שערכו בסוף השבוע ביקור במחנה אושוויץ. הם עורכים סיור לימודי בפולין מטעם משרד החינוך. בהגיעם למקום שרר באיזור קור עז. למרות זאת לא ויתרו על תוכניתם וצעדו אל תוך המחנה כשהם מניפים את דגלי ישראל. רבים מהם בכו. "אני לא יודעת מה קורה לי. מעולם לא בכיתי כך", אמרה אחת הנערות ליד המשרפות. מאושוויץ צעדו לאורך נתיב "מצעד המוות" עד בירקנאו הסמוכה שם ערכו טקס אזכרה. בתום הטקס חיבקו הנערים באורח ספונטאני את דגל ישראל

(צילום: רינה נעמן, אושוויץ)

סיכום ב"כור": הפיטורים ב"יובל גד" בתוקף; חילופי האשמות עם שיכון עובדים

מאת אבי שוברט, סופר הכלכלי של "דבר"

הנהלת כור סכמה אתמול כי הודעות הפיטורים שנשלחו לעובדי "יובל גד" ב־1 באוקטובר הן בתוקף.

ההנהלה מבהירה כי סגירת המפעל והפיטורים לא יפגעו בהתחייבות החברה לדיירים והיא תפעל להשלמת הבניה באתרים. בתום השלמת הבניה תצא כור לחלוטין מתחום הבניה ואין בדעתה להפעיל מחדש את "יובל גד".

כן נאמר בסיכום אתמול כי פסיקת האיגוד המקצועי לגבי הפיצויים, כפי שנקבעה במסגרת ההסכם שלא מומש, תחול כרוחה וכלשונה על כלל העובדים. עוד סוכם כי הסכם ברוח זו ייחתם היום בין ועד עובדי "יובל גד" ל"כור פלדה".

בישיבה השתתפו מזכיר חברת העובדים, מנכ"ל קבוצת הפלדה, מזכיר מועצת פועלי אשקלון ומליאת הועד.

החלטת הנהלת "כור" לסגור ולפטר הביאה לחילופי האשמות הדדיות בין הנהלת קונצרן "כור" והנהלת "שיכון עובדים". הראשונה מאשימה את עמיתתה באי מילוי חלקה בהסכם רכישת חברת "יובל גד". הנהלת "שיכון עובדים" טוענת לעומת זאת כי הנהלת "כור" אמורה היתה להעביר לרשותה סכומי כסף לתשלום חובות העבר והשלמת תשלומי הפיצויים למפוטרים.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול בתשובה לשאילתה בוועדה המרכזת של ההסתדרות, כי בקשת הפירוק נגד "כור" של ה"בנקרס טראסט" מנעה מ"כור" להעביר כספים ל"יובל גד", ולכן ימומש הסכם ההעברה ל"שיכון עובדים". עקב כך החברה תיסגר אך העובדים לא יופקרו.

מהנהלת "שיכון עובדים" נמסר אתמול כי היא דוחה מכל וכל את ההאשמות בעניין "יובל גד", וכי "שיכון עובדים" עמדה ועומדת בתנאי ההסכם כפי שנחתם בין "כור" ל"שיכון עובדים".

דובר "שיכון עובדים" אמר אתמול כי לפני ש"כור" נותנת פרסום לדברים בלתי מבוססים ובלתי בדוקים, רצוי וגם ראוי שימלאו אחר התנאים המינימליים של ההסכם. הוא הוסיף, כי "שיכון עובדים" עומדת מאחורי ההסכם שנחתם והכדור נמצא עתה בידי "כור".

הנהלת "כור" מסרה, כי "יובל גד" צבר הפסדים של 20 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של השנה נוסף על הפסד של 16 מיליון ש"ח בשנת 1987.

דוברת "כור" הגיבה אמש: "כל הנוגעים בדבר יודעים היטב את סיפור המעשה ולכן אין טעם בהתנצחויות מעל גבי העתונות".

בקיצור

★ יוסף יחזקאל (30) מיפו הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בדריסת שוטר, בגרימת חבלה חמורה לשוטר אחר, ובנהיגה פרועה שסיכנה את שלומם של הולכי רגל וכלי רכב אחרים.

★ חברת "מזון", יצרנית עוגיות וביסקויטים, החלה לשווק בימים אלה ביסקויט מסוג חדש, המצטיין בערך תזונתי גבוה ומיועד לגיל הרך. המוצר, "בייבי מזון", הוצג אתמול במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל אביב.

★ 50 בני נוער מחו"ל החלו בימים אלה במבצע הזדהות עם צה"ל וישובי קו העימות בבקעה. במסגרת מבצע זה ובעקבות הפיגוע ביריחו, יתגברו בני הנוער את המערך הצבאי העוסק בביטחון שוטף בישובי הבקעה.

★ התביעה ביקשה אתמול מבית המשפט המחוזי בתל אביב לעצור עד לתום ההליכים את ניסים אזולאי (28) מתל אביב המואשם בתקיפה של שני פועלי מאפיה ערבים ודקירתם בסכינים בחלקי גופם.

הננו משתתפים בצערה של החברה
נפרסטק שרה על מות
אביה ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

חברנו היקר
פנחס ארסט ז"ל
איננו
ההלוויה התקיימה אתמול, יום ראשון
כ"ו חשון תשמ"ט 6.11.88.
המשפחה
ובית גבת

חברי המחתרת החלוצית בשואה בהונגריה
משתתפים באבל המשפחה על מותו של
שמואל שפרינגמן
(שמו)
האיש שפעל רבות לעזרה והצלת פליטים
ויהודים בהונגריה.
יובא למנוחות ביום ד' 9.11.88
בשעה 14.00 בבית העלמין בחולון

לחברתנו יהודית ירגר
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרדכי
ההנהלה והעובדים

בן־יקר גת - חברה להנדסה ובנין בע"מ
הודעה על קיום אסיפה שנתית של בעלי המניות בחברה
ביום חמישי 24 בנובמבר 1988, בשעה 12.30 תתקיים האסיפה האמורה במשרדי החברה ברח' האומנים 7/א תל־אביב.
על סדר היום:
א. אישור דו"ח מנהלים ודו"חות הכספיים לשנת 1987
ב. מינוי מנהלים וחברי דירקטוריון.
ג. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
ד. אישור וקביעת שכרם של מנהלי החברה.
ה. אישור שכר דירקטורים שאינם מנהלים בפועל.
הדו"חות הכספיים ניתנים לעיון במשרדי החברה ובמשרדי הבורסה לנ"ע בתל־אביב.
בפקודת מועצת המנהלים
בנימין בריקה, מנהל
מזכיר החברה

בנק אמריקאי ישראלי
הודעה ללקוחותינו
שינויים בשעורי ריבית החובה
החל מיום חמישי א' בכסלו תשמ"ט 10.11.88 תעלה ריבית החובה הבסיסית (ה"פריים") ב־1.2% לשנה, ושעורי הריבית יהיו כדלהלן:
– על יתרות החובה במסגרת המאושרת בחח.ד. החל מ־15% לשנה (מתואמת שנתית 16.1%)
– בחשבונות "סופר" עו"ש" החל מ־24% לשנה (מתואמת שנתית 26.65%)
– בחשבונות "אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) 30% לשנה (מתואמת שנתית 34.07%)
הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

מפלגת העבודה הישראלית — המערך
לבוחרים
למתנדבים
לפעילים
תודה
על הנאמנות על ההתגייסות ועל המאמץ
יהיה מחננו אחד בהמשך העשיה והתקוה

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
המכון היהודי־ערבי
المعهد اليهودي - العربي التابع للهستدروت في بيت بيرل
לנואף מצאלחה
ברכותינו להיבחרך כחבר הכנסת ה־12
אנו בטוחים שבפעולתך הפרלמנטרית תתרום תרומה נכבדה להעלאת מעמדם של האזרחים הערבים בחברה ולהעמקת ההבנה והדו־קיום בין היהודים והערבים במדינת ישראל ולקידום תהליכי השלום בין ישראל למדינות האזור.
נתן אלמוזלינו — בשם ההנהלה
וחברי המכון היהודי־ערבי

מינהל מקרקעי ישראל
מינהל מקרקעי ישראל
מחוז מרכז
הצעה להחכרת מגרש לבנית מבנה תעשיה באזור התעשיה, בקרית אריה, בפתח תקוה
מכרז מס' מ/72/88
מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין השטח שפרטיו כדלהלן:
זכות ההשתתפות במכרז למומלצי משרד המסחר והתעשיה בלבד.

גוש מספר	חלק מחלקה	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	*מספר קומות	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	**הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
6640	87	26ב'	3,300	3	391,696	248,280	20,000

* מותר לבנות 40% בקומה, 3 קומות ובסה"כ 120% בניה.
** הוצאות הפיתוח צמודות למדד בניה שפורסם ב־15.10.88, וישולמו בנפרד לחב' מבני תעשיה תוך 60 יום מיום הזכיה במכרז.
הפיתוח במצבו ובפיתוחו להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 50 ש"ח במזומן (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל במחוז המרכז, דרך פתח־תקוה 88 תל־אביב. בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת בקשות המלצה למשרד המסחר והתעשיה הוא 30.11.88 והמועד האחרון להגשת הצעות למכרז הוא 29.12.88 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרז ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהי – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

הודעה ללקוחותינו
שינויים בשעורי ריבית החובה
החל מיום חמישי א' בכסלו תשמ"ט 10.11.88 תעלה ריבית החובה הבסיסית (ה"פריים") ב־1.2% לשנה, ושעורי הריבית יהיו כדלהלן:
– על יתרות החובה במסגרת המאושרת בחח.ד. החל מ־15% לשנה (מתואמת שנתית 16.1%)
– בחשבונות "סופר עו"ש" החל מ־24% לשנה (מתואמת שנתית 26.65%)
– בחשבונות "אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) 30% לשנה (מתואמת שנתית 34.07%)
הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.
בנק הפועלים

דבר היום

אמריקה בוחרת

„בס מסצ'וססט", כך כינו מייקל דוקאקיס ותומכיו את השיפור הבולט שחל במצבה הכלכלי והחברתי של המדינה הצפון־מזרחית שכמושלה הוא מכהן זו התקופה השלישית והשנה העשירית. אבל כדי למחוק את יתרונו של ג'ורג' בוש בהתמודדות על הנשיאות יידרש יותר מנס מקומי לדוקאקיס – ובהתחשב בכך שמכל המיגזרים של יהודי אמריקה ניכרים דווקא אדוקי ברוקלין ובנותיה (פרס לבעלו) בהצבעה לרפובליקאים, אין דוקאקיס יכול לסמוך על ברכת הרבי מלובאביץ' או על התרת־נדרנות של מועצת חכמי התורה.

הניחוחים התקשורתיים של הימים האחרונים בדבר צמצום הדרגתי של הפער אינם צריכים להטעות. חזקה על דוקאקיס ועוזריו שאין הם הולכים אחריהם [illegible]. עתוני אמריקה ורשתות הטלוויזיה שלה מבקשים להוסיף נימה סופית של מתח, לאחר שהודרו להכתיר את בוש כבר לפני שבועות. גם הרפובליקאים מעוניינים בעשיית נפשות למועמדיהם ממש לקראת ההצבעה, הן כדי להאדיר את התבוסה הצפויה לדמוקראטים והן כדי לחזק את נציגי המפלגה בקונגרס, הנמצאים בנחיתות מסורתית.

בצחון בוש ישאיר את הדמוקראטים באופוזיציה לבית הלבן, כפי שהיו בעשרים השנה האחרונות למעט תקפתו של ג'ימי קארטר. ממצב זה, שלכאורה נגזר עליהם בגין השלום והשפע הנוכחיים, הם עשויים לצאת בכוחות מחודשים ועם מועמדים מושכים יותר מדוקאקיס ומבוש גם יחד, דוגמת מושל ניו־יורק מאריו קואומו והסנאטורים ביל בראדלי וסם נאן. כעוד ארבע שנים תתנהל ההתמודדות על הובלת אמריקה אל תוך האלף השני לספירה – ולדמוקראטים צפוי אז יתרון, למרות ישיבתו של רפובליקאי בבית הלבן.

גם משום כך אל ליהודי אמריקה להמר רק על בוש, שיחסו לישראל היה עד כה חיובי למדי אך טעון הוכחה במימשל שיינתק מהשפעתו הברוכה של רונלד רייגן ויישאב לחוגם של אילי־הנפט מטקסאס ובני־שיחם הסעודים. היהודים ימתינו בדריכות פחותה לתוצאות הבחירות לסנאט, בין השאר משום ששלושה סנאטורים יהודים יעמדו לבחירה (אחד מהם, צ'יק הכט מנוואדה, ראוי לתבוסה, ואילו מצנבאום מאוהיו ולאוטנברג מניו־ג'רסי מסייעים לישראל) ובהתמודדויות אחרות נקרעת הקהילה המקומית בין מועמדים יהודים לבין חסידי אומות העולם.

בחירתה של אמריקה משפיעה על העולם כולו וכמעט יותר מכל על ישראל, שתמתין לתוצאותיה בציפיה דרוכה – וחייבת לכלכל את מעשיה בדרך שתמנע קרע עם המימשל הבא, עם הקונגרס ועם מוקדי־התמיכה העיקריים.

תעלות מאנילה הפיליפינים אינם יודעים מנוחה. סופת ההוריקן „רובי" רק המשיכה בדרכה וכבר באו בעקבותיה גשמים עזים שהציפו את רחובות הבירה. הפעם לא היו נפגעים בנפש, ו„רק" כמה מאות משפחות נותרו ללא קורת גג. צילום: אי.פי.

קואליציה / טדי פרויס

הפיתוי האחרון של שמעון

ש"ס ואחותיה האשכנזיות הן ימין מובהק מבחינה אידיאולוגית וריאקציה מבחינת ההערכות הפוליטית. עם צירוף כזה אין מקום לשיתוף־פעולה או לפשרה

לא יעזרו תירוצים ו„פירושים". מפלגת העבודה נחלה מפלה דומה, אם אפילו חמורה יותר, משנחלה ב־1981 וב־1984. היו מכשולים „סכביים", אבל לא אלה הכריעו את המערכה.

נכון שתעמולת הבחירות לא עמדה על הגובה ונכון שהטוענים נגד המומחים ליחסי־ציבור צודקים ברוב טענותיהם; נכון שרשימת הגימלאים ואולי גם מימד גזלו מהמערך קולות ונכון שהמכה פעם נוספת ש„ישמעאל טמבל" (סיסמה שאלוף מיל' גנדי טבע עוד בפלמ"ח), שכן פיצול קולותיהם הביא לאבדן של מושב אחד לפחות, שיכול היה לעזור בחוסמת הימין־קלריקאלים: אבל שגיאות ומגבלות מסוג זה העיקו גם על הימין הפעם ועל השמאל במערכות 1981 ו־1984. קרוב לוודאי, לעולם לא יהיה אפשר להוכיח, כי הרצח ביריחו סייע בידי הימין, אך הוא לא גזל ארבעה מאנדטים, כפי שטען איש יחסי־ציבור כדי להצדיק את כשלונו בחיזוי תוצאות הבחירות ובהתוויית מדיניות התעמולה של המערך.

אם „מקצוען" כושל וממולח טוען כך – ביתוא. הוא נאבק על פרנסתו ועל המוניטין המקצועי שלו. ואולם אם שמעון פרס טוען כך, וגרוע מזה, מאמין בכך, זו הונאה־עצמית מסוכנת, שמשמעותה שהוא לא למד דבר ועלול לחזור על אותן שגיאות אם יישאר יו"ר המפלגה. חשבונותיו, כי השמאל המשולב גבר על הימין המשולב, הם חשבונות הבל, גם אם מבחינה אריתמטית הם נכונים: אין הם משכנעים יותר מתירוצי העסקנים שתירצו את מפלותינו באולימפיאדת סיאול.

ראשית, ש"ס ואחותיה האשכנזיות גם הן ימין. אם במקום ללבוש חליפה ספוגה ריחות פרפום הן חובשות כיפה, הן לא נהפכו משום כך ללא־ימין.

הן ימין מובהק שבמובהק מבחינה אידיאולוגית, וריאקציה שחורה במובן ההערכות הפוליטית. הסבריו של פרס בעבר יעידו. כשהסביר מדוע, לדעתו, אין להצביע מפ"ם או ר"צ, הוא ציין כי לחלוקה לבלוקים אין משמעות. הנשיא, הבהיר, יטיל את הרכבת הממשלה על נציג הסיעה הגדולה ביותר ולא על בארכות הגוש הגדול ביותר. והנה לפתע, אליבא דפרס, יש חשיבות לגושים יותר מאשר למפלגות והגוש השמאלי גדול יותר מהימני!

התמונה המצטיירת אחרי בחירות 1988 היא, שהגוש הימני התחזק ובמיוחד הזרם הימני־קלריקאלי, שהוא מסוכן פעמיים: גם כימין וגם כקלריקאל. זה נובע מהעמקת הלאומנות וההתחרדות, לא מדברי האלמנה ההיסטורית, ששום חלקת אדמה אינה שווה שערה משערות ראשו של עופר, ולא מהשלכת שלושה בקבוקי תבערה במבואות יריחו. הבקבוקים והאלמנה היזיקו, אך סיבות המפלה עמוקות הרבה יותר: שטיפת מוח לאומנית ובטיחות ישראל בה' הן שהורו לציבור איך להצביע: לאומנות, שנאת־זרים, התחרדות והדהומניזציה. ההפתעה העגומה ביותר היא כשלונה של מימ"ד. התברר, שמספר המצביעים הדתיים בישראל, שאינו רואה את החיים בעיני טורקומדה־סאוונארולה, נופל מאחוז אחד. הווה אומר כי חובשי הכיפות הם אכן קנאים, כפייתיים ולאומנים, כפי שאויביהם תיארו אותם, וכי מספר הצדיקים בין מאמיני ישראל נופל משתי רבבות.

עם צירוף כזה אין מקום לשיתוף־פעולה או לפשרה. יש להאבק נגדו. זו אמנם הדעה השלטת בקרב רוב פעילי מפלגת העבודה, אך מצעדי פרס ומדברי רבין עולה, כי הם עלולים להתפתות וללכת עם האינקוויזיטורים וחובשי הכיפה או להולפין, עם הימין גלוי הראש. גם אם נישואי־חשבון אלה לא יסתיימו בקטאסטרופה, את הקרדיט יטלו לעצמם השותפים, כפי שעשו בסיכום עבודתה של הממשלה ובכוחות. זו אחת הסיבות למפלה, ולא בקבוקי־יריחו, שערותיו של עופר או גדר־הבטחון ליד קלקיליה. הפיתוי האחרון של פרס, להקים שותפות נוספת עם בני־הפלוגתא מאתמול, תוליד ב־1992 להצלחה נוספת, בדומה לשלוש ההצלחות הקודמות, רחמנא ליצלן.

בזווית חדה / מאת חגי אשד

„ממשלת שלום" לחצי שנה

צריך לכונן ממשלה רחבה לתקופה קצרה יחסית, על בסיס שביתת־נשק פנימית בנושאים אחרים ולשים על סדר היום הלאומי את השלום. אם ייכשל מאמץ השלום, צריכה אותה ממשלה להתמקד בשינוי שיטת הבחירות, ולהתפזר.

שמעון פרס צריך ללכת לנשיא ולומר לו שהוא רוצה להרכיב ממשלת שלום. ממשלה שתשים בראש מעייניה את המאמץ לפתיחת המשא ומתן לקידום השלום. אפילו על בסיס של שביתת נשק פנימית בשאר הנושאים או כל נוסחא שתהיה מוסכמת על כל השותפים. ברגע זה לעניין השלום צריכה להיות קדימות ראשונה. אם יוברר תוך זמן קצר שאין פרטנר למו"מ לקידום השלום, או שהנסיון להקים ממשלת שלום על בסיס של מצע של סעיף אחד – לא יצליח או שלא יפתח תוך זמן סביר מו"מ לשלום – אז צריך לשנות את סדר הקדימויות ולנסות להרכיב ממשלה שוב, על בסיס של סעיף [illegible] שינוי שיטת

הבחירות, וזאת תהיה ממשלה שתהיה מורכבת מהמערך ומהליכוד.

כלומר, מה שעומד על הפרק עכשיו זו החלטה על סדר הקדימויות הלאומי. האם לנסות להקים ממשלה על בסיס של קידום השלום או ממשלה ששמה בראש מעייניה את שינוי שיטת הבחירות.

מפלגת העבודה על־פי מסורתה ועל־פי מאמציה במשך כל השנים האחרונות לא יכולה שלא להעניק עדיפות או קדימות לנושא השלום תוך הודעה ברורה, ואולי אפשר להצמיד לה אפילו ארכה של זמן, שאם תוך התקופה המקווה מראש, למשל חצי שנה או שנה, לא יתחיל מו"מ רציני לקידום השלום, אפשר יהיה לשנות את סדר הקדימויות.

שמעון פרס צריך להודיע לנשיא מראש, שהממשלה שהוא רוצה לעמוד בראשה תהיה מורכבת ממצע בין שני סעיפים גם יחד עם קדימות לנושא השלום. אפשר וצריך לבקש מנשיא המדינה שראש הממשלה הבא של ישראל יהיה צריך להעמיד את השלום בראש מעייניו, כלומר ההחלטה הנדרשת מהנשיא היא לא רק פרסונלית מי יהיה ראש הממשלה, אלא גם פרוגרמטית, האם תהיה זו ממשלה ששמה את השלום בקדימות ראשונה או לא. והחלטת הנשיא צריכה להיות מושפעת מהתשובה על שתי השאלות גם יחד.

ממשלה כזאת צריכה להיכון על בסיס של הסכמה מראש לשני הסעיפים ולסדר הקדימויות ביניהם, פירוש הדבר ששמעון פרס יצטרך לכהן כראש ממשלה מהתחלה. הבטחה כזאת או התחייבות כזאת תוכל להרגיע את המפלגות הדתיות שרוצות ללכת עם המערך ושיהיה להן אינטרס שסעיף השלום של הממשלה יצליח כי אז לא תעבור הממשלה לשלב השני של שינוי שיטת הבחירות ויהיה להם אינטרס מובהק לעשות הכל למען קידום השלום. סדר קדימויות זה ירגיע את המפלגות הדתיות גם מפני טרדנותה של נאווה ארד.

את נאווה ארד הבעיה של קידום השלום לא מעניינת, אותה מעניינות הבעיות הפנימיות של חוג „לשילוב" במפלגת העבודה והצורך לנהל מלחמת חורמה נגד הדתיים בישראל. השלום יכול לחכות. חברי מוסדות מפלגת העבודה לא יכולים לעבור לסדר היום על גישה כזאת שלפיה ענין השלום לא חשוב. צריך להחליט מה קודם למה כי הזמן בוער והמזרח־התיכון לא יחליט לחכות עד שנאווה ארד תסיים את ניהול החשבונות שלה במפלגת העבודה ונוסף לכך נשיא המדינה גם הוא אינו יכול להמתין לנאווה ארד ועליו להחליט בהקדם על מי להטיל את תפקיד הרכבת הממשלה. ח"כ נאווה ארד צריכה להביא גם בחשבון שהעם בישראל יקבע את יחסו אל מידת הרצינות והאחריות של מפלגת העבודה לפי סדרי העדיפויות שלה. מפלגה שתתנהג לפי סדרי העדיפויות של נאווה ארד לפיהם השלום יכול לחכות היא מפלגה אחרת ממפלגה ששמה את קידום השלום בראש מעייניה. [illegible]

סוריה / שירות „דבר"

לא פרנואיד

ביוגרפיה חדשה על נשיא סוריה. אסד מעמיד את האינטרסים של סוריה מעל האינטרסים שלו, אף שרק הוא רשאי לקבוע מהם האינטרסים הללו

זה 18 שנה שחאפז אסד הוא מושלה האבסולוטי של סוריה. במשך עשר השנים שקדמו לתפיסת השלטון תתר אסד נגד שליטי המדינה, ומנהגי הסודיות מאותה תקופה כבר היו לו להרגל. בשנות ה־80 נעשה אסד יותר ויותר מסוגר, ורק לעתים רחוקות הוא יוצא ממשרדו הפרטי, שם הוא מבלה 14 שעות ביממה. יש לו אנשי סוד ספורים, ואת קשריו עם שריו ועם הגנרלים שלו הוא מעדיף לנהל בטלפון.

פאטריק סיל, עתונאי בריטי, סבור כי אין זו התנהגות פרנואידית, אלא שנשיא סוריה דבק בעקרון שלטוני. הוא מעמיד את האינטרסים של סוריה מעל לאינטרסים שלו, אף שרק הוא רשאי לקבוע מהם האינטרסים הללו. הנרי קיסינג'ר קרא לו „האיש המעניין ביותר במזרח התיכון". הישראלים מתייאים לו בראותם בו את אויבם המסוכן ביותר.

חאפז אסד. „האיש המעניין ביותר במזרח התיכון".

סיל, שזכה לאמונו של הנשיא, מביא בביוגרפיה שלו על אסד הרבה דברים חדשים לחלוטין – לרבות תיאורים מפורטים של ילדותו בכפר העלאווי המרוחק כורדאהא ושל חניכותו הפוליטית כסטודנט וכצוער. סיל מסביר גם את חשיבותו של המאבק הערבי נגד ישראל מנקודת מבטו של אסד.

חאפז אסד גדל בשולי החברה הסורית. בילדותו סבל מן הקיפוח שהיה מנת חלקם של רוב העלאווים, כת מוסלמית־שיעית חשאית החיה ביחסים מתוחים עם הרוב המוסלמי־סוני של סוריה. בן 20 הצטרף אסד למפלגת הבעת' שדגלה ברפורמה סוציאלית ובאחדות פאן־ערבית. הוא התגייס לחיל האוויר, שם זכה למדליה על אירובטיקה. המפלגה וחיל־האוויר שימשו לו נתיב אל השלטון.

ב־1960 הקים אסד עם קבוצת חברים „ועדה צבאית" חשאית על־פי דגם „הקצינים החופשיים" שהעלו את נאצר לשלטון. ב־1963 ביצעה הקבוצה הפיכה, אשר בה פיקח אסד על תפיסת בסיס חיל־האוויר הראשי של סוריה. ב־1966 הוא כיהן כשר ההגנה בממשלתו של חברו לקשר צאלח ג'דיד, וב־1970 הוא השליך את חברו הוותיק לכלא (שם הוא עדיין כלוא) ותפס את המדינה לעצמו.

סיל רואה את מקור שנאתו הכפייתית של אסד לישראל במלחמת ששת הימים, שפרצה 15 חודשים לאחר מינויו כשר הגנה. במהלך המלחמה התעלף אסד מרוב עייפות. לאחר זאת הוא הסתגר עם מחשבותיו הקודרות במשך שלושה ימים. סיל בטוח כי השפלה זו היתה נקודת מפנה בחייו של אסד. הוא יצא ממלחמת ששת הימים בהחלטה נחושה לתפוס את השלטון כדי להכין את סוריה לחידוש המלחמה. הוא עמד בדיבורו ונלחם בישראל ב־1973 ושוב ב־1982, בלבנון. מטרת הדיפלומטיה שלו בין המלחמות היא למנוע ממדינות ערב האחרות לעשות שלום נפרד עם ישראל. שלום הוגן, הוא טוען, יבוא רק כשיגיעו הערבים לשוויון כוחות עם ישראל. הוא מוכן לחכות כל זמן שיידרש כדי להשיג זאת.

סיל, המעריץ את אסד, טוען – בניגוד לשכל הישר – כי תחבולה ישראלית מורכבת היא שפיתתה את הערבים לפתוח במלחמת ששת הימים, וכי במלחמת 1973 רומה אסד על־ידי סאדאת ואחר־כך הוטעה על־ידי קיסינג'ר. אבל סיל אינו מסתיר את צידו האפל של אסד ומתאר את טבח 10,000 האחים בחמה ב־1982 ואת רצח עשרות הצעירים בחמה ובחאלב ב־1980.

מאז 1982 מקדיש אסד מרץ רב – והרבה מפירות הכלכלה הסורית הרופפת – לחתירה ל„שוויון אסטרטגי" עם ישראל, ויתכן כי כבר השיג זאת. צבאו, המצוייד לראשונה בטילים רוסיים ארוכי־טווח היכולים להלום בלבה של ישראל, הוא היום אחד הצבאות החזקים במזרח התיכון.

חינוך / יעל פישביין

גל המצויינות

בקיבוץ זונחים את שיטות החינוך המסורתיות. אם הקיבוץ רוצה לשרוד, עליו להתייחס לתואר ראשון כאל חינוך חובה

גל המצויינות מכה גם על חופי החינוך הקיבוצי. אם בעבר נמנעו מחנכיו מלעודד הישגיות ורק לאחר לבטים הסכימו לקחת חלק בדרושת בחינות הבגרות, הרי שהיום מדברים בגלוי על הכורח לדחוף תלמידים קדימה ולהעלות את רמת הלימודים. בית הספר האזורי „סולם צור", הקולט את ילדי חניתה, בית העמק, גשר הזיו, מצובה, ראש הנקרה ורגבה, יכול לשמש דוגמא להיערכות חינוכית נוסח הגל החדש.

מקצת המחנכים ב„סולם צור" הגיעו למסקנה, שהתנועה הקיבוצית תיקלע לעברי פי פחת אם לא תשנה את גישותיה החינוכיות. יואל ברקן מקיבוץ חניתה, דמות מובילה בין תובעי שינוי השיטה, טוען: „המשבר בתנועה הקיבוצית קרה מפני שהחינוך הקיבוצי נכשל בהכנת מנהיגות משכילה ברמה הדרושה. דור הכלכלנים של הקיבוץ כיום אינו מסוגל על פי השכלתו להתמודד עם כלכלה מודרנית, והמצב דומה בכל תחומי החיים הקיבוציים".

ביסוד הכישלון, טוען ברקן, עומדת הערכה מוטעית של חשיבות הלימודים בתנועה הקיבוצית: „במשך שנים הסתפק הקיבוץ ב־12 שנות לימוד חובה, ומעבר לזה עשה הכל למנוע השכלה מחבריו, דבר שברבות הימים הכשיל אותו בתחרות עם החברה שמחוץ לקיבוץ". הטעות הזאת נמשכת עד היום. „היום המגמה בקיבוצים היא לאפשר השגת תואר ראשון וזה צחוק, כי תואר ראשון היום הוא מה שהיתה פעם תעודת הבגרות. אם הקיבוץ רוצה לשרוד, הוא חייב להכשיר את הדור הבא ברמת לימודים גבוהה. עליו להתייחס לתואר ראשון כאל חינוך חובה. אם לא יקבלו את זה היום, לא יהיו לנו קאדרים מתאימים לשנות ה־2000".

השקפתו החינוכית של ברקן היא אנטי אינטגרטיבית: „אני בעד חלוקת התלמידים לרמות, ונגד כיתה הטרוגנית. כיתה הטרוגנית היא רמאות. תלמיד שאינו לומד לפי רמתו לא לומד כלום. הטובים לא לומדים והחלשים לא לומדים. אין ברירה. צריכים לחלק אותם".

ב„סולם צור" חידשו את שיטת המגמות הישנה והטובה: ריאליסטית, ביולוגית והומניסטית. רק מי שיכול ללמוד ברמה מוגברת של 5 יחידות לבחינות הבגרות מאפשרים לו לעשות את זה, ואם הוא נזקק לעזרה, עוזרים לו. העיקר שישיג את הרמה הגבוהה ביותר שהוא מסוגל לה. התלמידים נענים לשיטה. הטובים הולכים לריאליסטית והבינוניים להומניסטית. עם זאת כשליש מאלה הלומדים בהומניסטית הם תלמידים טובים שיכלו ללמוד במגמות היותר יוקרתיות, אבל בחרו ללמוד בהומניסטית. פני בית הספר שונו. השאיפה למצויינות דבקה בתלמידים. היום זה חריג שתלמיד מוכשר אינו ממצה את הפוטנציאל שלו.

מהפיכת הרמות בבית הספר „סולם צור" חידדה את בעיית המורים. כדי „לייצר" תלמידים טובים צריכים מורים טובים. במשך שנים נהגו קיבוצי האיזור לשלוח לבית הספר מורים מבין חבריהם. היום בית הספר בודק את איכות המורים הנשלחים אליו וקורה שאינו מסכים לקבל מורה למרות היותו חבר קיבוץ. „זה שקיבוץ שולח את אנשיו להעשות מורים אינו צריך לחייב את בית הספר. אם המורה אינו מתאים, אין לו מקום", טוען ברקן.

מתעוררים ויכוחים עם הקיבוצים על כוח אדם טוב. בית הספר רוצה את הטובים אצלו כמורים, ואילו הקיבוצים רוצים את הטובים בבית.

אביה זמרן ממצובה, מורה לספרות ותנ"ך

(המשך בעמוד 8)

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

בימי פלוש הלובאביצ'ר

מדאיג אותי תא"ל יוסי בן־חנן, מפקד השריון, המביא ציטוט ממקורותינו כתשובה סופית וכפתרון מרגיע לחידת המוות. זה מדאיג בייחוד בימי פלוש הלובאביצ'ר לחיינו

מדאיג אותי תא"ל יוסי בן־חנן, מפקד השריון, וזה לא שייך לבחירות אלא בעקיפין. שתי פעמים ראיתי אותו בזמן האחרון, ובשתיהן שלף בציבור דף לקרוא ממנו דברים מובאים ממקורותינו בדייקנות. אין כל רע, כמובן, בציטוט בדייקנות, אבל משהו מדאיג אותי בכל־זאת.

בפעם הראשונה זה היה בטקס צבאי אי־שם, ושם הביא מפקד השריון מדברי חכמינו, הדורשים במעשה עקידת יצחק. לא אהבתי, אני מודה, את משל העקידה בטקס סיום קורס שריונאים חגיגי, טקס שהורי החיילים הוזמנו להשתתף בו. לא אהבתי, הגם שיוסי בן־חנן ביקש להקטין מתוקף המשל ואמר שהוא בטוח שהבנים ישובו הביתה מן השריון בשלום.

אבל הנקודה העיקרית שנראית לי בלתי מתאימה לעניין חינוך דור הלוחמים הבא בצה"ל היא אחרת. היא עצם הבאת ציטוט דברי חכמינו ז"ל בחינת תשובה הולמת, ובעיקר תשובה מספקת וסופית, תשובה שאין בפי המפקד עצמו, עד שהוא פותח בפרשת השבוע ועד שהוא מטריח את עקידת יצחק לעניינו. טקסטים קדומים אינם תשובה סופית. בכלל, אין דבר כזה בשום ספר, תשובה מספקת. יש רק ספרים משוחחים עם ספרים שמשוחחים עם אנשים, שמתמודדים עם הכתוב.

בפעם השניה ראיתי את תא"ל בן־חנן בחברת אביו בשידור טלוויזיה, ביום שאחרי הבחירות. ושוב הוציא מפקד השריון דף נייר, ושוב קרא ממנו דבר שלמד בחברת חבריו בקבוצת הלימוד שלו. בפעם הזאת, אל מול פני האומה כולה, גם נוספו דברי רקע על פגישותיו עם הרבי מלובאביץ', ועל רב גלילי שבחברתו הוא לומד תורה מדי יום חמישי בשבוע. ושוב: מדאיג אותי האקט הציבורי, לא דרכו של יוסי בן־חנן בלימוד עצמי ובהשכלה. לאקט של ציטוט ברבים יש ערך־מוסף שאין בטקסט עצמו כל עוד לא צוטט. מפקד השריון רואה הרבה מוות בחייו. הוא פוגש בו מקרוב מאוד, אני יודע. קל לי להבין שהוא מבקש דרכים להתמודד עם מצוקת האימה הזאת, ומי אני שאעז לדון אותו עליה?

מה שמדאיג, זה שרשומה לפניו תשובת רב וגאון אחד, והוא משמיע אותה על המרקע הלאומי כאילו היתה תשובת נוחמה ורגיעה היפה לכולנו. השאלה במקורותינו היתה, לפי מה שאני זוכר, איך זה נספים הטובים שבחברינו, גיבורי החיל, אל מול פני המלחמה הכבדה, עולי ימים כפי שהם. ומה על השכר המובטח בתורה לטובים ולראויים שבתוכנו ומדוע זה וכיצד זה לא יאריכון ימיהם על פני האדמה? בפי מפקד השריון, או בדף שבידיו, תמצא את תשובת חכמינו ז"ל. הוא מצטט, ומזמין את השתתפותנו. הבנתי שמדובר באינטנסיביות של חיי הנספים, ששעותיהם האחרונות משולות לימים רבים. שעותיהם האחרונות הן כלהבה שורפת. הן שעות של להט גדול. הן חוויה סוחפת, ואורה יאיר ימים רבים אחריהם כאש.

כל המטאפוריקה הזאת היא בסדר גמור, אם אתה מבין למה אני מתכוון. תוכל למצוא ואריאציות לאין ספור כדוגמתה בספרות העולם. רומאנטיקנים אוהבים את שכמותה, את ההקרבה, את מסירות הנפש, את הדף־העין שאין לו שיעור

(המשך בעמוד 8)

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

רפורמה חותכת עכשיו

בעקבות הבחירות לכנסת, יש המציעים בהסתדרות מכירת נכסים רווחיים כחלק מהיערכות משק העובדים לאפשרות שהליכוד ירכיב את הממשלה הבאה

הרבה קיטור כלפי מפלגת העבודה ייצא בכינוס משותף של סיעת המערך בהסתדרות, בכירי משק העובדים וראשי מועצות הפועלים, שזומן להיום בבית הוועד הפועל של ההסתדרות. משתתפי הכינוס ידונו בהשלכות של תוצאות הבחירות לכנסת על מצבם של הקונצרנים והחברות ההסתדרותיות, כמו גם על תפקודה של קופת חולים – גופים שאך לפני זמן קצר נכנסו לשלב של ניתוח פנימי במאמץ להבריאם.

לכינוס קדמה ישיבה סגורה של ראשי האגפים בהסתדרות ביום ו' שעבר. בניגוד לצפוי התנהלה הישיבה בטון ענייני, אולי מינורי. משתתפיה לא באו חשבון עם מטה הבחירות של המערך, שהצניע את הנהגת ההסתדרות ואת משק העובדים בתעמולת הבחירות, ולא קראו למסקנות מרחיקות לכת ביחסים שבין ההסתדרות לבין הבית בהירקון 101, אלא עסקו בעיקר בהיערכות התקציבית של קופת חולים. בכינוס המורחב היום עשוי האיפוק המתוח השורה על בית הוועד הפועל לפנות מקומו לאמירות בוטות בתחום הפקת הלקחים מצד ההסתדרות והתארגנות משק העובדים לאפשרות הממשית שהמשרדים הכלכליים יישארו מחוץ להשפעתו של המערך.

עליזה תמיר, ראש המחלקה לעובדת השכירה ומוותיקי הוועדה המרכזת של ההסתדרות, לחצה כבר עתה להפיכת ההסתדרות ל„אופוזיציה לוחמת, שלא תסמוך על איש", ממש כפי שהיתה בארבע השנים שלאחר המהפך של 77'. באותה תקופה, היא טוענת, נהנתה ההסתדרות מתדמית של גוף חזק, שנכונו לו תפקידים מרכזיים בבמה הציבורית.

תמיר, הנכנסת תכופות לעימותים מילוליים חריפים עם עמיתיה בהנהגת ההסתדרות, גורסת שאין להסתפק ברפורמה שגיבש המזכ"ל ישראל קיסר למשק העובדים, אלא נחוצים צעדים קיצוניים, כיאה לתקופה שבה לא יימצא שולחן אליו תוכל ההסתדרות לסמוך. משק העובדים, היא אומרת, יצטרך למכור כמה ממפעליו הרווחיים, כי למפעלים כושלים קשה יחסית לאתר קונה שיציע מחיר סביר. כדוגמא היא ממליצה להעמיד למכירה את חברת „אבן וסיד" של קונצרן „סולל בונה", ששוויה מוערך ב־50־60 מיליון שקל. מכירת „אבן וסיד" תפתור בעיות שוטפות, כגון תביעת החוב של „בנקרס טראסט" האמריקאי. לאחר מכן, מסעימה תמיר, רצוי לנסות למכור את חברת „הסנה", השקועה בהפסדים.

לפי תמיר חייב מטה „כור", השוכן בבניין בן 17 קומות בשדרות שאול המלך בתל־אביב, לעבור צמצום דראסטי. „הייתי מוכרת את הבניין כולו. בקונצרן 'כלל' מועסקים בסך הכל 24 איש, מעמוס מר־חיים ועד אחרונת המזכירות. בבניין 'כור', לעומת זאת, מועסקים יותר מ־500 איש. הייתי מעבירה את המטה לבניין קטן ומשאירה ממנו צוות מיומן של 20 עובדים".

התקופה שבה החזיקה ההסתדרות נכסים בכל מחיר ובכל תנאי חייבת לחלוף במהרה, קובעת תמיר. „אני לא רואה שיש לנו יותר קולות בערי פיתוח, שם דווקא יש להסתדרות מפעלי תעשיה. מפעלים יכולים לשמש נכס חברתי־פוליטי רק אם הם יעילים ורווחיים".

אין מנוס, היא אומרת, מביצוע פיטורים במשק ההסתדרותי, כמקובל במגזר הפרטי. „אם אנו חפצים ביוקרה, עדיף לאפשר לאלפי עובדים במשק ההסתדרותי לפרוש בכבוד, ולאלה שיישארו – לשפר את השכר באופן חד. כי עובדים טובים אינם נמשכים לעבודה במפעלינו, כפי שמרצים טובים אינם מוכנים לבוא ולהרצות במוסדותינו".

גם במוסדות הארגוניים של ההסתדרות ובבית הוועד הפועל דרוש בדק בית שיכלול קיצוצים, היא מציינת. „מוסדות שלמים מתקיימים כאן רק בכוח האינרציה". לפי תמיר די לה להסתדרות אם תתמקד בתחומים שבהם אין לה תחליף: איגוד מקצועי, קרנות פנסיה, יעוץ משפטי לעובדים ותדרוך למובטלים. מוסדות סעד ורווחה, כמו רשת בתי האבות „משען" וקופת חולים, חייבים להישאר בידי ההסתדרות, תוך הגברת היעילות בתוכם. לעומת זאת העיסוק בצרכנות, בתרבות ובחינוך, ובעיקר הפטרונות על „הפועל", שהיו חשובים אולי בימים של טרום־מדינה, נעשו מיותרים בשנים האחרונות.

„הפועל", טוענת תמיר, אינו משמש להגברת ההזדהות עם ההסתדרות. עליו להפוך לאגודה עצמאית. תמיר אינה רואה תועלת בכך שמזכירי מועצות פועלים מקדישים חלק גדול ממרצם ל„הפועל", במקום לטפל אך ורק בענייני השכירים. לדבריה גם אין הכרח לקיים 72 מועצות פועלים ברחבי הארץ. באמצעות מיזוג בין מועצות הפועלים ניתן לצמצם את מספרן למחצית. כל אחת ממועצות הפועלים, היא מסעימה, חייבת להתנהל כיחידת משק עצמאית.

נעמ"ת, אומרת תמיר, אינה צריכה לעסוק במעונות יום. זה תפקידה של הממשלה. „המעונות רק מביאים עלינו צרות. המשפחות כועסות עלינו כי שכרן נמוך וההורים זועמים בגלל התעריפים הגבוהים". נעמ"ת, היא מוסיפה, חייבת להתמקד ביעוד אחד ויחיד: קידום מעמדה של האשה בחברה.

בדרך הארוכה לשוויון

כ־100 אלף ערבים מהשטחים נכנסים מדי בוקר לתחומי הקו הירוק ומועסקים כאן בענפי תעשיה עתירי עבודה, בחקלאות, בבניה ובשירותים. מאז פרוץ האינתיפאדה המספר אינו יציב והיו ימים, בשיא ההתקוממות, שהוא ירד כדי מחצית.

שכרם של עובדי השטחים אינו לתפארת מדינת ישראל. רמתו נמוכה, בדרך כלל, בעשרות אחוזים לעומת שכרם של עמיתיהם הישראלים, תופעה שגם אנשי ארגון העבודה הבין־לאומי נתנו עליה את הדעת.

באחרונה זכו עובדי השטחים להישג בנקודה בדרך הארוכה לשוויון. ביוזמתו של אפרים דילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, הוסכם באחרונה בין משרד העבודה, המעסיקים הפרטיים וההסתדרות, כי דמי ההבראה המשולמים לעובדי השטחים יושוו לאלה המשולמים לעובדים הישראלים, החל מהמועד הקרוב שבו יבוצע התשלום. עד כה קיבלו עובדי השטחים דמי הבראה מכספי קרן תעסוקה, אליה הפרישו המעסיקים למטרה זו 2 אחוזים משכר העובד. כתוצאה מכך הגיעו דמי ההבראה לעובדים אלה לשיעור של 50 עד 70 אחוז מדמי ההבראה לעובדים ישראלים. סגירת הפער בדמי ההבראה היא קרן אור ראשונה בתוך האנדרלמוסיה השוררת במערכת השכר והזכויות הסוציאליות לעובדי השטחים בשנה ה־21 לשליטתנו בהם.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

שיא חדש
משקלו של קיסר יפן כיום הוא 25 ק"ג, מחצית ממשקלו בעת שחלה לפני 7 שבועות, כך נמסר אתמול בארמון הקיסרות. הירוהיטו, 87, סובל לטענת העתונות היפנית, מסרטן הלבלב, ידיעה שלא קיבלה אישור מארמון הקיסרות.

דורש הבהרה
ח"כ יצחק ארצי המשמש כיו"ר הוועדה לקשרי־חוץ של תנועת המרכז, פנה לשר החוץ המערב־גרמני הנס דיטריך גנשר בבקשה להבהיר באופן פומבי את עמדת ממשלת גרמניה כלפי ישראל. זאת, בתגובה לדברים שהשמיע בסוף השבוע שעבר תת שר החוץ הגרמני הלמוט שפר ברבת עמון. שפר ציין כי מדינות השוק האירופי המשותף עלולות להטיל סנקציות כלכליות נגד ממשלה בראשות הליכוד, אם תיכון ותנקוט במדיניות קשוחה נגד תושבי השטחים. בפנייתו לשר החוץ המערב־גרמני אמר ארצי, שהצהרות מהסוג שהשמיע שפר, עלולות לגרום נזק למערכת היחסים בין גרמניה לישראל.

דן אבידן

אופי צנוע
האירועים לציון 68 שנה להסתדרות יחלו בא' חנוכה בבניין הטכניון הישן בחיפה, בו הוכרז בשנת 1920 על הקמת ההסתדרות. יו"ר האגף לתרבות ולחינוך בהסתדרות, ד"ר דן כוהן דיווח אתמול שהאירועים יכללו יום אבות התנועה ב„אוהלו" שעל שפת הכינרת, מבצע „בית פתוח" לחברי ההסתדרות, כינוסי נוער וסטודנטים, תחרויות ספורט, ערבי ראיונות ו„יום בישוב". השנה, עקב הקשיים הכלכליים של משק העובדים, הוחלט שהאירועים ישאו אופי צנוע.

דרך צלחה
שגרירי ישראל במערב־גרמניה מכהנים בדרך־כלל זמן רב. השגריר יוחנן מרוז היה שם שבע שנים ויצחק בן־ארי סיים זה עתה תקופת כהונה ארוכה עוד יותר. עתה הוא מפנה את מקומו לבנימין נבון, שכיהן עד כה כמפקח כללי של שרות החוץ. שגריר מערב־גרמניה בישראל, וילהלם האז, ערך לכבוד עמיתו היוצא מסיבת פרידה רבת משתתפים, שבה נכחו גם השגריר הישראלי הראשון בבון אשר בן־נתן, יוחנן מרוז ואחרים.

שין

מגמה מעורבת
"הגרפוסק הישראלי" חוגג עשור להקמתו בשורה של אירועים שיתקיימו בחודש נובמבר בתל־אביב בחיפה ובעין־הוד. הגרפוסק מאפשר לקהל לשאול יצירות אמיתיות לתקופה של שלושה חודשים במחיר סימלי של 9 ש"ח במגמה לפתח ולהעמיק את מודעות הציבור לאמנות ישראלית (ינקו, גוטמן, רובין, ברגנר וכיוצא באלה).

הנס דונקה (מימין) היה בארבע השנים האחרונות הנציג של קרן פרידריך אברט בישראל, ומסיים את כהונתו בארץ. הקרן תומכת בפרוייקטים של חינוך רעיוני. אתמול נפרדו ממנו ראשי ההסתדרות, ובאותה עת קיבלו את פניו של הנציג החדש פטר אדריאן (משמאל). נשאו ברכות ישראל קיסר (במרכז), דן כוהן יו"ר המרכז לחינוך ותרבות ומרים כהן מנהלת המכון לחינוך רעיוני. (צילום: ורד פאר – י.פ.פ.א.)

שועט
הנשיא רייגן בכניסה תיאטרלית לזירת הרודיאו במסקיטו שבטקסס בשבת. לידו, זוכים מן ההפקר רודי קאוזן נהג הכרכרה ושני בניו.

אח"מ
הלוחם הסובייטי לזכויות האדם אנדריי סחרוב ששוחרר מגלות פנים ארצית לפני שנתיים, המריא אתמול ממוסקווה לארה"ב. סחרוב, בן ה־67, הודיע בחודש שעבר כי השלטונות הסובייטיים ביטלו צו האוסר עליו לנסוע לחו"ל. צו זה נומק בשעתו בעובדה שבידי סחרוב ידע סודי ביותר, שאותו צבר כפיזיקאי שהועסק בתוכנית הגרעינית הסובייטית. סחרוב ישהה כשלושה שבועות בארה"ב, שם ישתתף בוועידה של הקרן הבין־לאומית להבטחת המשך קיומה ופיתוחה של האנושות. הוועידה תיערך בוואשינגטון. בתמונה: עם רעייתו בשדה התעופה של מוסקווה, בחדר ההמתנה המכובד, בו ממתינים לטיסתם בדרך־כלל נציגים סובייטיים בכירים ואורחים רשמיים מחו"ל.

שתי פנים
חקלאי לבן נידון לחמש שנות מאסר על תנאי ולקנס של 1200 דולר, וחוייב לשלם משך חמש שנים 52 דולר לחודש לאלמנתו של פועל חקלאי שחור, שאותו הילקה למוות לאחר שזה האחרון הרג שניים מכלביו, מסר ביום ראשון העתון "סנדיי סטאר" ביוהאנסבורג. העתון מסר כי יעקובוס פורסטר, 23, חקלאי בצפון טראנסוואל, הודה כי קשר משך יומיים לעץ את אריק סמבו והילקה אותו. הוא גם הודה כי הורה לפועלים חקלאים אחרים להלקותו. פשעו של הפועל היה כי הניע טרקטור, שמתחתיו שכבו שני כלבים של החקלאי הלבן, וגרם למותם. העתון ציין כי השופט נימק את המאסר על תנאי באומרו, כי 44 הפועלים השחורים האחרים של פורסטר עלולים לאבד את עבודתם. אם יישלח מעבידם לכלא.

נציג
מנכ"ל בית התפוצות, אליעזר שמואלי, ייצא בעוד ימים אחדים לפרנקפורט להשתתף בחנוכת המוזיאון היהודי החדש שהוקם ע"י עיריית פרנקפורט בביתה הישן של משפחת רוטשילד. המוזיאון, הגדול מסוגו בגרמניה, ייחנך ביום השנה ה־50 לפרעות "ליל הבדולח". בטקס הפתיחה החגיגי ישתתפו נשיא גרמניה המערבית ד"ר ריכרד פון ויצקר הקנצלר ד"ר הלמוט קוהל, ראש עיריית פרנקפורט ונציגי הקהילות היהודיות בגרמניה.

במסיבה עליזה במיוחד שנערכה במסעדת דגים חדשה בנמל יפו, ציין מיקי בהגן (משמאל) את סיום צילומי סדרת הסרטים אותם ביים והפיק. הסדרה בת שלשה פרקים הנקראת "סיפורי אימה לשעת לילה מאוחרת", תשודר החל מהחודש הבא בטלוויזיה. בתמונה עם: יוסי ברנון (מימין) וששון גבאי.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

רק שתי הגדולות
„כדי שהמערך יוכל להרכיב ממשלה, יהיו נכונים לויתורים מפליגים" – התבטא אברהם ורדיגר, אגו"י, ודיבר על חוק מיהו יהודי ועל „מעבר לסטטוס קוו".

מצביעי אמת ורצ הודיעו בפירוש שהם חוששים מפני סכנת ההקצנה הימנית (ובתוכה גם ההקצנה הדתית) וחרדים מפני סכנת גרירה למלחמה. האם מנהיגיהם מודעים לנחישות בוחריהם?

מנהיגי המערך שוקלים אפשרות הרכבת ממשלה עם הדתיים, ורצ כבר הודיעה שהיא לא תעמוד בדרכו של המערך. הקצרי ראות הם מלהבין, שגם אם „ימכרו" את מדינת ישראל לאלה המרחיקים את היהדות מכלל העם והמגבירים את הפירוד, תהא ממשלתם רעועה כמגדל קלפים?

לשם מה מקימים ממשלה? – לשם ביצוע מדיניות (ולא אם כן תאוות השלטון בלבד היא המדריכה את צעדיהם). איזו מדיניות תוכל ממשלת ערב־רב כזו לבצע? הליכה לוועידה בין־לאומית של פרס? א"י השלימה של ש"ס ושל מפד"ל המוקצנת? חקיקת חוקים דתיים בכנסת לפי אגו"י או הפרדת הדת מהמדינה לפי רצ?

מדינת ישראל בסכנה.

רק ניסיון אמיתי להגיע לפתרון משותף על־ידי שתי המפלגות הגדולות, יכול להביא למדיניות שקולה הניתנת לביצוע. ראשי המערך והליכוד – ראו טובת המדינה בעיניים גלויות ולא דרך משקפי מפלגותיכם: דברו ביניכם בפתיחות, סכמו על ממשלה משותפת לזמן קצוב, של לא יותר משנתיים.

שבו יחד וקבלו את ההחלטות האפשריות המיטביות ביותר, על מנת שילדינו יוכלו להמשיך ולחיות בארץ הזאת.

אילנה שמש
ירושלים

התוצאות
הבחירות לכנסת הוכיחו שמפלגת העבודה והמפלגות התומכות בה לא יכלו לנצח: רוב הציבור היהודי בארץ חפץ ביותר דת וביותר ביטחוניזם... קונצפציה תיאוקרטית־ביטחוניסטית שפירושה, כי לעולם לא ישרור בארץ הזאת שלום בר־קיימא.

האופוזיציה בכנסת הנוכחית תהיה פלורליסטית, ולא „אופוזיציה לוחמת", כמקובל בז'רגון הפוליטי הזהוי. המאבק על דמותה של ישראל בעתיד יהיה אחד הנושאים הקארדינליים, ויבטיח שהכנסת הזאת לא תהא סובלת מאנמיה פוליטית.

מעמדה של ישראל בתפוצות ויחסה לגולה היהודית, הוא נושא נוסף שיחייב ויכוח בדרגים האינטלקטואליים ביותר. בשנה הארבעים ואחת למדינה, אנו על צומת דרכים וספק אם ממשלת שמיר – שרון תהיה מסוגלת להתמודד עם מצבים טראומטיים בעתיד. נוכח פני העולם הצופה בנו, עלינו להיות לא רק חוקים אלא גם צודקים, כשאין הציצה בין השניים. מול הניאו־דרוויניזם המתלהם מסיפוק עצמי, יהיה על המערך לעמוד כנגד גלי השוביניזם האוכלים גם בקצות המחנה שלו.

ארבע השנים הבאות טומנות בחובן מאבקים בלתי־פוסקים בין המחנות העויינים. אורך הנשימה דורש לא רק תבונה פוליטית ובהירות מחשבתית: מול הגישה המקיאבליסטית נוסח „הנסיך", תתחייב בוודאי גישה מחושבת הצמודה לעיקרי הדברים ובלי פשרה.

מרדכי און־יקר
תל־אביב

טרנספר או טרנספורט
טרנספר על־פי מילון דן פינס מתייחס להעברת כספים. כוונת האנשים אשר מדברים על טרנספר בקשר לגירוש ערבים היא טרנספורט.

טרנספורט על־פי מילון דן פינס מתייחס להובלת סחורה או אנשים. טרנספורט אפשר לבצע ב־3 דרכים: ברצון, על־ידי טרור או בעת מלחמה.

1. ברצון – ברור שלא הרבה אנשים יעזבו את הארץ ברצון.
2. על־ידי טרור – יתכן שמספר גדול של ערבים יברחו או יעזבו את הארץ אך הטרור הנגדי יגרום לעזיבת הרבה יהודים.
3. בעת מלחמה – מלחמה יכולה לגרום לבריחה המונית או הובלה בכוח של האוייב הערבי.

השאלה האם זוהי כוונת אנשי גנדי ושותפיו?

י. כהן
מושב חרות

דרוש שלום עכשיו ערבי
מחנה השמאל חי בהנחה, שאם נאפשר לפלשתינאים להקים מדינה עצמאית לצידה של מדינת ישראל כל הבעיות תיפתרנה. לדעתי, זו רק אשליה ומירשם בטוח לאיבוד דעת, מכיוון שכל מדינות ערב, כולל הפלשתינאים, רואים בנו גוף זר באיזור, לכן רצונם לעקור אותנו מן השורש. זו הצהרה מפי ערבים שמופיעים מעל גלי התקשורת. למען בטחוננו רק באלה אני מאמין.

כן אינני מקבל את הלך המחשבה של מחנה הימין של שב ואל תעשה, או ליתר דיוק, ארץ־ישראל שלימה ללא שום נסיגות. גם אם לא תפרוץ מלחמה בין ישראל למדינות ערב (דבר שבכלל לא בטוח) עם סיום המאה הזו, עם עליה או בלי עליה, הערבים יהיו רוב מוחלט. לדעתי זה התסריט הודאי שיתרחש, הפירושים לכך מיותרים.

לאור המצב העכשווי מה כן עושים? 1. שמירת כוח ההרתעה של צה"ל בכל מחיר. 2. נסיגה מוגבלת מאזורים מאוכלסים, עם ביטחון מירבי. 3. להימנע מכל יוזמה מלחמתית נוסח של"ג.

ההישג היחיד המלחמה היה שגירשנו חתול בית והכנסנו במקומו חתול בר. השלום הוא בר־ביצוע בתנאי ששני הצדדים מעוניינים בכך. לשם כך לא די בשלום עכשיו יהודי, יש צורך גם בשלום עכשיו ערבי.

יעקב מגדה
קיבוץ אלונים

ההיסטוריה חוזרת על עצמה!?
ידיעה על מעצרים וגירושים מתחומי ארץ־ישראל: „... לא הפלו בין עצור לעצור, צעירים ומבוגרים, חוקים ברחוב ורבים שרוחם נשברה מכבר. פעילים ו„ניטראליים", שביקשו במשך שנים להוכיח בדרכים שונות, כי שוב אין להם קשר עם... לא הועיל להם דבר. היתה הליכה שקטה ורוממת, משרה דיכאון. הכבולים הועלו על משאיות־צבא, בסך־הכל מאתיים־חמישים־ואחד אנשים. המימשל... בארץ־ישראל, פירסם על הגירוש הודעה לאקונית, קצרה ויבשה. הפשע החמור תבע אזעקה בפעמונים הגדולים ביותר, שתצדיק גל של פעולות־גמול חריפות ביותר.

בכרוז שהודבק בחוצות הוקע השלטון הזר, שקבע תחומי גיטו, עתה הוא מגרש לכיוון בלתי־ידוע, מהמולדת. אחת כוונתו: לדכא את שאיפת החירות".

מובאות אלה אינן שייכות לכאן ועכשיו, האם הן מזכירות ליצחק שמיר (מיכאל) וליצחק רבין ימים עברו? המובאות לקוחות מספרו של נתן ילין־מור „לוחמי חירות ישראל" (שקמונה, 1974, עמ' 222–224). ומה היתה תשובתנו לא איימנו על האוייב בשום עונש ממשי. רק הבטחנו להמשיך במלחמה.

דן יזהב
תל־אביב

מעניין
במגילת קוהלת, שקוראים בבית־הכנסת בשבת של סוכות, נזכרת לראשונה במקרא המלה עניין: רוב עניין, עניין לענות בו, עניין רע ועוד. המלה רווחת בספרות התלמודית: דבר הלמד מעניינו, מה עניין שמיטה אצל הר סיני, מעניין לעניין באותו עניין... ועוד.

לפני כמאה שנה, בתחילת שנות התשעים למאה הי"ט, חידשו סופרים עברים, בהם מגדולי מו"ס, י"ח סביוב, את המלים מְעַנְיֵין, עניין, התעניין, על פי עניין. החידושים זכו לתגובה אוהדת. אבל כאן קפץ על המחדשים רוגזו של מ"ל ליליינבלום (1843–1910), סופר עברי, ממנהיגי „חיבת ציון", והוא התקיפם בחריפות בכתבה כן בראו („המרחיבים המחריבים") פועל חדש, מעניין (מושך את הלב) מן השם עניין. אבל מה תמהה הבריאה הזה השם עניין שורשו (הפועל) ענה והנ' נוספת להוראת השם, כמו בניין, קניין. האם לא לשחוק יהיה האומר מבניין, מקניין? אם קדמונינו (חז"ל) אמרו מְמַשְׁכֵּן (מן מִשְׁכָּן) הנה הם... לא עסקו בחוקי השפה ובהלכות הדיקדוק, והננו מקבלים את השיבוש הזה... כי „שבשתא כיוון דעל על", אבל להיות לכתחילה שיבושים כאלה – אין זה אלא שחוק". עד כאן לשונו של ליליינבלום. מעניין.

ראובן סיוון
ירושלים

לפני 60 שנה | דבר | לפני 40 שנה

הובר נשיא ארצות הברית
נצחונו של הובר היה לבטוח כשהודיע כי סמית לא זכה לרוב במדינתו שלו – ניו יורק. הובר יזכה בנשיאותו מתמיכת קונגרס רפובליקאי ברובו הגדול וישלוט גם בבית הנבחרים וגם בסינט.

התנועה המוסלמית בא"י
המופתי מבירות שהשתתף בכינוס בירושלים בעניין הכותל, אמר כי בכל הארצות הערביות מתפתחת תנועה לאומית מוסלמית.

קבלת פנים המונית לטרומאן
כמעט מליון איש התאספו ברחובות וואשינגטון כדי לקדם את פני הארי טרומאן, שחזר לבירה לאחר נצחונו בבחירות. אנשי העסקים חוששים למדיניותו ושערי המניות בוול סטריט ירדו פלאים.

ארגונים ציוניים מוחים
הנשיא טרומאן קיבל מברקי מחאה מארגונים ציוניים על החלטת מועצת הבטחון שהם רואים באיום נגד ישראל.

גל המצויינות
(המשך מעמוד 7)

ב„סולם צור", טוענת כי מורה בבית ספר קיבוצי נדרש לשיטות מיוחדות כדי לעודד תלמידים לפתח חשיבה עצמאית ויוצרת: „בני קיבוצים פותחים מהריגנות. לא רוצים להתבלט, מנסים בכל הכוח לא להיות דעה, לשתוק. אני מרגיזה אותם כדי שינקטו עמדה. כדי ליצור אצלם איכפתיות ומעורבות בנושא עיוני כלשהו עלי להביא לשיעורים גירויים עזים או הרגזות מכוונות שיוציאו אותם משלוותם. עם התלמידים הטובים ניתן להגיע רחוק בשיטות אלו. לדעתי צריך לשאוף להוביל אותם למצויינות גם בתחומי הרוח והחברה. אני רוצה לראות אותם מתנכים מעולים, אנשי רוח, יוצרים ואמנים".

הסכנה במערכת המדגישה מצויינות היא זניחת החלשים. תומי קינן, מנהל בית הספר, רואה בכך את אחד מתפקידיו העיקריים: „מוכרחים לדאוג לכך שגם לחלשים המעוניינים ללמוד יהיה מקום בבית הספר". כדי שלא לקפח את החלשים נערכה מהפיכה גם ברמות הלימוד הנמוכות: בוטלו המסלולים הנמוכים, מסמ"ם ומסמ"ר שאינם מזכים את בוגריהם בתעודת בגרות, ומדרבנים גם את התלמידים החלשים והמתקשים לעשות חצי ואפילו רבע בגרות. העיקר לא לסגור אופציות, אולי ירצו פעם לעשות בגרות.

זניחת שיטות החינוך הקיבוציות המסורתיות לא נעשתה על רקע נסיגה מתביעות ערכיות של שוויון והומניזם. הרקע האמיתי הוא הצורך להתמודד עם חברה טכנולוגית מתוחכמת. ב„סולם צור" מבינים את הצורך באליטות ומסוגלים בד בבד שלא לזנוח ולקפח את החלשים. הנסיון החינוכי שנעשה שם הוא חשוב ומעניין ואולי גם המתאים ביותר לצרכי השעה בחברה הקיבוצית.

בימי פלוש
(המשך מעמוד 7)

על קו הקץ. זה כל־כך אנושי – ו„בסדר" מצדי – לחפש תשובות לחידות החיים והמוות, ולמצוא להן מלים ומטאפורות מתאימות.

אבל טוב בעיני, אם מותר לי, החיפוש מהפתרון. טובים בעיני חיבוטי־קבר של אין־תשובה מן התשובה המרגיעה־קצת, המרמ־מיישבת. רע בעיני הרושם העלול להיקלט בלב השומע שיש פתרון מרגיע, וקצת־השלמה־עם־זה. לא צריך, המפקח תודה, לא שיישאר לו המוות לא מיושב שתישאר לה חידת מות החיילים, חידת החיים הארוכים שלא ניתנו, בלא פתרון; שלא תקל על מפקים, ושלא תרפא!

וביותר אמורים הדברים בעצם הימים האלה. ימי פלוש הלובאביץ' לחיינו, הוא וכל תשובותיו. ימי דרישות השלטת „הבניין היהודי" על חיינו. ימי המו"מ הקואליציוני, הרושמים את שיא החוצפה על סדר היום: החרדים דורשים לתלמידי הישיבות את הזכויות הניתנות לחיילים משוחררים!

הודעה בדבר הפקדת תכנית בנין מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית הופקדה תכנית הנקראת מס' 332/03/7 – דרך ציבורית באזור גבעה להב ביחד עם התשריט המצורף אליה. עיקר הוראות התכנית: יעוד הקרקע לדרך ציבורית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 120 דונם גושים: 100224, 100223 מקום: כביש חיבור דביר־להב־תל שוקת. כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 להגיש, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מודעון
מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות המתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' וערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04-523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לכאבי שיניים בהדסה עין כרם בחדר המיון – 02-446220

ער"ן עזרה ראשונה נפשית בתל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-535316
כרמיאל (גליל) – 04-988410
כפר־סבא – 052-913999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235922
קו פתוח לקשיש 02-690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108 בימים א'–ה' מ־8 עד 16.00, טל' 5619463.

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7 – 232383
בני־ברק – רמת־גן
הרצל – הרצל 52 רמת־גן – 722372
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
בן גוריון – לנדאו 16 חולון – 5523954
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
רחובות
כללית – בני משה – 452381
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
שואף – אחוזה 78 רעננה

אלמקס
תוצרת עין־שבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ ברשיון CABA שוויץ

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז דרום | חב' מבני תעשיה בע"מ | עירית באר שבע

„בנה ביתך" בשכונת רמות – בבאר־שבע

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם חברת מבני תעשיה בע"מ ועירית באר שבע מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל, אשר במסגרתה יוקצו 288 מגרשים לבנית 288 יח"ד חד־משפחתיות.
ההרשמה תתקיים במשרדי מינהל מקרקעי ישראל במחוז דרום, רח' בן צבי (מעל אולמי יהלום) בבאר שבע טל 057-32202, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
ההרשמה החלה ביום שלישי 18.10.88 בשעה 09.00 ותסתיים ביום שלישי 15.11.88 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד המינהל, בכתובת הנ"ל.

המטרה: חיסול!
כל רהיטי וורדו חייבים להמכר. עכשיו.

הכנסו עוד היום לרהיטי וורדו. כי עכשיו בוורדו מחירי חיסול מדהימים.
כן, כל רהיטי וורדו חייבים להמכר עד סוף חודש נובמבר 88' ואתם מרוויחים.
אתם מרוויחים מבחר רהיטים גדול (חלקו מיובא מגרמניה) הכולל: מזנונים, פינות ישיבה, פינות אוכל, סלונים, חדרי שינה ועוד. ו... מחירי חיסול אמיתיים.
הכנסו עכשיו לוורדו ותרוויחו, כי עכשיו המטרה היא: חיסול.

וורדו תרבות הדיור – רח' ז'בוטינסקי 128 רמת־גן

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מרכזי – 04-356813-4

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי עיריית חיפה לאשר הקמת מרכז רכיבה על סוסים באזור קיים תופס אזור נופש (חלקות 2, 1 (חלק) 3 (חלק) בגוש 10684 (חלק) 41 בגוש 10736 אזור נחל אזוב בשכונות הדרומיים של חיפה.
הבקשה כרוכה בקודם שטח בניה ותכסית שקע שמעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים:
יום ב' – 08:00–12:00
יום ד' – 08:00–12:00 – 15:00–17:00
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינוביץ'
מהנדס העיר

יצחק בן־אהרון

האלכימאים מן הירקון והלכודים במצודה

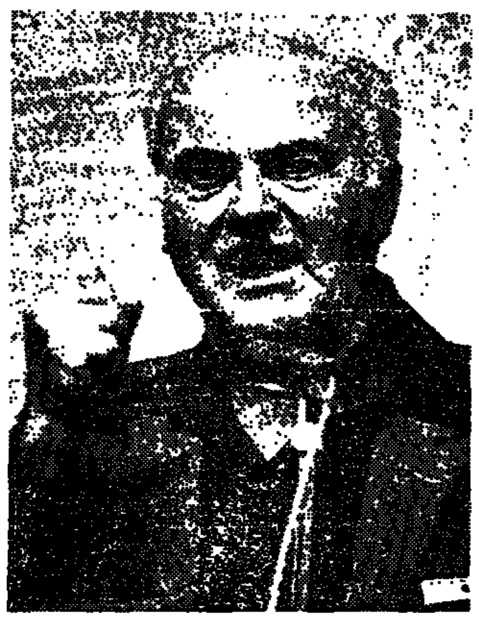

בשלישית יילל החתול
הקיפוד נתן קולו
הינשוף זעק: „עכשיו!"

סובו את הסיר סביב
תנו מעי מורעל בסיר
הגית אבן כמור קשה
זב מיצך הרע עד תום,
מוס ראשון לסיר קמוב:

בוח רוח לא נבוח
אש עולה וסיר נפוח.

– – – – – –

– – – – – –

הבו קשם מג רב כוח
תושי תופת חיש לרתוח
– – – – – –

עוד דרקון ושן זאב
מלתעות כריש רעב
– – – – – –

ביס כרה של פר ערוף
לב של יהודי הצוף
אלה יעשו נזיד
יעלו ניחוח סיד
בוח רוח לא נבוח
אש עולה וסיר נפוח

(„מקבת" לשייקספיר, תרגום מאיר ויזלטיר)

שייקספיר של ימינו היה ממיר את המכשפות במהנדסים גנטיים במעבדתם – אלה גם אלה ישחקו בחומרים שאת טבעם לא ידעו. פעלוליהם יכירו במוצר המוגמר: מפלצות של דמות ורוח.

כזהו הדימוי העולה בדעתו של מי שמשקיף זה עשור במעשי הכשפים של מדינאינו, העומדים עתה, כל אחד בגומחתו, מול הפלא הגנטי של אמנותם: הרבנים מלובביץ', מנתיבות ומש"ס, שעלו מתוך המרקחת של „הסיר הנפוח".

עומדים ותוהים. הטלוויזיה הארורה לא מרשה עוד להחביא פרצופים ורגשות, והיטב חשפה את ביטוייהם, את עיניהם ואת זווית פיהם של שני המג'יקוסמים פרס ושמיר, בהיוודע התוצאות של קסמיהם: ממשלות אחדות לאומית ופיסומה של לשון־המאזניים עד היותה למגידבנים הבולעים את יוצריהם. קלאסיקה טהורה ומזוקקת: הגולם הקם על יוצרו.

נחזור ונעלה באוב מקצת מן התמונות, רק מקצתן שנחרטו בזכרון קודר. הכל זוטות, כמובן, משחקים דיפלומאטיים, קרקסים – שוטה תמים ודינוזאורי כמוך, התיתכן פוליטיקה בלעדיו? בעצם, מה היא הפוליטיקה אם לא קרקס – קריצת עין, נשפי מסכות?

בצהלה מניחים תפילין בכיכרות, בהנחיית חב"דניקים עולזים – כמותם מומחים לפולחנים; לא יימצא שליח ציבור מכל צבעי הקשת שלא יתייצב לפני הרבה בחצרו ויצטלם כשהוא רווה נחת מחכמתו ומברכתו; בביקור פועלי ההסתדרות בנתיבות אי אפשר שלא לעלות לקברו של הבאבא סאלי – מה עוד במסע בחירות בבית קברות והחצר הבאבי? צריך גם ללמוד פרק במשניות ובגמרא אצל גדולי התורה ולהתארח כמובן במלוא ההדר וההתרגשות בסוכות ובשמחות של חצרות החסידים ורביהם.

> **מדינאינו שיחקו בחומרים שאת טבעם לא ידעו. עתה הם עומדים, כל אחד בגומחתו הוא, מול הפלא הגנטי של אמנותם: הרבנים מלובביץ', מנתיבות ומש"ס.**

לא יעלה על הדעת לחסום שור בדישו: אברכים לאלפיהם חבויים משירות בטחון ומבוקשם עשרות ומאות מיליוני דולרים שיוזרמו בפרהסיה לעמותות של כוני קואליציות – הגיבורים של המדינה והמגכ"ל הידוע, שוטר התנועה המוטח של זרמי הזהב – והארץ תתמלא כבודם ישיבות, כוללים, עסקנים, בריונים מיידי אבנים ושורפי תחנות אוטובוסים, קיוסקים, חנויות ודירות לא צנועות – ואין עליהם לא משפט ולא דיין.

אל מול שפעת הקופות והגבאים מושפלות אקדמיות, בתי חינוך, מרפאות ובתי־חולים ביד קמוצה ובדלדול חסר רחמים. מול הסירים הנפוחים של הגבירים בשחור, האסורים כידוע במגע יד, נוגה נשך שלמתנים.

הלכודים במצודה התהוללו כדרכם בתרועה גדולה של הזדהות עם „קדושי האומה", חתימות והשבעות, תקיעות יד וחיבוקים ונשיקות ככל שתוחשק לשון המאמינים הקואליציונית. תיקים כיד המלכה: איסורים בשבת מלכה, חוקי הלכה כמיהו יהודי, ומי קדוש לפתולוגיה, ושליטה ממלכתית על רחמה של אשה, ומלוא חופניים תנופה וצביעות, ובלבד שכף הליכוד במאזני הצדק הלאומי הטהור תיטה לצדם.

ועתה, עוד בטרם נחתמה הכתובה בין המתנה הלאומי הגאה והזקוף וחסר השעטנז – נושאי תורתו של ז'בוטינסקי – כבר מתעופפות ההצהרות משמיר דרך לוי ומפיו של שומר המצוות האדוק אריק שרון – כמוני כמוכם, איננו עוסקים חלילה כאנשי הירקון בפשרות רקובות – אדרבא תורתכם, הלכתכם, אורח חייכם – משלנו הם. התנחלות אנשי ציונות – לא הייתה. הבינו, כולנו יהודים טובים, עם קדוש – ושנאת הגויים והשמאלנים בוערת בעצמותינו. יתכן, יתכן, ישיבו לך מלכחי הפנכה, שלא כל האמונות משותפות לנו – ואולם השנאות אחת הן. לא נבקש דמכם – דמם של בניכם הנהרגים על התורה ועל הבטחת העולם הבא; רק תברכו את הארץ אשר בידי בחורינו – הם יתנו את דמם ואתם תגידו בקול בוכים את התפילות על פי קבריהם.

אל תטילו חרונכם על האיפה ואיפה שבדברי – כבר אמרתי ואחזור: אמנם בעצמת הזדהותכם וכניעותכם לתכתיבם של חרדים ומתחרדים אין לכם אח ודוגמה – אולם נכון, לא הייתם יחידים ועזובים בשטח. גם מנהיגי ושליחי רחוב הירקון זנבו את המתנה אפילו בעצם השעות הקודרות הללו של המוזר אשר בפינו.

זו אפוא המרקחה הצפעונית שנתבשלה בחזקה של ממשלת האחדות: הלאומנים, המשפחה הלוחמת, אנשי הטרנספר, האינטליגנציה הלאומית מאלדד עד שניצר ועד בכלל – נכנסים להופה וזהרת עם מנציחי הגטאות שהציונות המדינית הוכפשה על ידם מימי הרצל, ועניינם גם עתה להצמית את הדמוקראטיה החילונית החופשית ולהקים משולש של רבנים השולטים דרך מנגנוניהם המשומנים היטב במרחבים שבין ברוקלין לבני־ברק ולירושלים.

תוך שיתוף בממשלת אחדות ותוך מאבק על הבכורה נסוותה הרשת, שנותה על ראשיהם של פרס ושמיר – המופתעים. ברחוב הירקון בסתו כ„אמת" של המסר המעוז: בכורה המציאות ובנומך התאוות המדיניות של רבני ש"ס האגודה – ואילו לכודי המצודה בסתו בפונדמנטליזם הדתי הגזעני השולט בבית מדרשיהם של שלושת הרבנים במועצותיהם.

הפיצול ברשימות הדתיות העיד לכאורה, כי כל אחת מן הציפיות של הניצים הזילונים תבוא על סיפוקה, כי הרי הסכינו בשנות השותפות לכך שתמורת אתנן שמן לבניין קרנותיהם הפרטניות והכיתתיות יינתן למרבי הכיתות הפוליטיות לבצע מדיניותם בפתרון הסכסוך הערבי ובעיצוב הכלכלה. אין עוד ספק שהצופים מן הירקון ומן המצודה לא חזו בגבור הכוח הפוליטי של הממסדים הדתיים, אשר השכילו, כלהקות טרמיטים חרוצות ועמלניות, לכרסם תחת אושיות הבה של הממסדים הפוליטיים – מפרנסיהם ומיטיביהם.

מחדש, כמו בכל ימי גלותנו הארוכים, ידעו עושי הנפלאות ובעלי המונופולין של רוח האדם והרדותיו להיבנות מרפיון אמונתם ומדלות חזונם של הזרועות המפלגתיות בקהילות החופשיות. אלה בנו וצברו כוח, אלה רוקנו ופיזרו לריק אוצרות

> **הניחו למחנות, ניצים ויונים, פרס ורבין, מרכזיים וחוגי התחדשות, הסתדרותיים ודורות המשך וכיוצא באלה. ישן ומיושן, פרסות שחוקות של נבלות סוסים. גם אם היתה בהם משמעות ביום הולדתם, הם עתה חסרי משמעות ומרוקנים מכל תוך.**

מורשתם החלוצית והלוחמת. בידם המושטת לבכורת הכוח השלטוני לאלתר התנכרו לנשמה היתרה שבארם. צריך להיאמר פשוטות ותחרצות – מתוך הכאב והעלבון של ליל השימורים – כי התבוסה לא היתה במספרים ובפתקים. באשמורת הבוקר של השני בנובמבר 1988 נתפוגגה בבת־היעין הרשמה ללעג המתידנות החומרנית והדיק שבנשמה של הפוליטיקה הישראלית. נשמתו הענייה והמצומקת הובלה לגלות – אל הנסתר האפל והמסמם של אמונות הבל, אל הפולחן הגזעני והשבטי, אך אין ולא יתכן שזו סוף הדרך.

חשבון הדרך, ויהיה מר וחסר רחמים עצמיים כאשר יהיה, למען החיים ולמען התקוה – חובה שייעשה.

ואולם לא נראים בעיני האיתותים הראשונים שהושמעו מבית בנידון. הם אינם לרוחי ואינם לעניין. אוזני קלטו השחזות סכינים של מחנות וחוגים. כל עדות החכמים שלאחר המעשה באות לידות אבנים כוזלות. לא זו הדרך, אין צדיקים ואין רשעים – כי גם מי שבדק בביקורתו ובאזהרותיו – כשל ברפיון מאבקו ובזריזות קבלת הדין. הרשוני לחבר ולהמליץ על סודי־יום של עשה ולא תעשה:

הניחו למחנות – ניצים ויונים, פרס ורבין, „מרכזיים" ושלום־עכשיו וחוגי התחדשות, הסתדרותיים ושל רודות המשך, וכיוצא באלה. ישן מיושן, פרסות שחוקות של נבלות סוסים. גם אם היתה בהם משמעות ביום הולדתם – הם עתה חסרי משמעות ומרוקנים מכל תוכן. נדבר בגדול. הבה ניבחן בתשובות בסיס, בנשימה ארוכה ובטווחים של בניה ויציבה מן המסד. אין רווחים קלים ומידיים באופק. לא בעקרת יצחק ושמעון, הגם שאחריותם איננה אחרונה בדין, אנו עוסקים. האישים השליחיים והמבכאים לעתיד יעלו ויזדקפו מתוך החשבון ומתוך האחרים אשר ייבנו. אנא זכרו – אין זו אגודת סתרים שעושה את חשבונה: עם רב, תנועה גדולה ורחבה, עתירת נכסי אנוש וקנייני אומה הולכת להתדיין עם עצמה ועם עולמה לעיני העולם – ונוכח נאמנים ומסורים ומאמינים, אין לוותר למה יאמרו ואל תגידו בגת. ועלו המלעיזים זו שעתם, ואם נרצה ואם ניתן את נפשנו – תהיה זו שעתם הקצרה והנשכחת כחלום בלהות.

אסור לנו להינגף באבן־נגף שניה – החיפוש אחר הכריזמה. העליבו על ראשינו אשפי כלכלה וממון, אשפי בחירות ויחצני ציבור, בתי תדמיות ומאפרי איפורים, יודעי חן ופורצי נתיבות לגדולי עולם ולמשרתיהם; סגדנו לעגלים והוצאנו כור על פני המיליונרים – ביהודות ובמקובץ – שיושיעו לנה סמרטוטים צבעוניים עשו תודות עכשות מיושן כאופנה אחרונה חדישה של „שינוי וחידוש והנהגה".

ודאי, כל מערכות אנוש הוניקו עילויים ואישים רבי השראה ומופת. ועל אף כל האימפרטיבים של מציאות וחוקים תפסה האנושות ברוכת הכשרון והכוח מקום נכבד בנהיגת המונים בפוליטיקה ובאמנות ובחשיבה ובמחקר. דא עקא, ההיסטוריה האנושית לא חבקה זרועות ולא התקפלה בציפיה ליחיד בדורו. כאשר החברה, וראש לכל, כאשר חלוציה ונחשוניה ניפצו כבלים ואחזו כוח בתנופה לוחמת ויצירתית, הרי מתוך חברותות אלה נסקו ועלו הכריזמאטיים.

נודה – ואל נא יעלבו איש ואשה מבחירינו – לא פרחה לנו בדור ההמשך של תנועת העבודה וההגשמה הכאריזמה המנצחת והכובשת. לשווא נתפורדה איפוא החברותה ולשווא השפילו עיניים לפני תרמית מיוחלת. לכבוע כל טעות וכל הכשלה אף בלא יודעים: לא אירעה אוזורפציה – שימוש לרעה – בסמכות ובכוח מצד יחידים; היה זה רווקא הכלל, הדמוקראטיה העמכית, ששמכ את נשקו ואת אחריותו למען הנוחות שבאורח־חיים נהנתני, המשליך את יהבו על המקצוען ועל החמור ההוא, שיתן את עתותיו למען הכבוד והשררה. אם דימנו איפוא את חבר הנשבעים, נבקש מהם להרשיע את חברי המרכזים, הוועדות המרכזיות, המזכירויות,

> **יש להביע אי אמון בלתי מסויג, תוך הסקת כל המסקנות, מחברים, שבלי נטילת אישור ממוסד תנועתי כלשהו, ניהלו מו"מ – או קיימו גישושים – בביזיון חידוש ההסכם עם הסיעות החרדיות ועם הליכוד.**

נושאי תיקי הג'יימס בונד, הנוהגים ברכב שהוא קניין הציבור – הממהרים להרים ידים, לבלוע תבשילים מוגשים מן המוכן – ובלבד להספיק לביתם ולעיסוקיהם המשרדיים: לא בהיסח־הדעת נרשם כאן „משרדיים" – כי מתי מעט באו אל כנסי קובעי המדיניות מן המכבשים והכבשנים, וגם לא חזרו לשדותיהם ולמעונותיהם הנסדקים והמתקלפים. ואם כבר נוסטאלגיה אל ימי בן־גוריון – פליאה בעיני שמהוכרת ומגוזמת סמכות היחיד – ונשכחת ונגנזת הדמוקראטיה של הרוב, של המחלוקת, של הדיון והחקר והדרישה עד אשמורת הבוקר ועד מציצת לשד אונו של המשיג ושל הנבחר הזוטר כאשר הוא. כן נלהב איפוא לדמוקרטיה רבה, רוחשת, תוקפת כיבוד העצמאות האינטלקטואלית והישרנות של האופי. לא יפחת כבודם ומעמדם של אומרי הלאו והמסתייגים ממשקל שורתם של אומרי ההן.

ההטעיה והסתת־הדעת מן העיקר טמונה בחזקה הלאה אל צמתי המתנות. אין עוד כל ממשות להזדהרות בנוצות הדהות. חובה עלי – וחובה מרענגת, נוכח ביקורת והסתייגות – לציין זכותם של שמעון פרס ויצחק רבין במחיקת סימני־היכר אלה ולמחלוקת שאבדה עם ניסוח חד ומעודכן של עמדת המערך (מקובל כמדומני כל כולו עם מפ"ם) בשאלות הסכסוך היהודי־הערבי, הישראלי־פלשתינאי, הגבולות, הבטחון וכדומה.

> **עוד בטרם נחתמה הכתובה בין המתנה הלאומי הגאה והזקוף וחסר השעטנז, וכבר מתעופפות משם הצהרות: לא נבקש דמכם, דמם של בניהם הנהרגים על התורה. רק תברכו את הארץ אשר בידי בחורינו. הם יתנו את דמם ואתם תגידו בקול בוכים את התפילות על פי קבריהם.**

הגירסה של המצע לא מניחה עוד מקום להתרוחות של מתנות. הסתייגויות ודגשים אינדיווידואליים – כן וכן, אך לא בסיס להתמודדות.

אין עוד יונים שאינם מאוחדים בשלילת נסיגה טוטאלית לקווים של 1967 ואין עוד נצים שאינם שותפים לפשרה מרחיקה־לכת בשטחים ולהסדרי שלום בכל מסגרת שתאפשר מו"מ ישיר. דיון גלוי ומעמיק במדיניות הכשל בטיפול באינתיפדה – כן, אך בלא סימן היכר של חסידי יום אתמול שנגוע.

ועתה משהו על הלקחים הבראשיתיים לעתיד: היתה מחלוקת – לצערי לא מגובשת – על מהותה של מדיניות האחדות הלאומית. אין לסגת ואין להרתע מהוקעתה המוחלטת – ככשלון חשיבתי, עקרוני ואסטרטגי – ללא אח ודוגמה בתולדות המדיניות של מפא"י ובעלי־בריתה, אף בעונות הפשרנות הבין־גושית והבין־דתית ובין־מעמדית הזכורות לי. מדיניות זו לא נאכפה על המפלגה ועל התקו"ם, לא על החוגים ועל המתנות למיניהם. בהכרעות רוב מוחצות ניתן האישור למהלכים הרסניים אלה. לא אחזור לנושא משום שרנתי בו בהרחבה בהזדמנויות רבות בכתב ובעל־פה. עתה מדובר בהפקת לקח: הציבור לא גמל לנו, כמצופה, על התרומה הפאטריוטית לאחדות ישראל. אף קול אחד לא ניתן למערך בשל התקפלותנו הכמעט טוטאלית בפני השליטה ללא־מצרים של הליבראליזם המופקר בכלכלה, של הלאומנות המשתקת כל יוזמה בתהליך השלום, של הריאקציה הרוחנית המשתוללת בחיי הרוח, של החורבן המבוצע בדם קר מצד ממשלת האחדות נגד מפעליה

> **הציבור לא גמל לנו, כמצופה, על התרומה הפטריוטית לאחדות ישראל: התקפלותנו בפני הליברליזם בכלכלה, הלאומנות המשתקת כל יוזמת שלום, הריאקציה הרוחנית בחיי הרוח וריסוק ההתיישבות העובדת.**

הקלאסיים, המהותיים והערכיים ביותר של הציונות העובדת – ריסוקה של ההתיישבות העובדת עד חרמה, ריסוקם של קופות־חולים והרפואה הציבורית הכוללת, של מפעלי חברת העובדים, של מערכות החינוך והבריאות לכל ועוד ועוד.

מחציתה של מפלגת העבודה בממשלה מסתכמת ביום דין הבוחר באבדן האמון בשורות נאמני תנועת העבודה, בהתנתקות כל שייר וסייג במתנה התורני, הציוני והחרדי, וללא כל הישג בקולות הצפים שבין שתי המערכות הגדולות. בסוף ההרפתקה הקואליציונית עם הליכוד הלאומני ועם הסיעות הדתיות, הסוחטות והתוקפניות, נשאר המערך עירום ועריה, מנוכר ומנודה על־ידי כל הגורמים שאליהם נשא עיניו ולמענם עיוות פניו, שיתק מאבקיו ודיכא עצמיותו. בבהלה ובהרגשת יאוש קלטתי את המהלכים המעין־מתחכמים מצד שליחי המערך – שחסרו כל סמכות ומעמד בנדון – בבקשם ברכת דרך מן הרבנים. יש להביע אי־אמון בלתי־מסוייג, תוך הסקת כל המסקנות, בחברים, שבלי נטילת אישור ממוסד תנועתי כלשהו ניהלו מו"מ או „קיימו גישושים" בביזיון חידוש ההסכם עם הסיעות החרדיות ועם הליכוד.

קצר המצע מלבחון, בהקשר זה, את דרכנו בעימות עם ההתקוממות האזרחית בשטחים. בחכמתנו כי רבה ויתרנו על כל אחיזה במערכת הממשלתית הכלכלית ושמרנו לעצמנו את תיקי הבטחון והמשטרה. מדרך הטבע, ומבחינה פורמאלית וגם צודקת, רובצת על שליחינו ועל שולחיהם מלוא האחריות לכל היבטי המדיניות והפעילות הצבאית כנגד המתקוממים.

הביטו וראו – אף נציג אחד של הליכוד בממשלה, לרבות ראש הממשלה, לא הזדהה עם שר הבטחון והמשטרה. אדרבא, חבריהם לממשלה ולקבינט הטיחו בהם שיקוצים, הסתה ודברי הוקעה קולניים. כשלעצמי, אינני מוצא מלים מתאימות להגדיר סגולותיהם ועצמת אפיים של שרינו. הם לא הרימו אצבע מאשימה כלפי חברי הליכוד בממשלה, שבגין חבלותיהם בכל הליכי השלום ובשל שותפותם בדחיסת מתנחלים לתוך לבה של האוכלוסיה בשטחים, גרמו להחמרת מצב הבטחון ולשפיכת דמם של יונקים ועוללים משני צדי המתרסים. אינני מצפה שרבין, בר־לב ופרס יסכימו איתי, שמדיניות האלות, כדורי הפלאסטיק, המעצרים ההמוניים לא היתה מתקיימת בממשלת מערך: לא אנקה אף אחד משליחינו מן האחריות לביצוע מדיניות, שנתיישרה צעד אחרי צעד עם לחצי המתנחלים ונציגיהם בממשלה. גם בשטחים, כמו בתחומי הכלכלה והחברה, נשאנו באחריות מלאה – כדרכם של אנשים הגונים וישרי אופי כשליחינו בממשלת האחדות, שנטלו על עצמם אחריות בלעדית לאסונם של חיילינו, ולבושת הפנים של טובי העם, מעבר לכל הזיקות המפלגתיות.

ביום הדין אמרו המצביעים תודה לרשימתו של רבין ושל חבריו באמצעות מסר פתקאות־תמיכה בקיצונים הבריונים שבמפה הלאומנית.

באותה מידה שלא היה בסיס פוליטי לרוטאציה עם שמיר – בוודאי ובוודאי שהיו אלה חטא ואוולת, שאין כפרה להם, להמשיך ולקיים את השותפות עם הלאומנות החולנית והדתית, שפגעה פגיעות אנושות במפעלה ובנשמת שליחותה של תנועת העבודה בכל המגזרים. האם טחו עיני מי לראות, שהציבור שלנו והשכבות שעל הסף הטילו על המפלגה לפחות מחצית האחריות למדיניות ההרס והשיתוק של ממשלת האחדות ואת מלוא האחריות לנפילות בחברת העובדים וכהתיישבות העובדת?

> **אינני מצפה שרבין, בר־לב ופרס יסכימו אתי, שמדיניות האלות, כדורי הפלסטיק, המעצרים ההמוניים, לא היתה מתקיימת בממשלת המערך. לא אנקה אף אחד משליחינו מן האחריות לביצוע מדיניות, שנתיישרה צעד אחר צעד עם לחצי המתנחלים ונציגיהם בממשלה.**

כבר דובר, לאחר המעשה – תמיד תמיד הפציע ביטוי לשון אחרי המעשה ולא בטרם ואף לא תוך כדי עשייתו – די והותר על הסתרת ההסתדרות הקיבוץ ואשיות חברת היצירה הרוחנית בימי המאבק על נפש הבוחר. דומני שלא נעשה אפילו נסיון קלוש להשיב על תעמולת הזיופים וההכפשות של הליכוד נגד המפעל שהציל את הציונות וכונן את המדינה. לחשנים מרושעים כלשהו לוחשים על אוני שאין תימה בדבר, כי בין יועצי פרס לא נמצא מי שידע מכשרו טעמה של עבודה.

כן, בהחלט, לא אסיח דעתי מקושיה עבה ומצולקת כחוקו של פיל. האומנם יש פרנסה ולחם בחברה של ערבות הדדית ושוויוניות? האם לא הורשע הסוציאליזם הדמוקראטי על־ידי גילויי הכשלונות של הדיקטאטורות של הטוטאליות הקומוניססית? האם לא הורשע ההומאניזם הדמוקראטי והסוציולוגי על־ידי רייגן, תאצ'ר וקוהל?

האומנם הוכרע הקרב בנפש האדם בין תאוות־הבצע לבין הערבות לכלל האנושי? האומנם יש עתיד לכלכלת ישראל, להגשמה הציונית, לקליטת עולים, לישוב הארץ השוממה? האומנם ייבנה מחסום לעבודה? ולעריקה על־ידי נטישת היוזמה המשקית היוצרת מצד אנשי העבודה?

האומנם יתבוצצו הפערים הפראיים – היחידים במינם בעולם הרכושני – בין עשיר לעני, בין בריא לחולה, בין עירוני לכפרי, בין אקדמאים חוקרים והוגים לבין סרסורי בורסה ומועלים בכספי המדינה? האם תוכל מדינה לעמוד מול אויביה כאשר בשורות לוחמיה יימצאו חסרי בית ודעו וכבוד עצמי? האם יתנו לוחמים נפשם למען הבטחון שלטונם של שומטי חזקת הבטחון? האומנם יחליטו החרדים בשאלות חיים ומוות של בני זולתם וימשיכו לחסות לבטח בסכוכיותיהם המוגנות, תחת כנפם של „המופקרים" ו„המתירנים"?

כל אלה וכהנה עומדים על הפרק – ללמדך: אינור מקצועי הופס המאבק המקצועי, שכר הוגן וריבונות דמוקראטית על ייצוג זכויות האזרח של העובדים: מחיר הוגן לפרי עמלך בשדה ובסדנה; איזון מדויק בין הוצאות הקיום של הצרכן לרמת חייו של היצרן: עיצוב הילד והנער כיישות אוטונומית, חפשית ובת דעת, כיוצר וכאדון לשיפוטיו ולבצפנה: תרבות יוצרת, משוחררת מכל איום ותכתיב של צנזורה רבנית וריאקציונית; הינוכו של לוחם עז ועם שונא מלחמה ונושא בשורת שלום גם לידריכה: חברה ישראלית מחוברת אל זרמי היהדות בת זמננו ובעלת קשרים חיים ושוזים עם היסודות הנאורים בקהילה הבין־לאומית; ותחידה ללא רתיעה לחברה בעלת חזון של שוויון ערך וערך העבודה, משוחררת מכל כפיה סמכותית של רשות רבנית או ממלכתית.

אולי אפילו כבד להניח, שהמשימה לחשל את העם בקהילה דמוקראטית, נאורה וריבונית, היא משימה חינוכית וחברתית כבדה ומלאת יסורים, ועל כן נחזור ונשאל את עצמנו את שאלת הבראשית:

על מה ולמה באנו לעולם וכיצד, בבוא ימינו, נפרד ממנו, כדי שיום המחר יהיה יפה מן היום שקדם לו וכדי שיורשינו יהיו חזקים, יפים ואוהבים יותר מאבותיהם. זהו האור הגנוז בנשמת האדם, חילוני כדתי. גם תנועה פוליטית, ולא רק זרם אידיאולוגי, חייבת להתביית על הנקודה הזו בתודעת האדם. כל עמלי הכפיים והרוח, אנא זיכרו – לא על הלחם לבדו. אקסיומה עתיקה זו הרוח והחזון המשלימים, כמו במשנתנו הפוליטית המקצועית.

המאבק יוכרע בלב לבו ובעומק תודעתו ואמונתו של כל פרט בישראל ובעולם.

עכשיו

בעריכת תרזה איזנברג

ילדים „מצליחנים"

מחקר־מעקב בן 33 שנים אחרי מבוגרים שגדלו בתנאים משפחתיים קשים והיו למצליחים, זיהה את התכונות והמצבים שאיפיינו אותם בילדותם. החשובים ביותר – יכולתם בילדים למצוא בוגר תומך וכן קשר טוב עם האם בשנה הראשונה של חייהם.

אשה סכיזופרנית־פרנואידית אכלה את כל ארוחותיה במסעדות. היא טענה כי בביתה עלול מישהו להרעיל את המזון. בתה (בת 12) פיתחה הזרות דומות וגם היא נהגה לאכול במסעדות. בתה השניה, בת ה־10, הסכימה לאכול בבית רק בנוכחות אביה. בהעדר האב היתה מצטרפת אל אמה, במסעדה. רק בן הזקונים של האשה אכל בבית. כששאל אותו פסיכיאטר מדוע, הוא משך בכתפיו ואמר: „אני הרי אינני מת עדיין".

כעבור כמה שנים לקתה הבת הגדולה בסכיזופרניה פרנואידית. הבת השניה היתה שותפה לכמה מהזרות האם, אך הצליחה להתגבר ואף להתקבל ללימודים בקולג' וגם בשנות בגרותה הסתגלה יפה לחיים. אשר לילד – לימים הוא היה תלמיד מצטיין בקולג' והוסיף להצליח גם לאחר שבגר.

ילד זה – כיום גבר בן 40 – נמנה עם קבוצת ילדים שהמעקב אחרי שלבי התפתחותם השתרע על פני 33 שנים. כל ילדי הקבוצה גדלו באוירה של אנדרלמוסיה או אלימות, עוני והזנחה, ואף על פי כן ידעו להתמודד עם המצוקה, החומרית והנפשית, ולימים בנו לעצמם קאריירות. הנתונים על שלבי התפתחות שלהם מצטרפים לתמונה הטומנת בחובה – לדעת מומחים – את ההסבר לתעלומת הצלחתם.

מן הראוי לציין כי החוקרים לא מצאו מכנה משותף (של תכונות או נסיבות), היכול לייחד את ילדי קבוצת המעקב משאר ילדי־מצוקה. החוקרים העלו את הסברה, כי „המצליחנים" האלה נהנו מיום היוולדם ב„משהו" שהעניק להם חיסון טבעי נגד המבוכה והכאב בבית ההורים ודחף אותם בשחר ילדותם לבקש סעד רגשי ממבוגרים שאינם הוריהם – סבא, סבתא, מורה או ידיד משפחה. מצוקות ילדות הטביעו גם בהם צלקות פסיכולוגיות, אך בדרך כלשהי הם היו מסוגלים להתעלם מהסובב אותם, להתפתח, להשכיל ולהצליח, בעוד שמרבית בני האדם בעלי רקע דומה נשארים פגועים רגשית לכל ימי חייהם.

לאחרונה פורסמו ממצאים על מעקב אחרי קבוצה אחרת של ילדים, ילידי 1955, שנמשך 33 שנים: 700 ילדים באי קואי שבהוואי, בנים למשפחות עניות. הוריהם עבדו כשכירי־יום במטעי הסוכר והאננס. אחד ההורים – ולפעמים גם שניהם – היו חולי נפש או מכורים לאלכוהול, ולילדים עצמם נגרמה טראומה בעת היוולדם בגלל חוסר חמצן או לידת מלקחיים.

ידוע כי גורמים אלה תורמים בדרך כלל לקשיים בכושר ההתפתחות וההסתגלות של הילד. ואכן, רבים מילדי קבוצת מעקב זו פיתחו במרוצת השנים סימנים של הפרעות פסיכולוגיות, אך 10% מילדי הקבוצה לא רק עמדו בכל הקשיים, כי אם הגיעו לרמת התפתחות גבוהה.

„מסתבר כי מאחורי כל אחד ממצליחנים אלה עמד אדם בוגר – סבתא, אחות בכירה, מורה או שכן – שהעניק להם סעד נפשי", אומרת הפסיכולוגית איימי וורנר מאוניברסיטת קליפורניה. „בילדותם הם מצאו לעצמם – בזולתם – תחליף להורה, ששימש להם דגם לחיקוי". בראיונות עמם בגיל 30, הם סיפרו, למשל, על מורה בכיתה ו' שהעניק להם בטחון („תחושה כי אפשר להתמודד ולהצליח חרף הקשיים").

„העדר בוגר־תומך בחיי הילד נתפס כיום כסיבה לבעיות לא מעטות – מעבריינות נוער ושימוש בסמים ועד לנטיה להתאבדות בגיל העשרה", אומר ד"ר נורמן גרמזי, פסיכולוג באוניברסיטת מינסוטה. ד"ר גרמזי מנהל סדרת פרוייקטים בזכות קרן מקארתור, שנועדו לאתר את הגורמים המגינים על ילדים ואת אלה המסכנים אותם.

נוסף על היותם חברותיים ומתחבבים בקל על הסובבים אותם, גילו הילדים המצליחנים מקבוצת הוואי התעניינות בתחומים שתרמו לתחושת הבטחון שלהם. גם אלה מהם שלא היו בעלי כשרונות בולטים, ידעו „להשתמש במה שיש להם" לתועלתם. „כמה מהם", סיפרה ד"ר וורנר, „שאבו עידוד מהצטיינות בריקוד או בשחיה או ביכולת לגדל בעלי חיים (ולזכות בפרס)". דומה כי פעילויות אלו היו משענתם במצבים קשים. בגיל שלושים כבר היתה רמתם (מבחינת ההשכלה והמצב הכלכלי) גבוהה בהרבה מזו של שאר חברי הקבוצה. ד"ר וורנר יודעת לספר כי עם הקבוצה נמנים כיום אדריכל, פרקליט מתווך ומלחין.

בתוכנית מחקר אחרת על ילדים ממשפחות עניות ומעורערות נערך מעקב אחרי 456 נערים במשך כ־25 שנה, מגיל התבגרות ועד גיל העמידה. כיום מסתבר כי הבוגרים המצליחים במיוחד בלטו עוד בנעוריהם בחריצותם ובכושר הארגון שלהם – דבר שאיפשר להם לעסוק בעבודה חלקית, ליטול על עצמם משימות בבית, במועדון בית הספר או בחברה שלהם.

„המצליחנים, ילדי משפחות מצוקה", אומר ד"ר אנטוני, „הפגינו התמדה ודבקות במטרה עוד בגיל רך... ילד שאינו שאפתן במיוחד לא יתמיד בדרך כלל במאמציו לבנות מגדל־קוביות, אם המגדל קורס. אפשר שהוא ינסה „להתפשר" ולבנות מגדל גבוה פחות. לא כן המצליחן – התמוטטות המגדל שלו לא תרתיע אותו. הוא ימשיך לנסות חרף הכשלון.

שני פסיכולוגים, אלן פארבר (אוניברסיטת ניו יורק) ובירון אגלנד (אוניברסיטת מינסוטה) פירסמו את ממצאי מחקריהם בספר „הילד הבלתי פגיע" שראה אור ב־1986. בין השאר מעלים שני הפסיכולוגים את הסברה כי כמה מהילדים המצליחנים נולדו מצויידים ב„תכונות המגן", ואילו שאר ילדי קבוצת הניסוי חבים את הצלחתם בחיים לעובדה שבינקותם (עד גיל שנה) הם נהנו מיחס חם מצד האם והזיקה הרגשית האמהית היתה חזקה עד כדי כך שהיא סייעה להם במצוקתם בתקופה הקשה, כשהאם לא הקרינה עוד בטחון ואהבה.

אחד הנסיונות הראשונים להגדיר את התכונות המייחדות את המצליחנים שגדלו במשפחות מצוקה נעשה במכון מנינגר בטופקה עוד בשנות ה־50. המחקר התמקד באיתור דפוסי התנהגות של ילדים הנתונים ללחצים בגלל הנסיבות בבית ההורים: גירושין, עקירה לעיר אחרת, מחלת אחד ההורים. בין שאר התכונות שזוהו אצל ילדים אלה היתה גם היכולת להתאושש במהירות ממצבי מבוכה ועצב. מסתבר כי נינוחות שימשה לרבים מהילדים אמצעי הגנה שגם מנע מהם להיות מטרה קלה לזעם ההורים. מייקל רוטר, במכון לפסיכיאטריה בלונדון, כתב אשתקד כי ילדים בעלי מזג „קשה" מתאימים יותר לתפקיד של שעיר לעזאזל לעומת ילדים טובי מזג, עליזים ונינוחים. ד"ר מייקל רוטר, מחלוצי המחקר על ילדים מצליחנים, סבור כי „בשלב האחרון של תקופת בגרותם נוטים הילדים המצליחים יותר לשיקול דעת ונמנעים מהחלטות חפוזות. לדעתו עשויה תכונה זאת במיוחד להגן על הילדים מפני צרות הוריהם והיא – היכולת „לשמור על מרחק מבחינה רגשית".

ממצאים דומים היו גם בעבודות המחקר של ד"ר אנטוני על ילדים מצליחנים, בנים להורים פסיכוטיים. מסתבר כי ילדים אלה היו מסוגלים „לשמור על מרחק רגשי" לאחר שמצאו לעצמם בוגר אחר – על פי רוב מורה – שתמך בהם ועודד אותם.

עם זאת מסתבר כי גם המצליחנים עשויים לשלם מחיר פסיכולוגי על ילדות של קיפוח והזנחה. צוות באוניברסיטת רוצ'סטר ערך מעקב אחרי ילדי הורים פסיכוטיים וגילה כי ילדי קבוצת מצליחנים, ילדים ש„הסתגלו", לכאורה, נטו לאמץ נקודת מבט מוראליסטית קיצונית בתקופת נעוריהם. גם בבגרותם לא היו מסוגלים לטפח קשרי ידידות ולגלות פתיחות כלפי הזולת. כאבות הם רדו בצאצאיהם כשהללו לא גילו נטיה להשגיות. ניתן לומר כי הם, המצליחנים, נשארו מופנמים ומאופקים מדי. הצלחתם שלהם תבעה מחיר פסיכולוגי גם בתחום היחסים האינטימיים. כמבוגרים צעירים העתיקו מצליחנים (מקבוצת הבנים להורים פסיכוטיים) את „הריחוק הרגשי" שלהם גם אל תחום היחסים האינטימיים. רבים מהם נרתעו ברגע בו הסתבר להם כי יחסים כאלה אכן נרקמים. אחרים בחרו בבנות זוג המטופלות בבעיות (כדי שיוכלו לעזור להן להתמודד). השאר העדיפו עיסוקים מקצועיים הכרוכים בעבודת צוות, כאשר הם עצמם מבצעים את העבודה „ממרחק רגשי בטוח".

שירות „דבר"

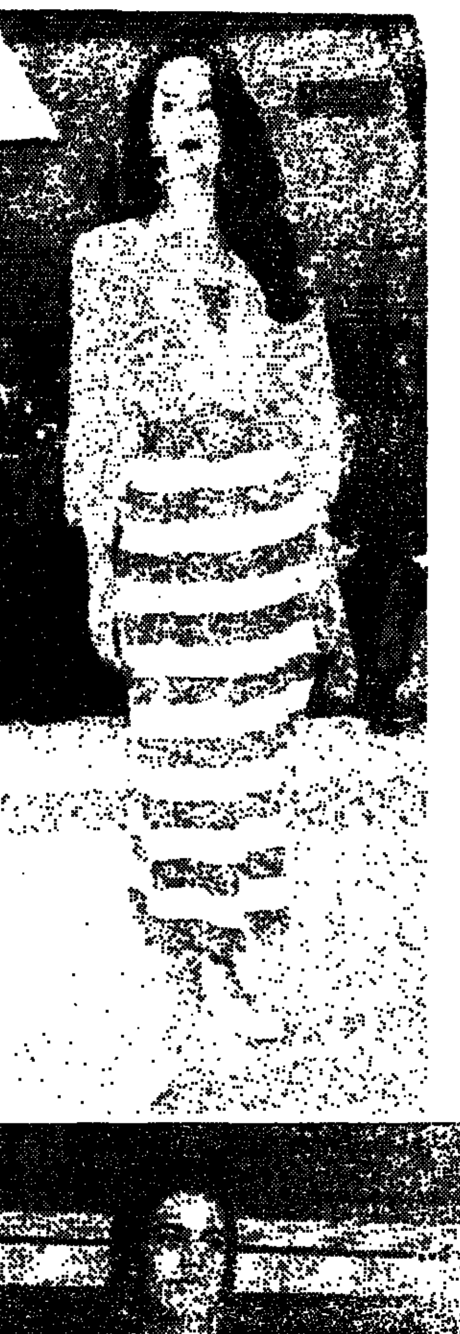

ניו־יורק, ניו־יורק

בסוף השבוע הציגו אופנאי ניו־יורק את התחזיותיהם לאביב־קיץ 1989: מלמעלה למטה: אן קליין במשחקי פסים והדפסי פרחים; דונה קארן – ז'אקט לבן על גוף חשוף ומכנסיים מבד בהדפס; פרי אליס בתערובת הדפסים שונים וג'פרי בין בשמלת ערב משיפון. אופנה רעננה, נוחה ובעיקר – לבישה.

אותי זה מרגיז

לקנות „קפריי" ולמות מהתרגיל

מאת נעמי בן־גור

שאלה בהגיון: במחלקת הגלידות מונחות זו בצד זו שתי אריזות של מעדן פרי קפוא „קפריי" מתוצרת חברת „שטראוס". על־פי הכתוב על האריזה, התכולה בשתיהן שווה ברכיבים, בטעם ובמספר הקלוריות. במלים פשוטות – בדיוק אותו דבר. אריזה אחת גדולה – ארבעה גביעים אישיים מאוגדים יחד בקופסת קרטון יפה וצבעונית, מצופה בנייר צלופן. משקל כל גביע – 70 גרם. משקל כל התכולה איפוא – 280 גרם. אריזה שניה היא פשוטה וקטנה במעט מזו מן הראשונה. קופסת קרטון עם מכסה פלסטיק, ללא ציפוי צלופן והמעדן בה דחוס בבלוק אחד. המשקל – 300 גרם.

איזו אריזה יקרה יותר? הגדולה והמהודרת (280 גרם) או הקטנה והצנועה המראה (300 גרם). ודאי תאמרו שהאריזה הפשוטה והקטנה זולה יותר. ביני וביניכם, מהו הבדל של 20 גרם? הגיוני לא? כן. האריזה הקטנה גם תופסת פחות מקום בפריזר (באופן משמעותי). ובכן, יותר זול ויותר חסכוני במקום, וזהה ברכיבים, בקלוריות ובמשקל (כמעט) – מה כדאי לקנות? אריזה קטנה וצנועה. הגיוני לא? כן.

למותר לציין שעל שני המוצרים לא מוטבע מחיר, גם לא מצאתי אותו מודבק בשום מקום ברדיוס של 10 מטר.

שמחתי על המציאה וכשהגעתי לקופה ורציתי לדעת כמה הרווחתי, התברר שאכלתי אותה. חברת „שטראוס" עבדה עלי בעיניים, תרתי משמע, ומכרה לי, יחד עם המעדן הקפוא גם לוקש. בשביל הלוקש שילמתי תוספת של 1.10 שקל. איך? ובכן, החשבון פשוט: מחיר האריזה המהודרת הוא 7.20 שקלים, מחיר האריזה הקטנה והפשוטה 8.30 שקלים. ושמא תאמרו שזהו הפרש המשקל של 20 גרם ובכן, בעין בלתי מזוינת אפשר מיד לראות שתוספת בטלה בששים וזו אינה מצדיקה העלאת מחיר של 1.20 שקל.

עצתי לכם, אל תפלו בפח ההגיון. „שטראוס" איננה היצרן היחיד שעובד עליכם מהכיוון הזה. כבר ראיתי אריזות חסכוניות שעלו יותר מאריזות לא חסכוניות ועוד כהנה וכהנה תרגילים.

זהירות הגורילה

מאת נעמי בן־גור

אחרי בובת הכרוב, ברבי, סינדי ואולי עוד כאלה ששכחתי, מגיע מג'יקל מרפי. מרפי מתאים לחורף כי יודעים שבקיץ כנראה יקום מלך חדש. הוא עשוי מפרווה וכשלוחצים עליו הוא משמיע נהמות. (אני מכירה עוד כמה כאלה שמשמיעים נהמות כשלוחצים עליהם וגם כשלא לוחצים עליהם).

מג'יקל מרפי (בתרגום חפשי: מרפי המופלא) הוא גורילה ממין זכר. אם מותר להתקשט בנחשים חיים, אז לישון עם גורילה צעצוע זה באמת לא נורא. מרפי נולד ביפן, כדי שלא תחשבו שיפאני זה רק חשמלי. היחצ"ן שלו מוסר כי מאז יציאתו לשוק בחודש יולי, כבש את גרמניה, שבדיה, קנדה וארה"ב ומבטיח (או מאיים) להיות המתנה הנמכרת ביותר בארצות אלו לקראת חג המולד. אז מי שרוצה להיות ככל הגויים, יקשט את החנוכה־בוש שלו בגורילות.

ואינכם מצפים שמרפי ילבש כל הזמן אותם בגדים, נכון? גם היצרן אינו מצפה מכם שתחשבו שמרפי ילבש כל הזמן אותם בגדים. אז הוא מצוייד במלתחה של חליפות ספורט, בגדי סקי, אבזרים ועוד. מבחינה חברתית, בינתיים הוא בודד. אין לו אחות וגם לא חברה. אפשר לחבר אותו למאתיים וחמישים חיות הפרווה שמסתובבות בכל בית עם ילדים. אבל מרפי, כפי שנמסר, הוא לא לילדים בלבד. הוא מיועד לגילאים 4–74, כמעט כמו סנטה קלאוס שמיועד לגילאים 3–73.

כדי שלא כולם יקנו אותו דבר וירגישו עדר, יש מרפי בגודל של 18 ס"מ ובגודל של 25 ס"מ. מחירו, על פי הגודל ופריטי הלבוש, נע בין 21–57 ש"ח.

זהירות, הגורילה. זה עוד יעלה לכם.

לקסיקון אלפאביתי על קיוי

(לא לפי סדר האלף בית)

קיווי – ציפור חסרת כנפיים, שאינה מסוגלת לעוף (ברור למה) ונמצאת בניו זילנד בלבד.

– משחת נעליים מעולה מתוצרת חוץ, שעל מכסה הקופסה שלה מצויירת הציפור קיוי (עיין ערך).

– פרי שמוצאו בהררי דרום סין ונקרא קיוי מפני שניו זילנד היתה הארץ הראשונה שגידלה אותו באופן מסחרי.

הקיוי גדל היום בארץ, בגליל העליון והמערבי, ומגיע לשוק בחודשים אוקטובר עד מאי.

ויטמין C – חומצה אסקורבית המצויה בפירות וירקות טריים, בעיקר בפרי ההדר.

חסרונו של הויטמין C גרם בזמנו למחלה הנוראה צפדינה אצל ספנים שחיו שבועות על הים ללא פירות טריים.

נחשב לאחרונה גם כתרופה יעילה נגד הצטננות ועוד כל מיני.

מצוי בקיוי בכמויות מסחריות – פי 4 מאשר בפרי ההדר.

בחצי קיוי מצויה כל הכמות של ויטמין C הדרושה לגופך ביום.

מה אפשר להכין מקיוי? (לפי צווי בוקששתר מ„התרווד הורוד"): אורז בנוסח הקיסרית עם קיוי; זרובה קיוי בשמפניה; מולית אדומה ברוטב קיוי ואסטרגון; קיוי מסולהבים בהללויה והל; קצפת קיוי; סלט קיוי מתוק ברוטב מנגו קים; צ'אטני קיוי ופאפאיה; שרלוט קיוי; סלט קיוי ואשכוליות עם פטרוזיליה; שניצל עגל־חלב עם קיוי; סופגניות קיוי; בורקאס קיוי ומרק קיוי ותפוחים קר.

איפה אפשר להשיג את המתכונים? – במועצת הפירות וב„כותרת", פרסומת ויחסי ציבור טלפון 03־200212.

בתאבון – ברכה המושמעת לפני הארוחה, בעיקר אצל יהודים.

איזי לונג

הסל של מרתה

לא להתרוצץ, לא להתאמץ

איפה לראות מכשירי חשמל בלי להתרוצץ ואיפה להתעמל בלי להתאמץ

מאת מרתה מייזלס

לעיתים קרובות אני מקבלת מכתבים או טלפונים מקוראים, המתחילים את פנייתם אלי במשפט „לא מזמן המלצת על..." במקרים כאלה אני ממהרת להדגיש שאינני ממליצה על חברה או מוצר כלשהם: אני מתכוונת רק להביא לידיעת הצרכנים סחורות או שירותים, כדי שיהיה להם רקע לעשיית החלטות משלהם.

מדור זה יביא לידיעת הקוראים כמה חברות חדשות, שהציבור עשוי לפגוש בעתיד ולשאול עליהן שאלות.

דרוש אומץ כדי לפתוח אולם תצוגה למכשירי חשמל ביתיים באותו אתר שבו שכנה מת"ם – של תנועת המושבים, אותה חברה שפשטה את הרגל לפני כשנה והשאירה הרבה מאוד קונים „עם הלשון בחוץ". אלא שלבד מהכתובת המשותפת – דרך פתח תקוה 50, מעט צפונה מהתחנה המרכזית – אין לחברה החדשה שום קשר לחברת מת"ם.

שמה „בסט ביי" (והיינו, הקניה הטובה ביותר" – אך השם הוא אנגלי, האותיות עבריות ואנגליות) ובעליה אינם חדשים בשדה המכשירים החשמליים. אלה הם נריה, צביקה ואבינועם שטרוכלר, בעליה של חנות למכשירים כאלה בעפולה זה 28 שנה, ולדבריהם יש להם מוניטין של אחריות בין ספקים וצרכנים כאחת. החנות בעפולה ממשיכה להתקיים, בלי קשר לקפיצה הרחוקה לתל־אביב. בחנות החדשה יעזרו לאחים שטרוכלר משה אברהם (מהנדס אזרחי, לשעבר מרצה בטכניון) שיכהן כמנהל כללי ובני סטר שיהיה מנהל מכירות. שניהם עבדו עם השטרוכלרים בעפולה כ־15 שנה.

בחנות „בסט ביי" מסודרים המכשירים לפי קטגוריות – טלוויזיות, מקררים, תנורי מטבח וכו' (שלא כמו במת"ם, שם סודרו המכשירים במעורב, לפי החברות המייצרות), והצוות מסביר לצרכן על כל מוצר ומוצר (שוב, שלא כבמת"ם, שם לכל חברה היה נציג משלה).

במחלקת הטלוויזיות מוצגים מכשירי טלוויזיה קטנים שבוודאי יזכו לתשומת לב רבה: אלה מכשירים המיועדים למכוניות, מותקנים במקום מצית הסיגריות. גודל המסך – חמישה אינטש. מכשירי שחור־לבן עולים 350 ש"ח והצבעוניים – 800 ש"ח. אני מאמינה שאפילו הנהג הישראלי מבין שהם מיועדים לשימושו של היושב בספסל האחורי או לקמפינג, ולא ליושב ליד ההגה עצמו.

השטרוכלרים מודעים לכך שעליהם להציע מחירים נמוכים, שאם לא כן יבואו הצרכנים לראות את הסחורה אצלם ויקנו אותה בחנויות אחרות. הם אומרים שמחיריהם יהיו ברמה של אלה שבחנויות מקבילות ויהיו להם גם מבצעים „קצרי־מועד", שיהיו זולים מאשר במקומות אחרים. מכל מקום – כדאי לצרכן תמיד להשוות מחירים בעיקר כשמדובר בקניה נכבדת של מכשירים חשמליים. עד כה היתה אבן הבוחן להשוואת מחירים הזמן אספקה שבה השתמשתי חנות קטנה ופעלתנית ברח' המלך ג'ורג' 63 בתל־אביב ושמה „שיווק הגג".

המבצעים קצרי המועד של „בסט ביי" יוקרנו על פני שלט אלקטרוני שיוצב על גג הבניין עצמו, לנוחות הנהגים העוברים בסביבה, וזה כנראה השלט הממוחשב הראשון בסוגו בארץ.

„בסט ביי" מבטיחים אספקה מהירה. יש להם מחסן מעבר לכביש, שבו יוכל הקונה לקבל את הסחורה כבר באותו יום או כעבור כמה ימים – וזאת לאחר תקופת ההרצה, כמובן, הובלה הביתה תעלה סכום נוסף.

יינתנו גם קניות בתשלומים – בעיקר באמצעות כרטיסי אשראי, עד 12 תשלומים עם „ריבית המקובלת במשק". לגבי צ'קים – החברה שומרת לעצמה זכות לטלפן לסניף הבנק של הצרכן לשם אישור הצ'ק – ואם נעשית הקניה לאחר שעות הבנק, עלולה קבלת הסחורה להידחות ביום או יותר.

מצד הגנת הצרכן – „בסט ביי" מבטיחים שהקונה יוכל לתת תשלום ראשון קטן לפני קבלת הסחורה, אפילו כשמדובר במוצר יקר – ואת היתרה אחרי שקיבל את הסחורה לביתו. המדובר בתשלום ראשון כ־100 ש"ח על מוצר שמחירו מעל 1,000 ש"ח. הלקוחות יכולים גם לבקש – ולקבל – ערבות בנקאית (שיש לשלם עליה תשלום צנוע) על מה ששולם לפני קבלת הסחורה.

כמו שכבר ציינתי בעבר, על צרכן החייב לתת המחאה לפני שקיבל את הסחורה, לרשום על פני ההמחאה „לא סחיר", ובנוסף לכך – אומרת המועצה הישראלית לצרכנות – עליו למחוק את המלה „לפקודת" ולרשום במקום זה את שם המוטב ולאחריו את המלה „בלבד" – כל זאת כדי להגן על עצמו מפני העברת ההמחאות שלו הלאה, שבמקרים של פשיטת רגל, למשל, מנצלת החברה את כספו מבלי שהוא קיבל תמורה.

אולם התצוגה של „בסט ביי" יהיה פתוח מדי יום מתשע בבוקר עד תשע בערב, ביום שישי עד שתיים אחה"צ, ובמוצ"ש מצאת השבת עד 11 בלילה. הטלפון 03־5370222 ויש חניה מסודרת במקום. מי שיקנה שם ממש יקבל חניה חינם.

„מכוני התעמלות לעצלנים" – זה יהיה התיאור המתאים ביותר לרשת חדשה שהתמקמה באזור תל־אביב רבה ושמה „אפרופוזה", והיא תקרוץ, בוודאי, למתפנקים במוסד אחר של בעלי הרשת, הלא הוא קפה „אפרופו" האלגנטי ליד היכל התרבות בתל־אביב.

ב„אפרופוזה" מציעים להוריד ממך סנטימטרים באמצעות מכשירים ומכונות שיעשו בשבילך את העבודה. אין הם הראשונים בארץ וגם לא היחידים – אבל הם היחידים, לדבריהם, המוכנים להחזיר ללקוח את כספו אם לא ירד אף סנטימטר אחד לאחר שלושה שבועות הטיפול. נענתי להצעה של טיפול היכרות חינם (שכל אחד יכול לקבל) במכון שברח' בזל 46 בתל־אביב, והיתה זו השעה הנינוחה ביותר שהיתה לי מעודי. אלמלא היה הטיפול יקר (300 ש"ח ל־10 טיפולים, כלומר 30 ש"ח לשעה, בהשוואה ל־60–70 ש"ח לחודש התעמלות כלשהי בקבוצה של פעמיים בשבוע) ייתכן שהייתי נעשית לקוחה קבועה.

הכינוי הפופולארי לסוג זה של התעמלות ללא מאמץ נקרא „טונינג". „אפרופוזה" מייבאים את מכשיריהם מאמריקה, מחברת סאנטאנה. העקרון הוא, שהמכשיר מניע חלקים שונים בגוף כאשר הגוף מספק התנגדות פאסיבית.

הרשת המתחרה הגדולה ביותר בארץ בתחום זה מייבאת את מכונות „ד"ר שטאופר", הקרויות על שם מי שהמציא את השיטה לפני כחמישים שנה. לרשת „ד"ר שטאופר" יש כ־20 סניפים בגוש דן והיא גובה 250 ש"ח לסידרה של 10 טיפולים. ב„אפרופוזה" מודדים כל סנטימטר שירד או עלה. גד לאור, מנהל הרשת, אמר שאשה אחת הורידה 25 ס"מ בטיפול מלא. אני מניחה שהסנטימטרים יורדים גם בגלל דיאטה – שעליה ממליצים למטופלים – אם כי לא נותנים להם דיאטה אחידה.

חשבתי מה קורה אחרי שמפסיקים טיפול כזה. מורה מנוסה ליוגה שאני מכירה אומר ש„טונינג" כנראה עובד – אבל ברמה שטחית בלבד. „אפילו באירוביקה יש להמשיך כדי שתהיה אפקטיבית", הוא אומר, וממליץ כמובן על יוגה כשיטה המשפיעה על הכל: גוף, נפש ונשימה. מכונות הטונינג, הוא מסכם, הן בשביל „אנשים מפונקים שאינם מוכנים לעשות מאמץ".

וכנראה יש הרבה מפונקים מסביב, מפני שמכוני טונינג צומחים באחרונה כפטריות אחרי הגשם. נוסף ל„אפרופוזה", שיש להם חמישה סניפים בהרצליה, רעננה, ראשון לציון, ת"א ורמת־גן (סניף ראשי בתל־אביב 03־5621146) ישנה רשת ד"ר שטאופר, שמשרדיה הראשיים ברמת־גן (03־775003) והיא פרושה על פני ערי החוף מנהריה עד אשדוד – ובקרוב גם בבאר שבע ואילת. גם „ד"ר שטאופר" מציעים טיפול ראשון חינם ובאשר להחזר כסף למי שלא מוריד – ויליה אילון מהחברה אומרת שאין מי שלא מוריד סנטימטרים, אלא אם כן הוא אוכל הרבה יותר בכוונה.

ויש עוד: מכון בלי סניפים ברמת־השרון, שמו „פרופיל" – הוא זול יותר (18 ש"ח לטיפול בבוקר, 20 ש"ח בערב: סידרה עולה 160 או 180 תלוי בשעת היום; ומכון אחר „פיגורה", בראשון – שניהם מצויידים בידי היבואנית פטרישיה אבנון בעלת החברה „בודי קלטור" (03־5405112). גיליתי גם את המכון העצמאי „בודיליין טונס" ברמת השרון, שמנהלות שולה גינוסר ושוש נגר, וגם שם המחירים אינם מהגבוהים: 10 טיפולים עולים 150 ש"ח בבוקר או 200 ש"ח אחה"צ. טיפול יחיד – 25 ש"ח (03־5400722).

בכל המקרים שבהם מדובר בסניפים של רשת או בבעלי זכיון, החברה המרכזית אינה אחראית לכספי הלקוחות, על כן מוטב שהלקוח לא ישלם מראש סכומים גדולים ועל צ'קים דחויים כדאי לכתוב „לא סחיר" כדי לא לעמוד במצב שהכסף הלך לו והתמורה – לא באה.

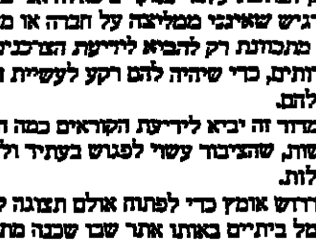

הגליל ניצחה את מכבי חיפה 91:97

מאת יצחק צ'יבין

הפועל גליל עליון ניצחה אמש ללא קושי את קבוצתה הלא יציבה של מכבי חיפה 91:97 (43:62).

כדורסל

יאמר מיד, כי התוצאה הסופית אינה משקפת את יחסי הכוחות במגרש, שכן המשחק התנהל ברוב שלביו ביתרונם הברור של שחקני הגליל. הם נהנו מיכולת מעולה של ויין פרימן ומרי מרסין. פרימן עשה במגרש ככל העולה על רוחו ואף קלע ללא קושי 41 נקודות ומרסין שלט ללא עוררין מתחת לסלים.

מכבי חיפה אכזבה שוב. פרט לעדי גורדון, שניסה להניע את משחק חבריו, שיחקו יתר החיפאים מתחת לרמתם ורק בדקות הסיום הם נזכרו להתעורר, אבל זה כבר היה מאוחר מדי.

ברוב דקות המשחק הוליכו שחקני הגליל ביתרון ברור ורק לקראת הסיום הצליחו שחקני עיר הכרמל לצמק במקצת את התוצאה, אבל הם לא הצליחו לסכן את יתרונם המוחלט של שחקני הגליל.

המשחק הוקדם לאמש בגלל משחק הגומלין של הפועל גליל-עליון מחר במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע.

שפטו דגן וביטון לעיני 1000 צופים באולם רוממה בחיפה.

● נקודות להפועל גליל-עליון: פרימן 41, מרסין 23, ליף 16, מאלוביק 10, פליישר 5, מזרחי 2.

● נקודות למכבי חיפה: גורדון 27, אוהאנס 20, ואלאס 15, ברנע 11, רוזנברג 11, לייב 5, אופיר 2.

נצחון לנשות מכבי ת"א על גלבוע 49:58

במשחק ליגה שהוקדם גברה אמש קבוצת הנשים של מכבי ת"א על הפועל גלבוע בתוצאה 49:58. המשחק הוקדם לרגל יציאתה של מכבי ת"א לבולגריה כדי להתמודד במשחק הגומלין במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע.

הערב יערכו יתר משחקי המחזור הז' בליגה הלאומית לנשים: הפועל נהריה – הפועל חיפה, אליצור חולון – הפועל ת"א, מכבי רמת חן – בני יהודה ת"א, אליצור ת"א – מכבי קרית מוצקין.

ה"סיקסרס" ניצחו סלטיקס 115:129

הבוסטון סלטיקס נחלה אור ליום אתמול את הפסדה הראשון בליגה. היא התארחה בפילדלפיה ונוצחה ע"י ה"סיקסרס" בתוצאה 129:115. קליף רובינסון קלע 14 נקודות במהלך הרבע השלישי והיה גורם ראשי לנצחון קבוצתו.

הפיסטונס מדטרויט זכו בנצחונם השני, לאחר נצחון על שרלוט הורנטס 85:94. אדריאן דנטלי קלע 18 נקודות למנצחים, שהופיעו לראשונה באולמם החדש. קן נורמן, שקלע 22 נקודות וקטף 15 ריבאונדים, הוליך את הלוס-אנג'לס קליפרס לנצחון 91:111 על מיאמי היט. מייקל ג'ורדן קלע 29 נקודות וחברו הוראס גראנט הוסיף 25 נקודות וקטף 16 ריבאונדים, במשחק בו ניצחו השיקאגו בולס את הוושינגטון בולטס 98:111.

קליבלנד קבלירס גברה על אינדיאנה פיסרס 99:105. ברם דאהרטי קלע 24 נקודות וטרק פרייס 22 למנצחים.

● אחמד אלטון מתורכיה זכה במרתון העשירי של איסטנבול, בו עוברים הרצים בשתי יבשות, אסיה ואירופה.

התורכי עבר את המרחק בזמן של 2:15.06 שעות.

● סטיב ג'ונס בן ה-33 מבריטניה זכה אתמול במרתון ה-19 של העיר ניו-יורק, שקבע זמן מצויין של 2:08.20 שעות.

● סיון ממשיכה להוליך את הליגה השוויצית, למרות שאתמול נוצחה בביתה 2:0 ע"י בלינזונה. לסיון יש 22 נקודות מ-18 משחקים ולבלינזונה, במקום השני, יש 20 נקודות.

פרס ישראל יוענק למכון וינגייט ולד"ר פרומין

פרס ישראל בספורט והחינוך גופני לשנת תשמ"ט יוענק למכון וינגייט ולד"ר איאן פרומן, שפיתח את ענף הטניס בישראל.

אתמול אישר סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, את ההמלצה להעניק את הפרס והכרכם בשם הממשלה והשמו.

טקס הענקת הפרס יתקיים במעמד ממלכתי ביום העצמאות בירושלים. על הענקת הפרסים המליצה בפני שר החינוך ועדת שופטים מיוחדת שכללה את הד"ר הלל רסקין, ד"ר דב אלדובי וטל ברודי והשתתפות הממונה על פרסי ישראל במשרד החינוך והתרבות, ד"ר דב גולדברגר.

ברקוביץ יארח הערב בראשל"צ את האלופה

מאת משה כהן

המשחק בין קבוצות מכבי ראשל"צ למכבי ת"א יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור השמיני בליגה הלאומית בכדורסל.

אומנם מכבי ת"א טובה יותר, אבל לראשונה בקריירה העשירה שלו ישחק מיקי ברקוביץ מול ה"צהובים" של מכבי ת"א. מה כבר לא נאמר על העבודה של מיקי לעיר היין. הערב הוא ינסה להוכיח, כי עדיין יש לו מה לתרום לכדורסל הישראלי. מיקי ידוע כטיפוס חובב נצחונות וגם העובדה, שמולו תשחק מכבי ת"א, לא תגרע מרצונו. אולם, שחקני האלופה טובים יותר ותוצאת המשחק תלויה בעיקר בהם. כדאי להזכיר שבמשחק אימון שנערך בין שתי הקבוצות לפני פתיחת העונה, זכתה מכבי ת"א בקושי רב בנצחון דחוק.

לשחקני הפועל חולון תנתן הערב סוף סוף הזדמנות להתאושש. החולונים יתארחו בגבת, שטרם טעמה טעם נצחון. הפעם יזכו כנראה חניכיו של איירואן ראנקן בנצחון, לאחר תקופת בצורת ממושכת. אם גם הערב הם ינחלו הפסד, אז לפרדון וחבורתו צריכים להרים ידיים.

אליצור נווה דוד רמלה תארח מחוץ לאולמה הביתי את הפועל חיפה. הרמלאים עדיין סובלים מהלם עונש הראריוס של ועדת המשמעת. הפועל חיפה טובה יותר והיא תזכה הערב בנצחון, שיכנס אותה במרכז הטבלה.

הפועל ת"א מועמדת להמשיך את שרשרת הצלחותיה. ה"אדומים" יארחו את אוהדם מעיר הבירה. אומנם הירושלמים הפתיעו בשני המחזורים האחרונים, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר ברגיס ויליאמס, לינסון סאנגס וחבריהם.

חניכיו של "מר כדורסל", יהושע רוזין, ינסו להפתיע את קבוצתה הלא יציבה של מכבי ר"ג. לשחקני עיר הגנים יש את יתרון הביתיות וכנראה שהערב הם יזכו בנצחון שיחלץ אותם מהמשבר, אליו הם נקלעו.

ישי תובע מסקנות נגד גורמי המשבר הכספי בהפועל ת"א

יעקב ישי, יו"ר האגף לצעירים, סטודנטים וספורט בהסתדרות, הודיע כי פנה למזכיר מועצת פועלי ת"א, תרי קאופמן, ותבע ממנו להסיק מסקנות כלפי האחראים למשבר הכספי הקשה שפקד את הפועל ת"א וזאת בהתאם להחלטות הוועדה המרכזת בנדון.

הדברים נאמרו בתשובה לשאילתא של גדעון שגיא, יו"ר האגף למנהל וכח אדם, שאמר, כי מה שהתרחש בהפועל ת"א הוא בגדר שערוריה ולכן הוא מבקש לדעת מה תעשה ההסתדרות בנדון.

ישי ציין שישום מסקנות הועדה המרכזת חייב להעשות באמצעות חברינו בהפועל, שלהם גם רוב בהתאחדויות הספורט ולכן אין גם כל מחסום בפני מועצת פועלי ת"א לפעול וליישם את המסקנות. כן אמר שהוא ומזכ"ל הפועל, יצחק אופק, מינו ועדת חרום בראשות יגאל ינאי ובהשתתפות יורם אברקוביץ וצבי אריב, שתבדוק את הנושאים הכספיים של הפועל ת"א. כן נעשית בימים אלה בדיקה לגבי עורכי דין שעשו חוזים שניים ושלישיים, אבלא חרגו מהאתיקה של מקצוע.

ישי אמר שהציע הקמת ועדה ציבורית שתבדוק את ההיבטים הציבוריים של מה שאירע בהפועל ת"א כדי שהעסקנים יבינו שמי שחרג מסמכויות ונוהלים חייב לתת את הדין על כך.

יעקב ישי מסר גם שהקמת המינהל לספורט ייצוגי של הפועל בתקופת כל הביקורת המשפטית של נושא הקמת המנהל כבר הסתיימה ומינהל הספורט יקום בקרוב. לעמותות שיוקמו תהיה זיקה להפועל, אך ללא אחריות כספית של הפועל. במידה ויתברר שישנם מכשולים בדרך להקמת העמותות העצמאיות, יבדק הדבר לגופו של דבר.

● במרכז הטניס ביפו תתחיל היום התחרות השלישית בסבב פרנקל. מנצח התחרות השניה בחיפה, שחר פרקיס, לא יטול חלק במשחקים ביפו ולכן דורג ראשון השוודי אנגל, שיתמודד היום עם מכאל דניאל.

יובל הירש הוא הישראלי היחיד, שהעפיל אתמול מהמוקדמות לשלב הסופי.

מרתון על פני שתי יבשות: התורכי אחמט אלטון מנצח במרתון של איסטנבול בו עוברים הרצים את הגשר על פני הבוספורוס המקשר בין אירופה ואסיה

דייגו מארדונה מול גבריאלה פין מלאציו, במשחק הליגה אתמול שהסתיים ללא הכרעה 1:1

מקנרו זכה בטורניר ה"שוק" באנטוורפן

הטניסאי האמריקאי ג'ון מקנרו זכה בטורניר היישוק האירופי המשותף באנטוורפן, לאחר שניצח במשחק הגמר את הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב 1:6, 5:7, 2:6 ונטל פרס כספי בסך 300.000 דולר, לעומת 150.000 דולר שהוענק לסובייטי, המדורג 15 בעולם.

15.000 צופים ראו את המשחק. סכום הפרסים בטורניר זה היה מיליון דולר. היתה זו זכייתו השלישית של מקנרו בטורניר אנטוורפן, מאז 1982.

המדורגת שישית, גברה בחצי גמר טורניר הטניס בוורצ'סטר, מאסאצ'וסטס, על האמריקנית כריס אוורט, המדורגת שניה – 6:7,5:7 (8–10).

הסובייטית תשחק בגמר מול מרטינה נאווראטילובה, המדורגת ראשונה, שניצחה את גבריאלה סאבאטיני מארגנטינה והמדורגת שלישית – 3:6,5:7.

כווית – פינלנד 0:0

נבחרת הכדורגל של כווית סיימה במגרשה בתיקו אפס עם פינלנד במסגרת ידידות.

עד 21: שוודיה – אלבניה 0:2

נבחרת הכדורגל של שוודיה עד גיל 21 ניצחה בסיראגה את זו של אלבניה 0:2, בבית 2 של אלופות אירופה עד 21, לעיני כ-14.000 צופים. אינגסון (30) ואקלונד (80) הבקיעו את השערים.

בקר זכה בשוודיה

בטורניר שטוקהולם זכה הגרמני בוריס בקר, שגבר במשחק הגמר על השוודי פטר לונדגרן 1:6,1:6,4:6.

זוורבה ניצחה את אוורט

הסובייטית נטליה זוורבה,

ארסנל חזרה למקום השני

ארסנל חזרה אתמול למקום השני בליגה האנגלית, לאחר נצחון חוץ מרשים על נוטינגהם פורסט בתוצאה 1:4. ארסנל מפגרת עתה בשש נקודות אחרי נוריץ', אולם שיחקה משחק אחד פחות.

נצחונה של ארסנל הושג ב-20 דקות הסיום, בו הבקיעו חלוציה שלושה שערים. דווקא המארחים הבקיעו את השער הראשון במשחק בדקה ה-17 מרגלי נייג'ל קלאף. אלן סמית הבקיע את שער המשווה, שהיה שערו ה-14 העונה.

במחצית השניה היה מרווד השחקן הטוב בשדה. שני כדורים שהגביה לרחבת נוטינגהם מצאו את ראשם של סטיב בולד וטוני אדאמס ומשם את דרכם לרשת. את השער השלישי הבקיע מרווד עצמו, שלוש דקות מהסיום.

דנייפר שיפרה סיכוייה לאליפות

הקבוצה המקצוענית הראשונה בברה"מ, דנייפר דנפרופטרובסק, שיפרה את סיכוייה לזכות באליפות ארצה, לאחר נצחון 0:1 על לוקומוטיב מוסקווה. נציגת אוקראינה מוליכה עתה את הטבלה עם שלוש נקודות יתרון על פני דינמו קייב, שגברה במשחק המרכזי על דינמו מוסקווה 1:2.

תוצאות נוספות: מינסק – אודסה 0:2; זניט – דונייצק 0:0; אלמה-אטה – באקו 1:2; אררט – זרקבו 0:2.

● לאריסה ופאוק מוליכות את טבלת הליגה ביוון. אתמול גברה האלופה לאריסה על לבדיאקוס בתוצאה 1:0 ופאוק הביסה את קלמאריה 1:4. א.א.ק, השלישית בדירוג, גברה על דוכסה 0:2 ואריס הפסידה לאודקליס 1:0.

במשחק המרכזי גברה פנאטינאייקוס מאתונה על אולימפיאקוס פיראוס בתוצאה 1:2, במשחק שנערך לעיני 50,000 צופים באיצטדיון האולימפי באתונה. 3000 שוטרים שמרו על הסדר במגרש.

● ויוודינה מוליכה בראש הליגה היוגוסלאבית עם 17 נקודות מ-12 משחקים. אתמול גברה הקבוצה על ספרטאק סובוטיקה 0:1.

דינאמו זאגרב, שניה למרות הפסדה לכוכב האדום בלגראד 3:1. היידוק ספליט, במקום השלישי, גברה על זאלזניצאר סראייבו 6:7 בבעיטות עונשין מ-11 מ', לאחר שבתום המועד הרגיל היתה התוצאה 1:1.

שער של מתאוס בפתיחה העניק לאינטר נצחון על סמפדוריה

שער של הדקה הראשונה מרגלי המקשר הגרמני לותר מתאוס העניק אתמול נצחון לאינטר על סמפדוריה, במחזור החמישי באיטליה. בעקבות הנצחון מוליכה עתה אינטר את הטבלה ללא שותפות עם תשע נקודות, מתוך 10 אפשריות.

אינטר מקדימה את האלופה, בת עירה מילאן, בנקודה. מילאן חזרה למקום השני, לאחר שגברה במשחק חוץ על ורונה 1:2, משעריהם של ההולנדים רוד חוליט ומארקו ואן-באסטן. נאפולי, שלישית עם שבע נקודות, לאחר תיקו 1:1 מאכזב עם העולה החדשה, לאציו. מארדונה החמיץ הזדמנויות רבות להבקעה.

במשחק רב שערים חזרה יובנטוס מבולוניה עם שתי נקודות, לאחר נצחון של 3:4 על הקבוצה המקומית. הפורטוגזי רוי בארוס הבקיע צמד, אחד בכל מחצית, ואת שני האחרים הבקיעו הדני מיכאל לאודרופ והבין-לאומי הוותיק אלסנדרו אלטובלי.

המאבק בין שתי הראשונות, שהתקיים במילאנו, התנהל בשליטתה של הקבוצה המארחת. סמפדוריה לא הצליחה להתאושש משערו המהיר של מתאוס, שהבקיע בבעיטה אדירה מטווח בינוני. הגנת סמפדוריה עמדה תחת לחץ במרבית דקות המחצית הראשונה ובעיקר בלט בשורותיה שוער הנבחרת, ולטר זנגה, שהציל את שערו ארבע פעמים תוך חמש דקות. סמפדוריה החליקה בעקבות הפסדה למקום החמישי.

בורונה הבקיע חוליט את שערו הראשון העונה בדקה ה-22 ושמונה דקות לאחר מכן נאלץ לנטוש את השדה ולפנות את מקומו לאנטוניו וירדיס. אולם, גם ללא חוליט המשיכה מילאן לתקוף ולסכן את השער המקומי. מכל מקום הארגנטיני של ורונה, קלאודיו קאניג'ה, הצליח להשוות ומנית בדקה ה-70, לפני שואן באסטן קבע את תוצאת המשחק בבעיטה אדירה ברגלו הימנית, שבע דקות מהסיום.

רומא, שטרם חזרה לכושרה הטוב, גברה על פיזה מהתחתית 1:2, מצמד שערים של התקוה הצעירה, רג'יה ריזיטאלי והקשר אנטוניו טמפסטאלי.

יתר התוצאות: פאסקרה – אסקולי 0:1; קומו – לצ'ה 1:2; פיורנטינה – אטלנטה 1:1; טורינו – צ'סנה 0:2.

דף חשבון אחרי שבת

הגיע הזמן לאינפלציה בכמות השערים והצופים

מאת ניסן פרידמן

היום נדבר מעט על סטאטיסטיקה. העובדה שמספר הצופים אינו גדל ממחזור למחזור, ממשיכה להדאיג את גורמי הקבוצות, אך כמו מזג האויר מדברים הרבה ולא עושים כלום.

אחת הסיבות העיקריות לבריחת הצופים, היא כמות השערים ההולכת ויורדת. עד-כה, בשמונת מחזורי הליגה, נערכו 56 משחקים, בהם הובקעו רק 97 שערים. משמע, 1.7 שערים למשחק, או 0.85 שערים לקבוצה במשחק. הממוצע הזה מראה על משחקים דלי שערים ובדרך כלל כדי להביא קהל למגרשים, זקוקות הקבוצות למנת שערים גבוהה בהרבה, כלומר לכדורגל התקפי, פתוח ובעל תוצאות מרתקות.

הפועל פ"ת בעלת ההתקפה הפוריה ביותר עד-כה הבקיעה 11 שערים ב-8 משחקים, בממוצע של 1.3 שער למשחק. גם קבוצות הצמרת של מכבי נתניה ומכבי חיפה נחשבות לבעלות התקפות חזקות, אך שתיהן הבקיעו עשרה שערים בלבד, בממוצע של 1.2 שער למשחק. זהו בהחלט מאזן דל מאד לקבוצות הצמרת. שלא לדבר על הקבוצה הסוגרת את הטבלה, בני יהודה, שהבקיעה עד-כה רק שני שערים, בממוצע מגוחך של רבע שער למשחק.

אין פלא שהקבוצה עדיין לא רשמה אף נצחון ליגה העונה. כדי לערוך השוואה קטנה, כדאי להזכיר את הפאניקה שאחזה בתקשורת האנגלית, כשממוצע השערים למשחק ירד מתחת ל-2.5.

במחזור השמיני, שלשום, חזו כ-22,000 צופים בשבעה משחקים, בהם שני משחקי צמרת, שהיו צריכים למשוך אליהם את אותה כמות צופים שמשך מחזור שלם. כמובן, לא רק הכמות הנמוכה של השערים גורמת לבריחת הקהל, אלא גם העובדה שהשנה תורדנה שלוש קבוצות לליגה הארצית. המאמנים מעדיפים לנקוט בסגנון משחק הגנתי והדר כדי להשיג לפחות תיקו ולא להסתבך במשחק על כל הקופה, שעלול לגרור בסופו של דבר הפסד. מתוך 56 משחקים עד-כה, הסתיימו 23 בתיקו, 41 אחוזים מתוך המשחקים שלא הכרעה וזה הרבה מדי. הקהל היה מעדיף לראות תוצאות גבוהות והכרעות.

מסתבר שגם בצמרת רוב המשחקים בין הקבוצות, המאבקות על הכתר, הסתיימו בתיקו. גם כאן מעדיפים המאמנים משחק והדר על חשבון היופי ומשיכת הקהל.

בלם מכבי נתניה והנבחרת, סלובודן דראפיץ, בקרב מול שחקני חולון ביום שישי. (צילום: א. קנפר)

לאיינדהובן 5 נקודות יתרון

אלופת אירופה, קבוצת פ.ס.וו איינדהובן, הגדילה את יתרונה בראש טבלת הליגה ההולנדית לחמש נקודות, לאחר נצחון חוץ על רודה בשיעור 0:2. טוונטה, השניה בטבלה, איבדה נקודה מול האורלם 0:0. איאקס אמסטרדאם הביסה בביתה את מ.ו.ו 0:4 וארבעה שערים הבקיע גם ו.ו.ו, שגברה על דן-בוס 1:4.

יתר התוצאות: ספארטה – גרונינגן 1:1; וולנדאם – וילם 2:4; פורטונה סיטארד – ר.ק.ס' 0:2; זוולה – זוולה 1:2.

מכלן ממשיכה להוביל בראשות

בשני משחקי במחזור ה-14 בליגה הבלגית גברה אתמול קורטריי על מולנבאק 1:3 ולוקרן על סירקל ברייד 1:2. בשבת ניצחה המוליכה מכלן, ללא אלי אוחנה, את אנטוורפן 1:2 והיא צועדת בראש הטבלה עם 25 נקודות, לפני אנדרלכט, שגברה על וארגם 0:2 ולה 22 נקודות.

יתר התוצאות: פ.צ. ליאז' – גנק 1:2; בריד – בוחן 1:3; סט. טרויידן – סטאנדארד ליאז' 1:3; לירסה – בירשוט 0:1; שארלרואה – ראסינג מכלן 2:2.

תיקו לבנפיקה נגד באריה

בנפיקה שומרת על מקומה בראש טבלת הליגה בפורטוגל. אתמול סיימה את משחקה נגד באיירה מאר בתיקו 0:0. פורטו, המתכוננת למשחק הגומלין נגד איינדהובן בגביע אירופה, עלתה למקום השני, לאחר נצחון על לקסיוס 0:1. היא ניצלה את הפסדה של ספורטינג ליסבון נגד גוימאראש 1:0.

תוצאות נוספות: אספינו – באוישטה 2:2; בלאנאנש – ברגה 1:1; פנאפיאל – פאף 0:1; סטובאל – וישו 0:1; אסטרלה אמדורה – פורטימונונסה 0:1.

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · דבר ראשון בבוקר

דירות למכירה

● בגבעתיים 3+ חצי שמורה ויפה קד' 03-5740987 (11605)

דירות בשכ"ית

● דרושה דירה בשכ"ית באזור שד' רוטשילד/ שנקין (157) 03-5616557

עסקים

● להשכרה חנות בכרכם הראשי של הרצליה (127) 06-472485

אולמות

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

רהיטים

הלוואות

ריפוי והדרכה

פוליש וניקיון

ציוד בנין

נרשמו לנישואין

שידוכים

שוק המציאות

הכרזות

ירושלים

חיפה

אילת

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

מה קורא

פוגרום בגולדרס גרין

„עלילות דם" מאת קלייב סינקליר.
תרגום מאנגלית משה זינגר. כתר. 207 עמ'.

האזור האנגלי הירקרק, במיוחד זה המתוחם בשכונותיה הצפוניות של לונדון גולדרס גרין והנדון, מאחוז של בורגנים יהודים מהוגנים, הוא הרקע לספרו של קלייב סינקליר „עלילות דם". כתיבתו של סינקליר משעשעת ושנונה. הוא ממשיך את מסורת הרומאן המודרני המערב מציאות בדמיון ומוצה את הגבולות ביניהם עד טישטוש מכוון. „עלילות דם" הוא בריה המעוגנת בפאראנויות הקטנות, הלא־בדיוניות, של אנגלי־יהודי צעיר. גיבור הספר מרשה לעצמו לתאר בגוף ראשון פוגרומים הנערכים בבריטניה בזמן הווה. זה אפשרי על פי גישת „ההיסטוריה הפסיכוסומטית" שהמחבר מאמץ, לפיה מה שאנשים מאמינים שקרה חשוב הרבה יותר ממה שקרה באמת. הטכניקה והלוך הנפש של סינקליר ב„עלילות דם" מזכירים לעיתים את סיפוריו של פיליפ רות, בעלילות הצוקרמנים שלו (במיוחד ב„קאונטרלייף" או „החיים האחרים", כפי שייקרא הספר בתרגום עברי). כתיבתו של סינקליר מעודנת יותר. • מומלץ.

חזרה אל המקורות

„כרוניקה של מוות ידוע מראש", גבריאל גרסיה מארקס. תרגום: טל ניצן. עם עובד, פרוזה אחרת. 140 עמ'.

דינו של סנטיאגו נסאר, גיבור „כרוניקה של מוות ידוע מראש", נגזר בשורה הראשונה בספר. את מה שעבר עליו עד מותו בפרק האחרון, מגולל מארקס בסיפור מתחלכאודה, בסגנון המשלב פנטסיה, צבעוניות עזה בתאורים כמעט מיתיים של טבע, „המתאזנת" בהומור דק ובאירוניה. סגנון זה של מארקס אומץ בידי סופרים רבים, גם במקומותינו (השראה לדוד גרוסמן ב„עיין ערך", חיקוי עדמומי אצל מאיר שלו ב„רומאן רוסי". הפגישה עם המקור מהנה ביותר, גם כתרגיל באיתור עקבות ההשראה והחיקוי.

הכובד הבלתי נסבל של הפולניות

„מזג אוויר נפלא צפוי מחר" מאת צפורה דולן. אגודת הסופרים העברים/זב"מ. 167 עמ'.

שליטה בטכניקה ומיומנות נלמדת ומרשימה מפגינה צפורה דולן בספר הסיפורים שלה „מזג אוויר נפלא צפוי מחר". באמצעות פרטים קטנים, מעין פכים של היום־יומיים, טווה צפורה דולן בספוריה אווירה אמינה. הסיפורים „עשויים" היטב אלא שאין בהם היגד ממשי, למעט הסיפור היפה „אפריל בלונדון" שהוא הישג מיוחד, נפרד ורחוק מרוב הסיפורים בקובץ. סיפוריה של דולן עוסקים ברובם בפער שבין הדמייה של תמונת האושר כפי שהוא „צריך להיות" (הצרוף „בדיוק כך זה צריך להיות" מופיע כמה פעמים בסיפורים שונים) ובין חוסר הנחת האוחז את הגיבורים העושים „כל מה שצריך" ואינם מממשים את חלום האושר כפי שדימו אותו.

ב„אפריל בלונדון" נפגשת הגיבורה עם אהוב נעורים ומקווה לממש באמצעותו ועמו את אותה חוויית נעורים חומקת שנדמתה כאושר. הוא מתכנן טיולים נפלאים שעשויים להסב אך אושר, מרצה בפניה על איבסן ועל הנרי השמיני, דברים שהקסימו אותה פעם ועתה הם מתרוקנים באתניה כמזום סורדני. היא אינו מצליח לגעת ולו לרגע בתחושותיה האמיתיות. אטימות זאת מגיעה לשיאה במהלך הטיול לסקוטלנד, שאמור להיות פסגת חווייתם המשותפת. היא נעשית חולה בדיוק כשהם מגיעים לסקוטלנד והוא אמור להראות לה את הנופים היפים, רגע שתכנן זה זמן רב וציפה לו. מה ש„צריך להיות" לא היה אלא מחלה מתישה, דיכדוך משותף. רק לקראת סופו של הסיפור מתחוורת לאהוב לשעבר טעמה של ההחמצה שבפגישתם המחודשת.

„אפריל בלונדון" הוא הסיפור המשובח והמגובש בקובץ. חלק מן הסיפורים בקובץ נקראים כקווי מיתאר, או סיטואות משוכללות יותר או פחות, לקראת הסיפור הזה. חלקם הגדול של הסיפורים טבוע בדיכדוך בורגני (המתפרש מתאורי מקומות מגורים, יחסי משפחה, רמזים גלויים למוצא וכו') סתם הפוקד אנשים בוגרים שעושים את „מה שצריך".

מירי פז

> **„כולנו אשמים" בשידור חי ברדיו**
>
> ההצגה „כולנו אשמים", על־פי ספרו של הסופר היהודי וינאי, פטר זיכרובסקי, המועלית בתיאטרון החאן, ותועבר ביום ד' הקרוב בשידור חי, מתיאטרון החאן בירושלים, ברשת ב' (20.30). השידור הוא לרגל ציון 50 שנה ל„ליל הבדולח". ההצגה מביאה את סיפוריהם של בני נאצים.

מופע

שר את עצמו

יצחק קלפטר בהופעה

יצחק קלפטר מעלה בימים אלה מופע חדש בו הוא מגיש מיטב משיריו, אותם הלחין בעיקר לזמרים אחרים. שירים המזוהים עם אריק איינשטיין, אפרים שמיר, אריק סיני, ועוד. קלפטר אינו אמן של אולמות גדולים. הבמה של אודיטוריום מלון „דניאל" בהרצליה, שם ראינו אותו בסוף השבוע, אינה גדולה. ממנה מנהל בשלווה את הרומן שלו עם הקהל. עושה רושם שהוא חש נינוחות עם המימדים האלו. לתגיגה הסולידית הזו מצטרפים עודי דגני בקלידים, גל הרלב בבאס ואלי בן־שושן בתופים. קהל היעד של קלפטר אינו מורכב ממי שהזדמן לשם באקראי. כולם מכירים היטב את השירים ואת מילותיהם ומרשים לעצמם להצטרף לקלפטר. אלו שבאים לשמוע אותו מוכנים גם להתפשר ולעבור לסדר היום לשמע קולו המצופף של האמן בוכות מה שהוא מיטיב לעשות עם הגיטרה.

בשיריו החדשים אפשר לשמוע ביטויים רבים העוסקים באלמנט הישרדות: „אין לו כסף ואין לו זהב/ וגם אין לו גב רחב/ והוא מחזיק מעמד" (מתוך „מחזיק מעמד"). או, בשיר אחר, ישיר קלפטר: „...להחזיק מעמד זה דבר הברור". קלפטר עבר איזה שינוי, בזאת אין ספק. ומספיק מראה עיניים כדי להבחין בכך. תספורת של ילד טוב ירושלים, משרד פשטות, מבוכת מה. נטול פוזות מאנירסטיות, לחלוטין.

בשעתו, בעת שיצא תקליטו האחרון, אמר קלפטר שהשירים החדשים משדרים יותר מוחצנות מאשר בעבר. קלפטר מרשה לעצמו להגיע אל הקהל קרוב יותר. פחות מתוספס, מרוחק, מנוכר, יותר משוחרר מטרוניה וטינה כלפי העולם. כל זאת לא במחיר הוויתור על הרגישות, האותנטיות והיחוד.

הדס מגן

מחול משיקאגו „להקת המחול המודרני שיקאגו" תגיע בחודש הבא לישראל לשש הופעות (18־12 בדצמבר). הלהקה תציג כאן ארבע מן היצירות שפירסמו אותה. „ארונה" לפי מוסיקה של ארתה פרנקלין בכוריאוגרפיה משותפת של מייסד הלהקה, גוזף הולמס, שנפטר לפני שנתיים ושל ממשיכו כמנהל הלהקה רנדי דאנקן; „פרנקי וג'וני" לכוריאוגרפיה של רות פייג; „הוא והיא" – כוריאוגרפיה של גוזף הולמס; „הו מרי אל תבכי", גם היא על פי כוריאוגרפיה של הולמס בליווי מוסיקת גוספל. ההופעות בישראל הן הראשונות שתבצע הלהקה מחוץ לתחומי ארה"ב.

קונצרט

„פסטורלית" קורנת מאושר

הפילהרמונית הישראלית, קונצרט למנויים מס. 2

האזנה לסימפוניה „הפסטורלית" של בטהובן, בניצוח קורט זנדרלינג העידה שלפנינו מנצח גדול – חכם, סמכותי, אנושי ומאופק. באמנות־ניצוח המבוקרת על ידי משמעת פנימית, ללא גינוני ראווה חיצוניים, מבית מדרשם של אוטו קלמפרר וברונו ואלטר, נסך זנדרלינג בסימפוניה רגשות של שמחה אמיתית. כל תיבה וכל פרט וקו מלודי שביצירה, האהובה המוכרת, קרנו מאושר. המוסיקה קלחה בתנועה מתמדת. תפיסתו המגובשת של זנדרלינג, בעיצוב הצורה ובהבעת התוכן, נובעת מהיכרות אינטימית ומעמיקה עם הפרטיטורה ומנסיון חיים עשיר. התזמורת שניגנה באחידות מלוכדת מעוררת כבוד נענתה בנאמנות להנחיות המנצח. כלי הנשיפה מעץ נשמעו מעודנים וזמרתיים והקרן היתה במלוא הכושר. התוצאה – ביצוע שוהר מהשראה. גולת־הכותרת המרוממת התגשאה, בפרשנות של זנדרלינג, לשיא מרגש בפרק הסיום „שירת ההודיה של הרועים". מה שגרע, במידת מה, משלמות הביצוע היו שלושה גורמים עיקריים: מתינות בתנועה הדרמטית. עיצוב ללא גישה נמרצת של המשפטים המוסיקליים. הניגודים בעוצמה הדינמית, בין חזק לבין חרישי, בפרק השני „ליד הפלג", לא הובלטו, לדעתי, במידה הרצויה. אבל, זה כבר עניין של טעם אישי.

שיא נוסף בקונצרט היה נגינתה של הכנרת ויקטוריה מולובה בקונצ'רטו הראשון מאת שוסטאקוביץ' (הנוסח הסופי מ־1955). מולובה העפילה לגבהים בצלילים בהירים וצלולים ובהבעה אינטנסיבית. כנרת מצויינת בעלת סגולות בולטות. היכולת הטכנית הנהדרת באה אצלה לשרת ערכים מוסיקליים פנימיים. הקונצ'רטו לבש צביון אנושי מאד בפאססאקאליה הנוגעת ללב ובחרוזות החיים של שעשועי הסקרצו והבורלסק העליזים. בקטעי הסולו הקצרים, אבל החשובים, של הכסילופון, בפרק הסיום, תרם יפה להצלחת הביצוע, נגן כלי הנקישה הרגיש והדייקן אלי רפיח. שני המוסיקאים האורחים, המנצח המזרח גרמני והסולנית ילידת ברה"מ שעברה למערב, מופיעים לראשונה בישראל. אין לי ספק שביקורם יתרום לאיכותה המוסיקלית של העונה הנוכחית בפילהרמונית.

ישראל דליות

> ### „רמת־גן־ניו־יורק" – ראשונה בסדרת תערוכות במוזיאון ר"ג
>
> סדרת תערוכות שתציג את הקשר של אמנים ישראלים לתקופות ולמקומות בעולם תיפתח במוזיאון רמת־גן לאמנות ישראלית החל מאמצע שנת 1989. הראשונה בסדרה ותהיה התערוכה „רמת־גן־ניו־יורק" שתציג, לדברי מנהל המוזיאון מאיר אהרונסון, את „התופעה הניו־יורקית באמנות הישראלית". ישתתפו בה, בין השאר, מיכאל גיטלין, יהושע נוישטיין, בוקי שוורץ ופנחס כהן־גן. לאחר מכן תיערך ככל הנראה תערוכה המקשרת בין אמנים ישראלים ופאריס ואולי גם לונדון. „הכוונה לעשות מין ציטוט מוזיאלי, כפי שערכו תערוכות במוזיאון פומפידו – פאריס־מוסקווה, פאריס־ניו־יורק – בהן פאריס יצאה כמרכז אמנותי", אומר אהרונסון.
>
> ורדה צימרמן
>
> ### סרט על ארועי „ליל הבדולח"
>
> הסרט „לא רק זכוכית שבורה", שהפיקה רשות הטלוויזיה של ניו יורק לציון חמישים שנה לליל הבדולח, יוקרן ב„בית אריאלה" בתל־אביב (ב־13 בחודש) ובאוניברסיטה העברית (ב־16 בחודש). זהו סרט וידאו בו הושקעו כ־400 אלף דולאר והוא מוגדר במקיף ביותר שנעשה בנושא. באמצעות ראיונות, צילומים וקטעי יומנים ישנים הוא מביא את סיפורה של יהדות גרמניה החל מחוקי הגזע ועד לשבירתה הסופית. נוסף להקרנת הסרט יביא אברהם בינדנגר עדות ראייה מליל הבדולח ופרופ' יהודה באואר ירצה על הלקחים ההסטוריים.
>
> ההקרנה נערכת בעקבות יוזמה ראשונה להקרנה ציבורית של ארכיון הסרטים היהודיים שעל־יד האוניברסיטה העברית.
>
> ### הסינפונייטה – לספרד
>
> הסינפונייטה הישראלית באר שבע יוצאת החודש לסיור הופעות בספרד. קונצרט פרידה חגיגי יערך במוצאי שבת הקרובה, בניצוחו של מנדי רודן, מנהלה המוסיקלי של התזמורת.
>
> בסיור תנגן התזמורת את הסימפוניה מס' 39 מאת מוצארט, הסימפוניה מס' 1 מאת בטהובן, הסימפוניה מס' 3 מאת שוברט ואת הסימפוניה לתזמורת כפולה מאת באך. כהדרנים תנגן התזמורת מוסיקה ספרדית: טנגו מאת אלבניז וריקוד ספרדי מאת מושקובסקי.

דייוויד הוקני כובש את לונדון

אצלנו זה עדיין לא קורה. דייוויד הוקני מגיע ללונדון לפתיחת תערוכה רטרוספקטיבית מעבודותיו בגלרייה טייט ולפתיחתן של חמש תערוכות נוספות שלו בגלריות שונות המציגות עבודות חדשות, עבודות לתיאטרון, רישומים והדפסים. באותו זמן יוצא לאור בלונדון ספר על צילומיו וביוגרפיה לא־מאושרת שכתב פיטר וֶב. למסיבת העתונאים שהוא עורך מגיעים 300 כתבים, ממדינות שונות. צלמים רבים על מקומות טובים וכמה עושים נשברות במהלך המאבק הזה. „הצייר הבריטי החשוב ביותר במאה הנוכחית", מגדירים אותו המבקרים.

„סאנדיי טיימס", המראיין אותו בסטודיו שלו בקנזינגטון, מתאר את הוקני בן ה־51 כ„בער צנוע ונאיבי, מוזר במקצת ומסוגנן עם מכשירי השמיעה שלו, חליפות הסוודר הרחבות שהוא לובש והפילוסופיה תוצרת־בית שלו". הפרסום הרב לו הוא זוכה גורם לו לא־נוחות והוא אומר כי הוא מוכן להחליף את הבימה העולמית בבית, בחברות ובפרטיות.

את ציוריו החדשים מגדירים כצבעוניים ביותר ופוגעים בעין כ„להבת מגנזיום". „אני מתעניין במציאת סוגים חדשים של מרחב", ציטוט מן הראיון אתו. „זה הנושא האהוב עלי – מרחב עולמי, ציורי, תיאטרלי". הוא מתעסק הרבה בפילוסופיה והוא מודה כי לפעמים נשמעים דבריו מוזרים. למשל כאשר הוא מדבר על „פרספקטיבה הפוכה". ציטוט: „נקודת ההיעלמות היא בתיאוריה האידסוף. האין סוף הוא אלוהים ועל כן אף פעם לא יכולנו לתקשר אתו. בפרספקטיבה הפוכה, האידסוף הוא בכל מקום ועל כן אנחנו חלק מאלוהים".

את בריכות השחיה, העירום והנוף האקזוטי של שנות השישים הוא מחליף עתה בציורי ביתו וכלבו סטנלי. אלו הם הסמלים החדשים בעבודותיו. „סטנלי הוא היצור המתוק ביותר ההולך אתי לכל מקום." עבודות ללא דמויות אדם. רק הכלב. אבל היעדרם של אנשים אינו מעיד על כך שאינו מאושר, הוא אומר. „האמת היא שאני אדם די מאושר. אף פעם לא ציפיתי להיות מאוד מאושר כל הזמן. גם העצב הוא חלק מן החיים. אני מקבל זאת. אני נשאר אופטימי מכיוון שאני אמן... בחיים יש רק אהבה ופחד. סוד הוא תמורתה של האהבה. האהבה היא המקור של כל יצירתיות. אנחנו יצירתיים או שאנחנו הרסניים. אני מתכוון להישאר יצירתי".

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, עיר קטנה גדולה (כ).
08.40 בלי סודות, בינייים 2.
09.00 אנגלית (ז').
09.20 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי, זהירות מתעת אסון (כ).
11.00 ערבית מדוברת, אלהלם.
11.15 אנגלית (ו').
11.30 חשבון פשוט (ד'), פעולות החשבון (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.30 אנגלית (ח').
13.00 תלמוד: שניים אוחזין, דיוק (כ).
13.23 גיאוגרפיה (ד'־ו'), אנטארקטיקה.
13.42 אנגלית (י'־י"ב).
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 תיבה 2 (פרק 9) „ילד פרא". צוות תיבה 2 פוגש בילד פרא הנרדף על ידי אנשי הכפר. הילד מנסה להזהיר את הצוות מפני אבנים שאספו במערה לצרכי מחקר. אבנים אלה מסוכנות, יש בהן כדי לגרום להוצאת המצאן מהאוויר.
14.30 בארץ הקקטוסים „סוד האור האדום". טיפטיפ, טיפטיפון ונאפו תחליטו לראות במו עיניהם את האור האדום הנמצא במערה העתיקה. הדבר כרוך בסכנות רבות אך בסופו של דבר האור האדום הציל אותם והילדים חזרו הביתה בשלום.
15.00 קשר משפחתי – בגיל שנה חלה רמי בפוליו והרופאים אמרו כי הוא לעולם לא יצעד על רגליו. משפחתו היתה נחושה בדעתה לשנות פסק דין זה. היום הולך רמי בן ה־6 ככל ילד אחר, אם כי עליו לעבור ניתוח מפעם לפעם בשלבי גדילתו. על ההתמודדות המשפחתית משוחחת משפחת שחם עם נעמי מור.
15.45 זיעת השמש דמעות הירח (פרק 4). מלכים ליום אחד: ברזיל והקרנבל. סמבה כדורגל ושחיה הם מסימני ההיכר של העם הברזילאי. מקורו של הקרנבל ב„פוולאס" – שכונות המצוקה, שם הוא משמש לאנשים בריחה ממציאות קשה. חודשים רבים וכסף רב מושקעים בארגון הקרנבל, הגדולה בהצגות תבל.
16.40 שביל באמצע שביל בצד – דרום הגולן, טיול השבוע: מצפה חמה, תצפית על נהר הירמוך ונשריו ועל מפעל המים הירדני במוחייבה, מצוקי תאון, סוסיתא ועתיקות כורסי. יאצק מטייל בחמת גדר ונצפה בסרטון טבע על תנינים במקום.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 תבובוסף (שם הפרק): „מוסיאון האמנות של התבובות". לסקיטר יש נקע ברגל, והסיול למוסיאון מבוטל. התבובות מחליטות להביא את המוסיאון אל סקיטר (דיבוב עברי).
17.55 תופסים ראש – תכנית בידור לצעירים המשלבת את אמנויות הבמה עם האמנות הפלסטית. נושא התכנית הפעם: קו. זמר אורח: גליגגב...
18.25 פסוקו של מקום – מבט אל עמק חפר.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 משפחתי וחיות אחרות – (פרק שישי): המשפחה יוצאת למסע תחירה וכמעט מגיעה לאלבניה. ג'רי מתלהב מן המסע ומבקש סירה ליום הולדתו. לסלי מבטיח לבנות לו סירה. לאחר תיקונים לא מעטים, שהוא נאלץ להכניס במו ידיו, „משיקים" אותה לשמחת כל המשפחה. למרגו יש מחזר חדש, ולעוזרת יש כאב שיניים. המעמיד בסכנה את החגיגות ליום ההולדת. ספירו נחלץ לעזרה (עברי־ערבי).
20.33 על גלגלים – עינייני רכב, תחבורה וזהירות בדרכים. הפעם: דיווח על תחרות הנהג המקצועי, שהייתה באשדוד; על הקשר בין מערכת הפליטה של המכונית לבין הבטיחות בנהיגה; מהו הצבע המתאים בין מערכת הפליטה של המכונית לבין הבטיחות בנהיגה; מהו הצבע המתאים למכוניתך ומה מומלץ שלא ללבוש בעת נהיגה, וכך – כתבה מיוחדת על סלון המכוניות בפריס.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 שנה בשעה – (תכנית דו־שבועית חדשה בהפקת הטלוויזיה הישראלית) תכנית המשחזרת, באווירה נוסטלגית, משנותיה של ישראל בעדויות, קטעי יומנים ושירים. כל תכנית מיוחדת לשנה אחת. שלישיית הזמר שהוקמה לצורך התוכנית משחזרת משירי התקופה. לצד כמה מן הזמרים המקוריים ששרו משיריהם באותה שנה. השחקנים המשתתפים בקביעות בתכנית הם: שלמה בר־שביט ונסים עזיקרי. התכנית הראשונה: שנת 1960. משתתפים: אלישבע מיכאלי (שהיוותה שחקנית השנה), הזמרים מרים אביגל, שולמית לבנת ובני ברמן. בין מעלי האיכרונות בתכנית הפעם: רפי איתן ושייע גלאר.
22.20 מבט שני „בוקאקיס" – תכנית מיוחדת, שתובא בשני משדרים, ערב הבחירות בארה"ב. הערב ומחר בערב הדמויות, בוש נגד דוקאקיס, המאבק, המנצח. בתכנית שתי כתבות שבמרכזן שני המועמדים והמאבק ביניהם. בתום הקרנת הכתבות יתארחו באולפן „מבט שני" פרשנים ומומחים. (שתי תכניות אלה הן חלק מן המשדרים המיוחדים של חטיבת החדשות לרגל הבחירות בארצות הברית).
23.05 ראמפול – (פרק חמישי): „השרפים הנעצבים". פגישה מקרית עם איש צבא בגמלאות מובילה את ראמפול לגרמניה, שם הוא מתבקש להגן על חייל שנאשם ברצח של מפקדו. כוונת המזמינים הייתה כי ראמפול יטהר את שמה של היחידה מן האשמה. הנו סר, משעה שהוא רוצה לחקור את האמת (עברי־ערבי).
23.55 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט חצי פינה.

ערוץ 2

עקב קשיים תקציביים, נאלץ ערוץ 2 לשנות את לוח המשדרים הרגיל ולשדר שירים ברצף. עם הצופים – סליחה.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלולייני (סידרה); 15.30 סופר־ברק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „מבצע בטנגאס" עם ורה מיילס; 18.00 „הבחירה" (סידרה ערבית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 פוטבול; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

16.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.35 ילדת הפלא (ער' 1); 18.00 סידרה דוקומנטרית על תרבויות שונות (בצרפתית); 18.30 רחוב קרנז (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 מעגלים מסגרים (קומדיה); 21.10 אויב בפתח (סידרה אנגלית על תקופת הכיבוש הגרמני של האי גרנזי בתעלה הבריטית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 מחאות (כל שבוע מחזה אחר).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מנדלסון: סימפוניות נעורים מס' 7 ברה־מינור; גריג: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ותז. אופוס 16; מוצרט: רביעיית כלי קשת מס' 20 ברה־מזור ק. 499; לאלו: סימפוניה בסול מינור.
09.00 שעה עם יוצר – המלחין השוודי וילהלם סטנהאמר (1927–1871) רביעיית כלי קשת מס' 5 בדו מזור אופוס 29 „סרנדה" (רביעיית קינדל); סונטה בלה מינור לכנור ופסנתר אופוס 19 פרק אחרון: אלגרו (מ. סולסקו ו. סוליום); שלושה שירים למקהלה א־קפלה (למלים של ג.פ. יקובסן) מקהלת רדיו שוודית; „לילות שלהי הקיץ". חמישה קטעים לפסנתר אופוס 33 (ה. ולדלנד); רומנסה סנטימנטלית בפה מינור לכנור ותז. אופוס 28 מס' 2 (א. טלפסן עם התז. הסימפ. של רדיו שוודיה בניצוח ס. וסטרברג); סימפוניה מס' 2 בסול מינור אופוס 34 פרק שלישי: סקרצו (התז. הסימפ. של גטבורג/נ. יבבי).
10.00 קונצרט בוקר – רוסיני: סונטה מס' 6 ברה מזור לכלי־קשת (ע"ג ת"ק); רודריגו: קונצ'רטו ד'ארנחואז לגיטרה ותז' (ע"ג ת"ק); אריאגה: רביעיית כלי קשת מס' 3 במי במול מזור; דבוז'אק: בחוק הטבע. פתיחה אופוס 91 (ע"ג ת"ק). בטהובן: קונצ'רטו מס' 2 בסי במול מזור לפסנתר ותז. אופוס 19; ברהמס: שלישייה במי במול מזור לכנור, קרן ופסנתר אופוס 40. שוסון: סימפוניה בסי במול מזור אופוס 20 (ע"ג ת"ק).
12.57 פינת השיר – חנוך לוין: שירים, קורא השחקן יוסי פולק.
13.00 קלאסיקל.
14.06 מן הסדרה – שומן: 3 אטיודים ר"2 מארקות (מינורו כך, פסנתר); ברהמס: חמישיית הקלרנית אופוס 115 (יונה אטלינגר ורביעיית תל־אביב).
15.00 אנתולוגיה – מוסיקה כנסייתית בצרפת ובגרמניה: דיפאי ובוקסטהודה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז. הסימפונית של רדיו צפון גרמניה/ א. צ'קנה; בטהובן: הפתיחה לאופרה מס' 3 אופוס 72 א; בטהובן קונצ'רטו ברה מזור אופוס 61 בגירסה לפסנתר (מיכאל קורנסטיק); שומאן: סימפוניה מס' 2 בדו־מזור אופוס 61 (בתזמורו של ג. מאהלר).
18.00 מחאורי קצירות – הקונצרטי של בטהובן והסימפוניות של מאהלר – „בטהובן: פרק לכנור ולתז. בדו מזור מס' 5 „מן העזבון" (מ. גולדסטיין / התזמורת קול־ישראל / ג.ברתיני); מאהלר: סימפוניה מס' 2 בדו מינור „התחייה" (התז. הסימפ. הלונדונית/ג.' בייקר/ ש. ארמסטרונג/מקהלת פסטיבל אדינבורו/ ל. ברנשטיין).
20.05 בצידי־הדרך – טלמן: סונטה בפה מינור לחלילית וצ'מבלו; סונטה בפה מינור (גירסה לחליל צד).
20.30 הקונצרט הקאמרי – לילי סונה סופראן/ יגאל סונה כנור / יוסק זק פסנתר – מוצרט: אריה לקול עם כנור אובליגטו מתוך „מלכת השמים" ק. 108; סונטה בסי במול מזור לכנור ולפסנתר ק. 454; 3 שירים לסופראן ולפסנתר; פנטסיה לפסנתר בדו מינור ק. 475; סונטה לכנור ולפסנתר במי מינור. ק. 304; אריה לסופראן עם כנור אובליגטו מתוך „המלך הרועה". ק. 208.
22.15 מוסיקה ויחז.
23.00 קלאסיקל.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה „ירושלים בתקופה הביזנטית" והפעם: „פני העיר" (חלק ראשון) דרך בהס.
16.05 בן הארץ – והפעם: עם ד"ר דליה סופר (ש.ש).
22.05 לכל אדם כוכב – עם האסטרולוג אילן מקר, שידור חי והפעם: מזל „עקרב".

רשת ב'

18.06 שעה חופשית – עינייני חינוך.
20.05 שירים ושלום – הליגה הלאומית בכדורסל.
23.05 קפה ראשו – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

צה"ל 1

19.05 עושים מדינה (ש.ח).
20.05 משירי יצחק קלפטר.
21.30 אוניברסיטה משודרת – הגנטיקה החדשה והורשת האדם – שיבוט מולקולרי. מרצה: ד"ר יוסי שילה. (ש.ח).

בית ליסין

פרנקי וג'וני – גילה אלמגור, יוסי פולק הערב 7.11; יום ד' 10.11 ב־20:30 (מחר ג' 8.11 ב־21:00 – הכרי נמכרו), ר' 11.11 מופת חולון ב־22:00, מוצ"ש 12.11 בית פרנקפורט הדר יוסף ב־21:00

איך זה עובד באמת – מופע סאטירי הערב 7.11 ב־22:00

מרתף הרוק – „להקת מגדר" מחר ג' 8.11 ב־21:30

הקיץ של אביה – גילה אלמגור ד' 9.11 ב־21:00 הצגת ה־400, לא תותר כניסת מאחרים

מי מפחד מוירג'יניה וולף? ד' 9.11, ה' 10.11 מתנ"ס דורה – ב־20:30, ר' 11.11 בית ליסין ב־21:00, מוצ"ש 12.11, א' 13.11 ב־20:30

רבקה רז – רומנסות ספרדיות ד' 9.11 ב־21:00

סטנד אפ קומדי – אתה מבצע אותה על הבימה עם: שמוליק וילוז'ני, רמי שטרן, דבי נולר, דני אורצ'ה ועוד ה' 10.11 ב־22:00

דני ליטני בהופעה ר' 11.11 ב־23:00

בני ברמן – „בכה טוב" מוצ"ש 12.11 ב־21:00

פסטיבל סרטי היצקוק – „האיש שידע יותר מדי" – הערב 7.11, מחר ג' 8.11 „התבל" ד' 9.11, ה' 10.11 ב־23:15

ויצמן 34 כיכר המדינה
טל הקופה: 216653, 03-257966
חניון מרווח צמוד לתיאטרון

> **קרן הלוואות לעולי אמל"ט**
> שד' רוטשילד 120 ת"א, טלפון 5621143
>
> **הזמנה**
> **לאספה כללית שתתקיים בהתאחדות אמל"ט**
> **ביום 28.11.88 בשעה 17.00**
>
> **עם סדר היום כדלקמן:**
> 1. בחירות יו"ר האספה; 2. דו"ח מפי יו"ר ההנהלה; 3. דו"ח מפי הגזבר; 4. בחירת ההנהלה החדשה; 5. שונות.
>
> משה רבינוביץ (יו"ר)
> מרכוס גיפס (מזכיר)

בבית משפט השלום
בנתניה

הזמנה לדין

אל:
עזבון המנוחה ורנשטוק אנסה ז"ל מתל־מונד שכ' הלפסון 266/8 ת.א. 5289/88
ביום בתובותיהם בלתי ידועות

הואיל והמוסד – החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ באזור נתניה ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל גנם ו / או עמיר פיס ו / או ר. גנם, הגישה לבית משפט השלום בנתניה, תביעה כנגדכם כמפורט בכתב התביעה שהעתקו תוכלו לקבל במזכירות בית־משפט השלום בנתניה, רחוב הרצל 57, בימים א'־ד' בין השעות 8.30־13.00, הנכם מוזמנים בזה להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 26.12.88 בשעה 8.30.

היעד לכם שאם שתגישו כתב הגנה ולא תתייצבו למשפט ביום האמור בהזמנה, ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניכם, אך אם לא תגישו כתב הגנה במועד שנקבע בהזמנה זו, ינתן פס"ד שלא בפניכם, אף לפני היום שנקבע למשפט, וההזמנה להתייצב תבטל.

מזכיר ראשי בבית משפט
השלום בנתניה

קולנוע

■ **תל־אביב**

אסתר: השוטר בג'ינס 9.50, 7.30, 5.00
אלנבי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: פסטיבל 23.15
בן־יהודה: פרסידיו – המקום השמור בעולם 9.30, 7.15, 5
גורדון: הנגיבה של באבט 9.45, 7.30, 5
גת: בוקר טוב וייאטנם 9.45, 7.00, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5, 3, 11, 1
דיזנגוף 2: מקין בלוז 9.30, 7.30, 5, 3, 11, 1
דיזנגוף 3: כפר קטן שלי 9.30, 7.30, 5, 3, 11, 1
דקל: ביג 9.35, 7.10
דרייב־אין: ניקו 9.30, 7.30 סקס 24.00
הוד: אקשן ג'קסון 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי 7.00 מוצאת האהבה 9.30 סרטים ישראליים קצרים: צבת, העיר: סרט, ממותגי מודי
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) 4.15, 7.00 הפרטיזנים מוילנא
חן 1: מת להיות 9.55, 7.20, 4.15
חן 2: פרנטיק 9.50, 7.20, 5.00
חן 3: ללא מעצורים 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: לסניור באהבה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: בעל בהשאלה 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
טיילת 1: שם המשחק 9.30, 7.00, 4.45
טיילת 2: מעריצה צמודה 9.40, 7.15, 5.00
טיילת 3: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 2: יום שני הסוער 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 3: בלילה המלחמה הזוא 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לימור: צבעים 9.45, 7.15, 5.00
מוגרבי: סגור
מוזיאון: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.30
סינן (לשעבר אלנבי): סוסים והכוכבים 9.40, 7.30
סטודיו: סגור
פאר: צל השוטר 9.30, 7.30, 5
פריז: אבה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00
23.30 ילדה בזולה + עורבים
צפון: מאקר – האיש והחלום 9.30, 7, 4.30
שחף: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: עיניים שחורות 9.40, 7.15
תכלת: הקטוסים־ית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: מרור ברחובות 9.30, 7.15, 5

■ **ירושלים**

אימפריה 1: הנגיבה של באבט 9.30, 7.15, 5
אימפריה 2: במעיין המתגבר 9.30, 7.15, פקין בלוז 5.00
אימפריה 3: המתיחה בקרוב
אימפריה 4: המתיחה בקרוב
אריסון: מת לחיות 9.00, 6.45, 4.30
אורנע: ניקו 9.15, 7.00
אור 1: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30
אור 2: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00, 4.30
אור 3: תרגילים בריגול 4.30, 7.30, 9.30
אור 4: טומי 7.00, 4.30, הקיסר האחרון 8.45
אור 5: ללא מעצורים 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 6.30 אני והחברה
8.00 קרוקודיל דנדי 2
10.00 9½ שבועות של שכרון חושים
גאוה: מרדף חצות 9.00, 6.45, 4.30
סינמטק: אלף האורות של ניו־יורק 9.00, 7.00
ממזר: אהבנו כל כך 9.15, 7.00
עדן: השוטר בג'ינס 9.00, 7.00, 4.30
רון: ביג 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: מאקר – האיש והחלום 9.30, 7.00
עצמון 1: השוטר בג'ינס 9.15, 7.15, 4.30
עצמון 2: מרור ברחובות 4.30
עצמון 3: מאקר האיש והחלום 7.00, 4.30
פאר: מת לחיות 9.15, 6.45, 4.15
קרן־אור: סרט מתוק 9.15, 7.00
רון: מרדף חצות 9.30, 7.00
רב גת 1: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00
רב גת 2: ביג 9.15, 7.00

■ **חיפה**

אורה: תחיך מבוקש 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: קפה בגדאד 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור

■ **קרית חיפה**

כפיר: אהבנו כל כך 9.15, 7.00
מכיון: עיניים שחורות 9.15, 6.45
אורות: פרסידיו 9.15, 7.00
בית העם: מרדף חצות 9.15, 6.45
ביתן: ללא מעצורים 9.15, 7.00

■ **אשדוד**

אשדוד: מת לחיות 9.30, 7.00
צמרת: פרסידיו 9.30, 7.15

■ **אשקלון**

אסתר: שם המשחק 9.30, 7.30
מאור: ללא מעצורים 9.30, 7.30
רותם: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**

חן: פולטר גייסט 9.30, 7.15
היכל התרבות: 4.30 מחנה קייץ בחלל החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.30, 7.15

■ **הרצליה ■ רמת השרון**

היכל: השוטר בג'ינס 9.30, 7.15
מלון דניאל: עלם נפרד 9.30, 7.15
כוכב: 7.15 מצלמה בלי בושה
9.35 מתליפים עיוורים
כוכבים: התיק המבוקש 9.00

■ **חולון ■ בת־ים**

ארמון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00, 6.00
עצמאות: מרור ברחובות קייטי 10.00, מוצ"ש 9.30, 7.15
מגדיל: מת לחיות 9.40, 7.30
סביון: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
ריגנה: השוטר בג'ינס 9.30, 7.15

■ **כפר־סבא ■ רעננה**

עמל: פרנטיק 7.00, 9.30

■ **ראשל"צ ■ רחובות**

בית העם: מגלה את אמריקה 7.15, 9.15
הדר: מת לחיות 7.00, 9.15
חן: השוטר בג'ינס 7.15, 9.15

■ **פתח־תקוה**

היכל 1: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: מרור ברחובות 9.40, 7.15, 5.00
היכל 3: פרסידיו 9.40, 7.15, 5.00
שלום: צבעים 9.30, 7.30

■ **נתניה**

אביבה: מרור ברחובות 9.30, 7.15, 5
דור: ההבר של החברה שלי 7.15, 9.30
סטודיו: בוקר טוב וייאטנם 7.15, 9.30
5.00 חברים כנדים – פרס ברנטנית
שרון: השוטר בג'ינס 9.15, 7.00, 5.00

■ **לוד ■ רמלה**

אורן: מגלה את אמריקה 9.30, 7.30, 5.00
נווה דוד: מגלה את אמריקה 9.15, 7.15

■ **חן:** השוטר בג'ינס 9.15, 7.00
אורות: סגור

■ **קרית אונו**

מתנ"ס: 4.30 הג'נגל המטורף מתעורר
7.00 סלמה
9.15 חשוד

■ **קרית שמונה**

שמיר: הקיץ של אביה 9.00, 7.00

■ **רמת־גן וגבעתיים**

ארמון: מת לחיות 9.45, 7.15, 5
ארמנקי: סגור
לילי: הנגיבה של באבט 9.30, 7.30
הדר: מרור ברחובות 9.30, 7.15, 5
רב גן 1: בוקר טוב וייאטנם 9.50, 7.20, 5.00
רב גן 2: פרנטיק 9.50, 7.20, 5.00
רב גן 3: הנסיכה הקסומה 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 4: שוטר בג'ינס 9.50, 7.30, 5.00
שבעה: משדרים חדשים 9.30, 7.00
ג.ג. רון 1: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
ג.ג. רון 2: ביג 9.30, 7.15, 5
ג.ג. רון 3: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
נעמן: מת לחיות 9.30, 6.45
ראשון: מגפיים להוטים 9.30, 7.00

דבר של היום הוא דבר חדש